

En kort oppsummering av noen funn fra kommuneundersøkelsen 2020

Kim Chr. Astrup, NIBR-OsloMet

Lars Chr. Monkerud, NIBR-OsloMet

Kristin Aarland, NOVA-OsloMet

Endelig versjon 17.12.2020

OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
BY- OG REGIONFORSKNINGSINSTITUTTET NIBR

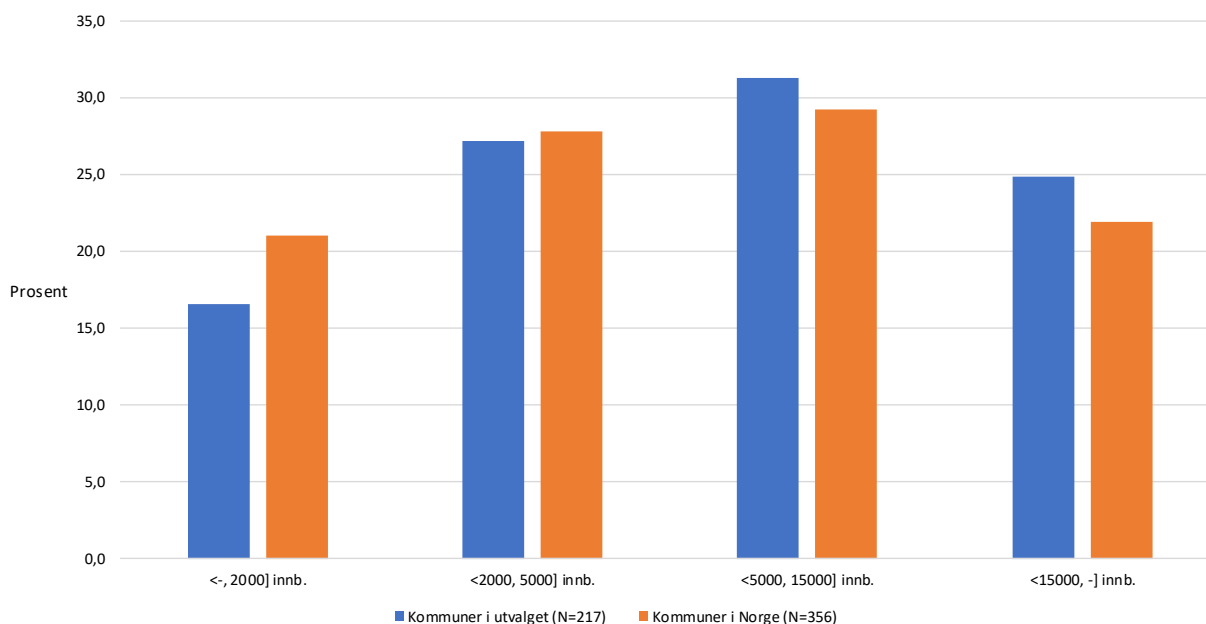
OSLOMET

STORBYUNIVERSITETET
VELFERDSFORSKNINGSINSTITUTTET NOVA

En kort oppsummering av noen funn fra kommuneundersøkelsen 2020

Et omfattende spørreskjema ble den 2. november 2020 sendt ut til i alt 547 kontaktpersoner for startlansbehandlingen i kommunene, etter liste fra Husbanken. Blant disse er det selvsagt opptil flere kontaktpersoner for den enkelte av landets 356 kommuner, og respondentene ble bedt om å koordinere sine svar for den aktuelle kommunen – ved å helst å kun levere inn ett spørreskjema. Pr. 1. desember 2020 ble det registrert svar fra 217 unike kommuner, dvs. en svarprosent på $217/356 \cdot 100\% = 61\%$.¹ I det videre vises enkelte overordnede svarmønstre for den delen av spørreskjemaet som omhandler kommunenes håndtering av Covid-19-pandemien fra og med våren 2020 (del F i spørreskjemaet, se Appendiks 1).²

Figur 1: Kommuner i utvalget og i kommune-Norge

Figur 1 viser fordelingen etter befolkning for kommunene som har besvart spørreundersøkelsen, og for Norges kommuner som helhet. Vi ser at utvalget vårt bestående av 217 kommuner er nokså representativt, men med en noe høyere andel store kommuner og noe lavere andel små kommuner sammenlignet med hele Norge.³

¹ I tillegg har kontaktpersoner for ti av Oslos femten bydeler besvart hele eller deler av spørreskjemaet.

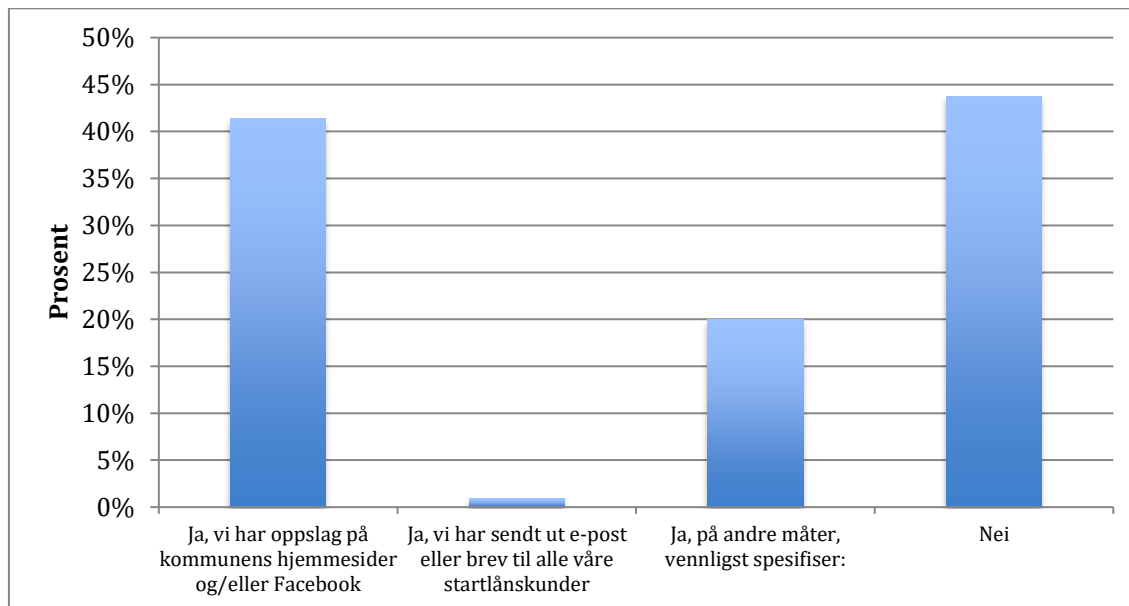
² Oppfølgingsspørsmålene, til ulike grupper som svarer på en bestemt måte, analyseres ikke videre her: I mange tilfeller er for eksempel slik grupper for små til at det kan lese noe fornuftig ut av mønstrene. I Appendikset (appendiks 2) vises svarmønstre for de fleste av de resterende spørsmålene i spørreskjemaet, men der *alle* svar inkluderer, også duplikater for enkelte kommuner. Mønstrene her kan allikevel gi en pekepinn på tendensen for kommuner som sådan. Mulig oversikter over spørsmål som inneholder fritekstsvar er utelatt her: Både slike oversikter og en opprensning av duplikater som nevnt ovenfor (for hele datamaterialet) vil kreve arbeid utover prosjektrammen (tidsrammen).

³ Dette gjelder også andre dimensjoner, slike som sentralitet og kommunale inntekter mv.

Vi viser i det etterfølgende svarfordelingene for spørsmålene i del F av spørreundersøkelsen, som er den delen som omhandler startlåns- og boligsosial praksis i perioden fra mars 2020 og frem til nå. Nummereringen fra spørreskjema er beholdt for å lettere kunne konsultere vedleggene bakerst ved behov. Nye figurerer der vi ser svarfordeling i sammenheng med kommunistørrelse, har fått nye, egen nummerering.

F1 Opplyser kommunen sine startlånskunder om hvor de kan henvende seg og hva de eventuelt kan få hjelp til hvis de har økonomiske vanskeligheter som følge av koronapandemien?

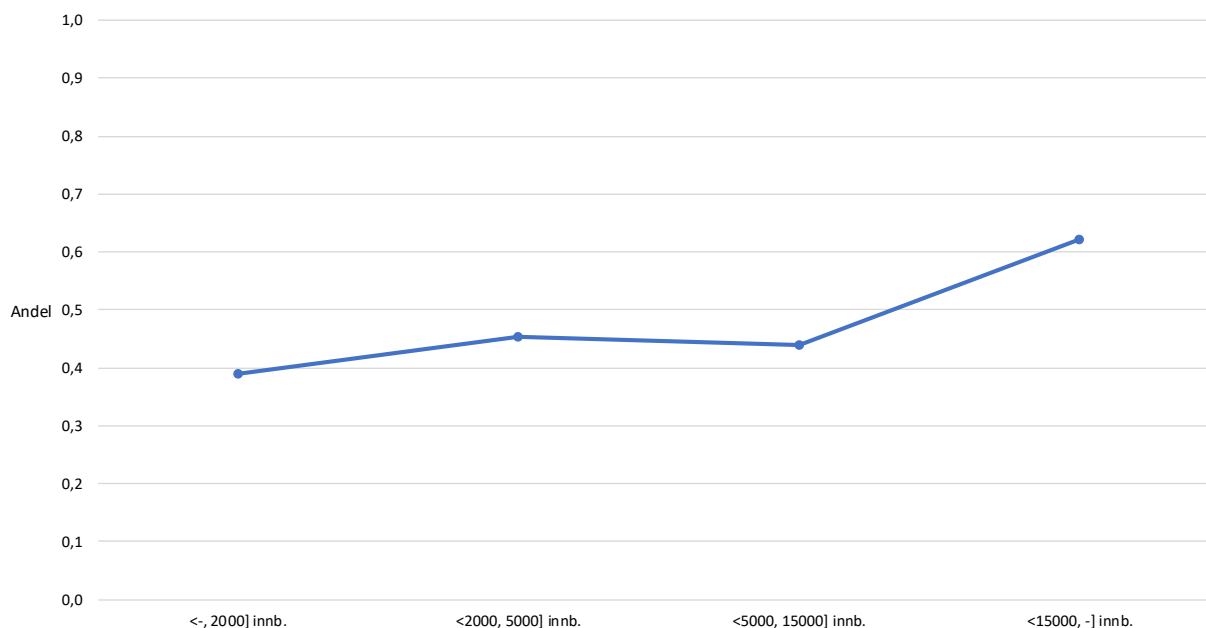

Totalt antall svar: 215

I overkant av 60 prosent av kommunene som svarer, har én eller annen form for informasjon til sine startlånskunder om hvor de skal henvende seg hvis de kommer i økonomiske vanskeligheter som følge av korona-epidemien (mange kommuner påpeker at dette gjelder generelt og ikke bare i denne perioden). De fleste av dem har oppslag på kommunens hjemmesider eller på Facebook, men i de åpne svarene er det mange som sier at det informeres også gjennom oppslag på Boligkontoret og NAV og gjennom andre instanser som er i kontakt med startlånskunder. Noen svarer også at låneforvalter (Lindorff) har sendt ut informasjon. Noe under halvparten av kommunene (44 %) gir ingen slik form for generell informasjon.

Hvis vi ser spørsmål F1 i forhold til kommunistørrelse, er det en tendens til at de større kommunene gir slik generell informasjon, se figur 2. Det kan skyldes at det er større behov for å informere bredt der det er mange som har startlån (av kapasitetshensyn).

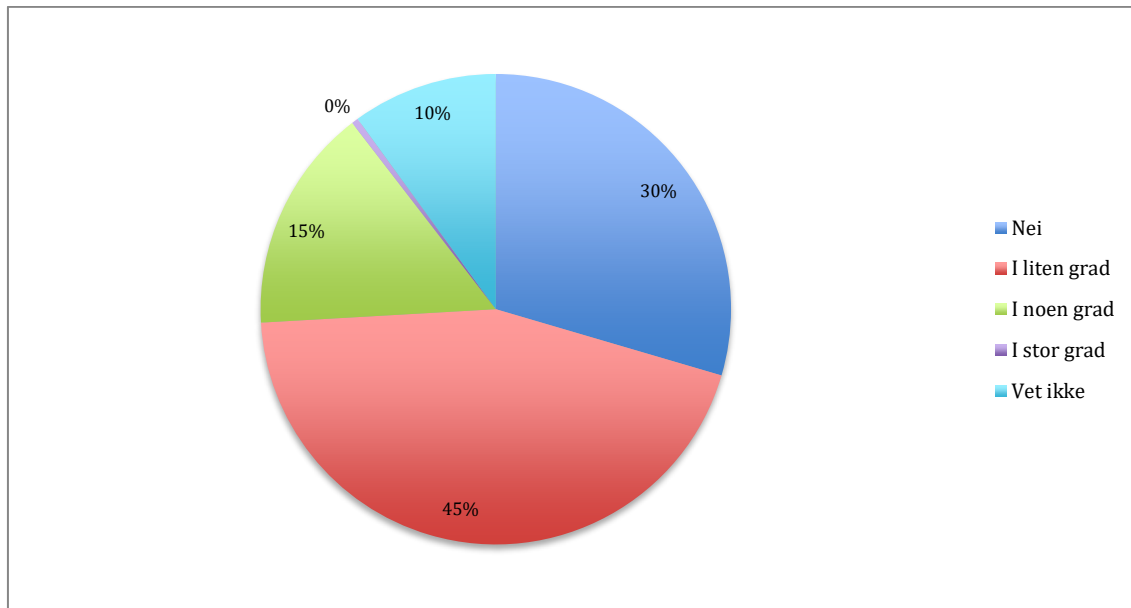
Figur 2: Andel kommuner som opplyser om mulig hjelp i forbindelse med koronapandemien? Etter kommunestørrelse. (spm. F1, N=217).

Overraskende nok er det nokså få kommuner som opplyser at de har opplevd økt mislighold av startlånet i perioden siden mars 2020, jfr. figur F2. Tilnærmet ingen sier at de har opplevd en stor grad av økt mislighold, og bare 15 prosent sier at de har opplevd noen grad av økt mislighold av startlån. De fleste (45 %) sier at de har opplevd dette i liten grad, som vi kan tolke som at det har forekommet, men i veldig begrenset omfang. De resterende 30 prosent sier at det ikke har vært noen økning i mislighold blant deres startlånskunder i forbindelse med covid-19 pandemien.

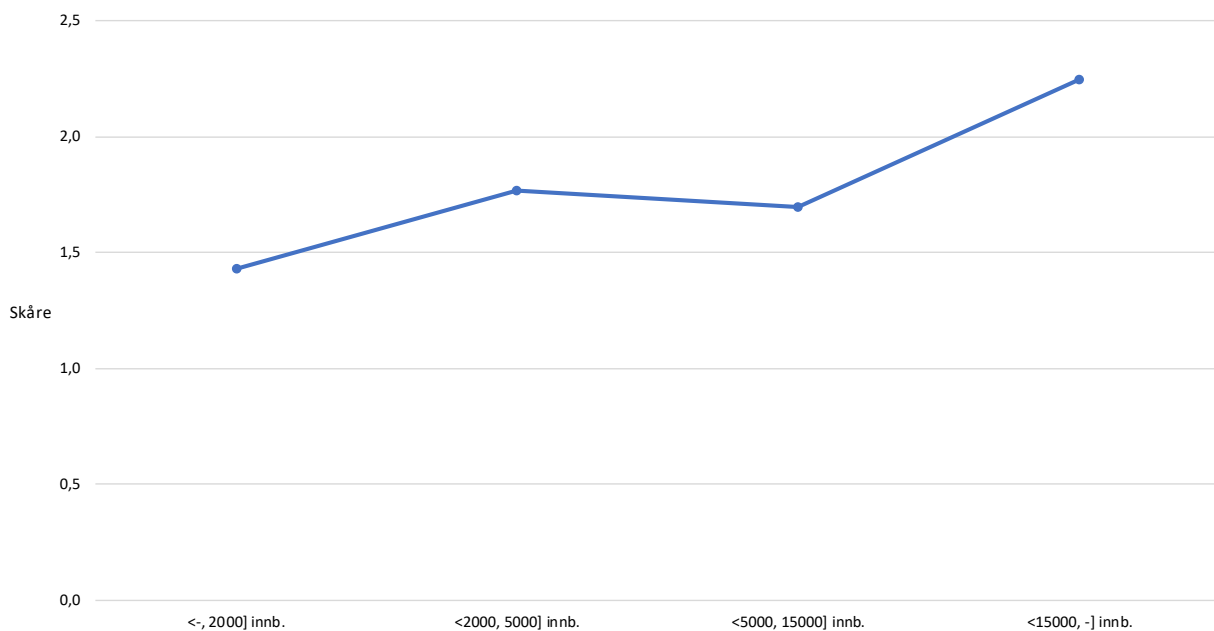
Figur 3 viser at det er en tendens til at de er de store kommunene som, i den grad det forekommer, har opplevd økt mislighold blant sine startlånskunder.

F2 Har kommunen opplevd økt mislighold/betalingsproblemer blant sine startlånskunder etter mars 2020 da korona-pandemien startet?

Totalt antall svar: 220

Figur 3: Kommunenes opplevelse av økt mislighold blant startlånskunder etter mars. Gjennomsnittlig skåre på skala fra 1=«Nei» til 4=«I stor grad». Etter kommunistørrelse. (spm. F2, N=217).

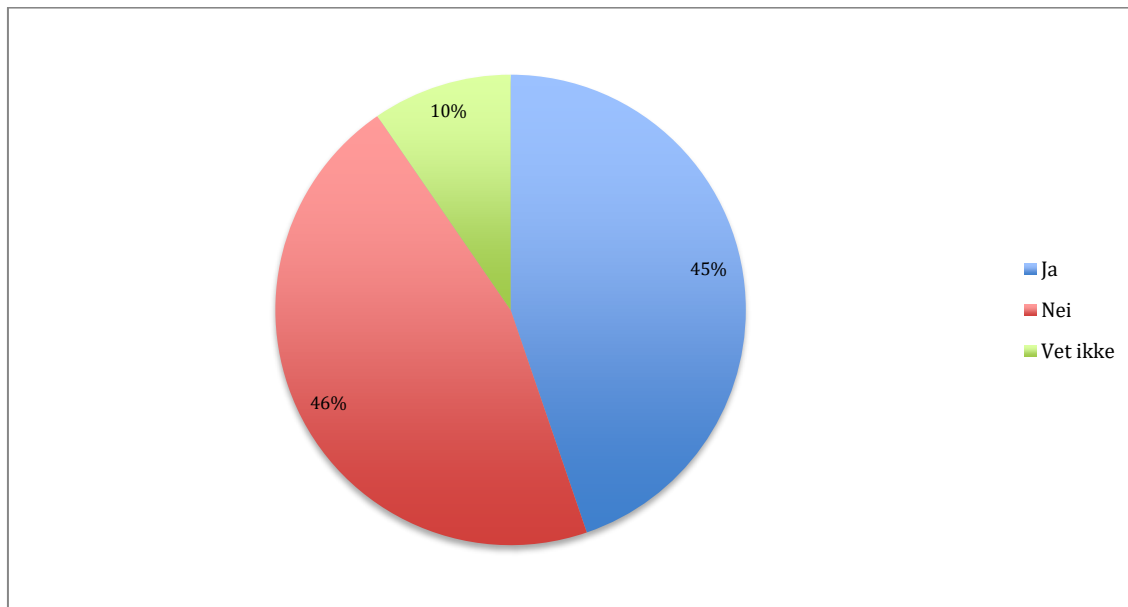

De neste spørsmålene konkretiserer omfang og karakteristika ved henvendelsene som kommunene har fått i forbindelse med at startlånkunder og andre boligeiere har fått problemer med å overholde sine betalingsforpliktelser, samt hvilke virkemidler kommunene har benyttet for å bistå boligeiere som har henvendt seg til dem.

Figur F3 viser at noe under halvparten av svarkommunene (45 %) opplyser at de har mottatt henvendelser fra sine startlånskunder eller fra andre boligeiere i kommunen som følge av korona-pandemien. Omtrent like mange oppgir imidlertid at de ikke har mottatt slike henvendelser, mens de resterende 10 prosent svarer at de ikke vet om de har mottatt slike henvendelser.

F3 Har kommunen mottatt henvendelser fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

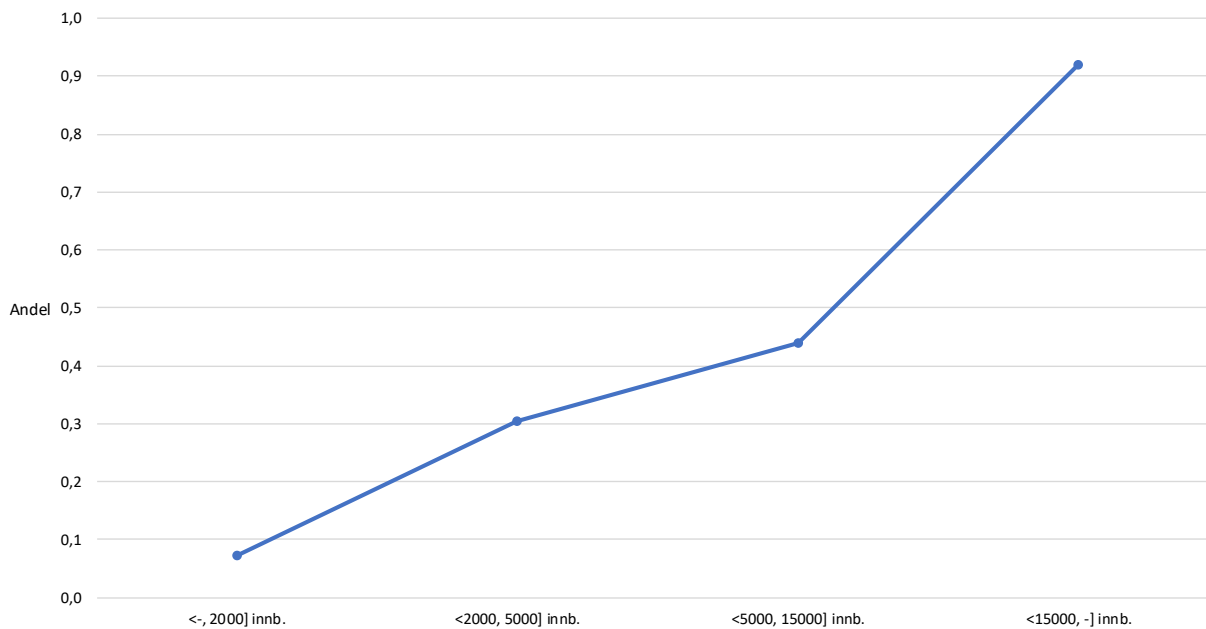

Totalt antall svar: 219

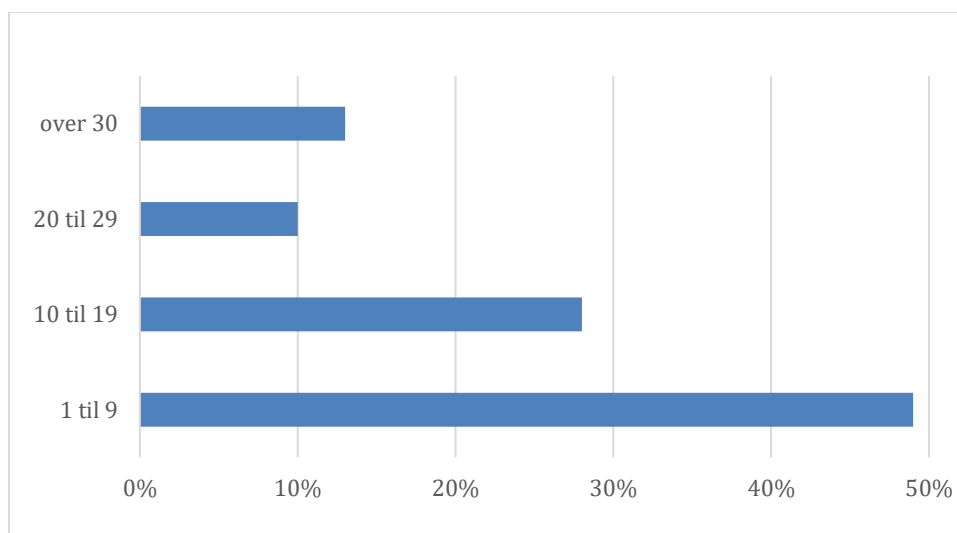
Hvorvidt kommunen har mottatt henvendelser fra startlånskunder eller andre boligeiere som følge av korona-epidemien, avhenger imidlertid sterkt av kommunestørrelse, se figur 4. Mens under ti prosent av de minste kommunene har mottatt slike henvendelser, gjelder det over 90 prosent av de største kommunene (med over 15 000 innbyggere).

De fleste kommunene oppgir imidlertid at de har mottatt ganske få slike henvendelser (figur F3a); vel halvparten sier at de har mottatt færre enn ti henvendelser, mens én av fire kommuner har mottatt minst 20.

Figur 4: Andel kommuner som mottar boligrelaterte henvendelser forbindelse med korona-pandemien? Etter kommunestørrelse. (spm. F3, N=217).

F3a Om lag hvor mange henvendelser har kommunen mottatt fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

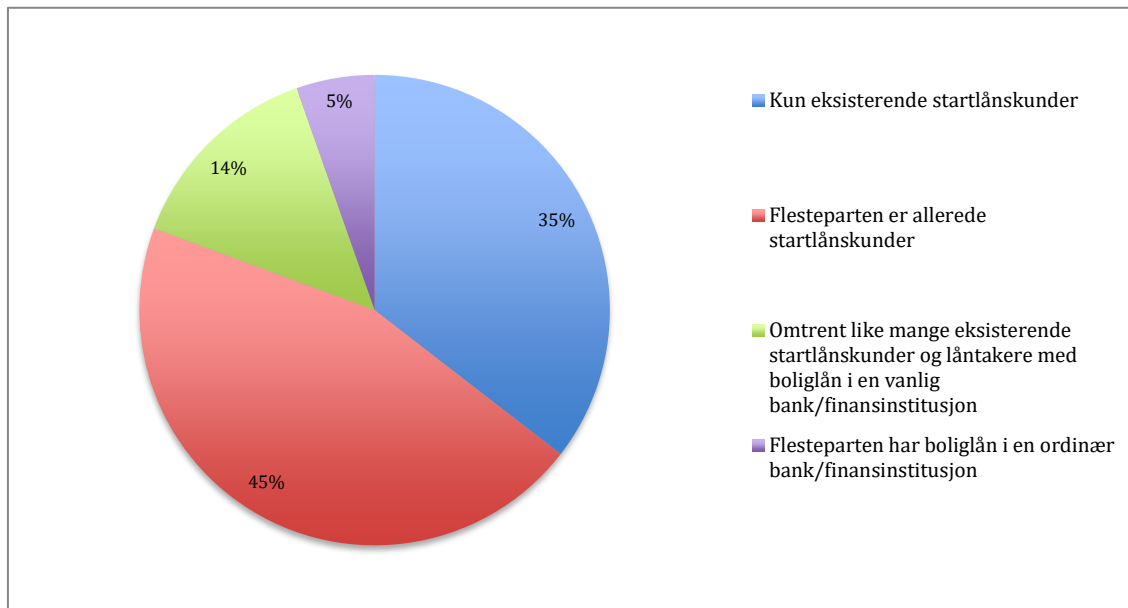

Totalt antall svar: 87

I det overveldende flertallet av kommunene som har mottatt slike henvendelser, kommer alle eller de fleste fra personer som allerede har startlån i kommunen (80 %), jfr. figur F3b. I 19 prosent av kommunene kommer imidlertid omtrent like mange eller de fleste av henvendelsene fra personer som har boliglån i ordinær bank.

F3b Er det kun personer som allerede har startlån som har fått betalingsproblemer og henvendt seg til kommunene under korona-pandemien, eller har også personer med ordinære boliglån henvendt seg?

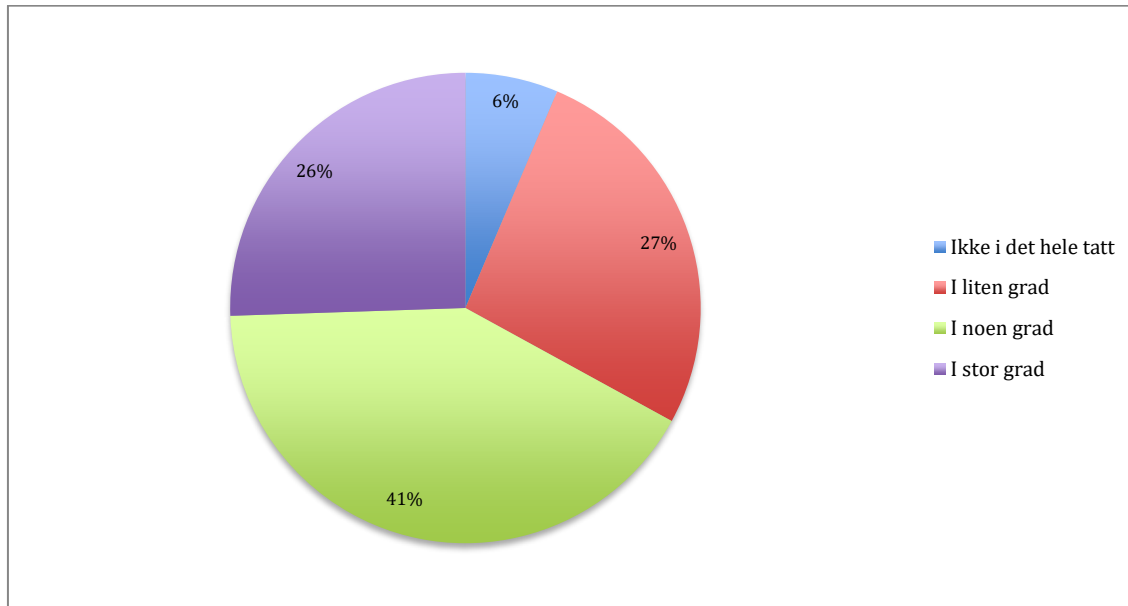

Totalt antall svar: 94

Svært overraskende er det også at henvendelsene ikke i overveldende grad er knyttet direkte til oppsigelser, permitteringer eller konkurser som følge av pandemien, se figur F3c. Kun 26 prosent av kommunene som sier at de har mottatt slike henvendelser, mener at de i stor grad er knyttet til slike hendelser. Om lag en tredel oppgir at henvendelsene ikke i det hele tatt eller kun i liten grad er knyttet til oppsigelser, permitteringer eller konkurser som følge av pandemien.

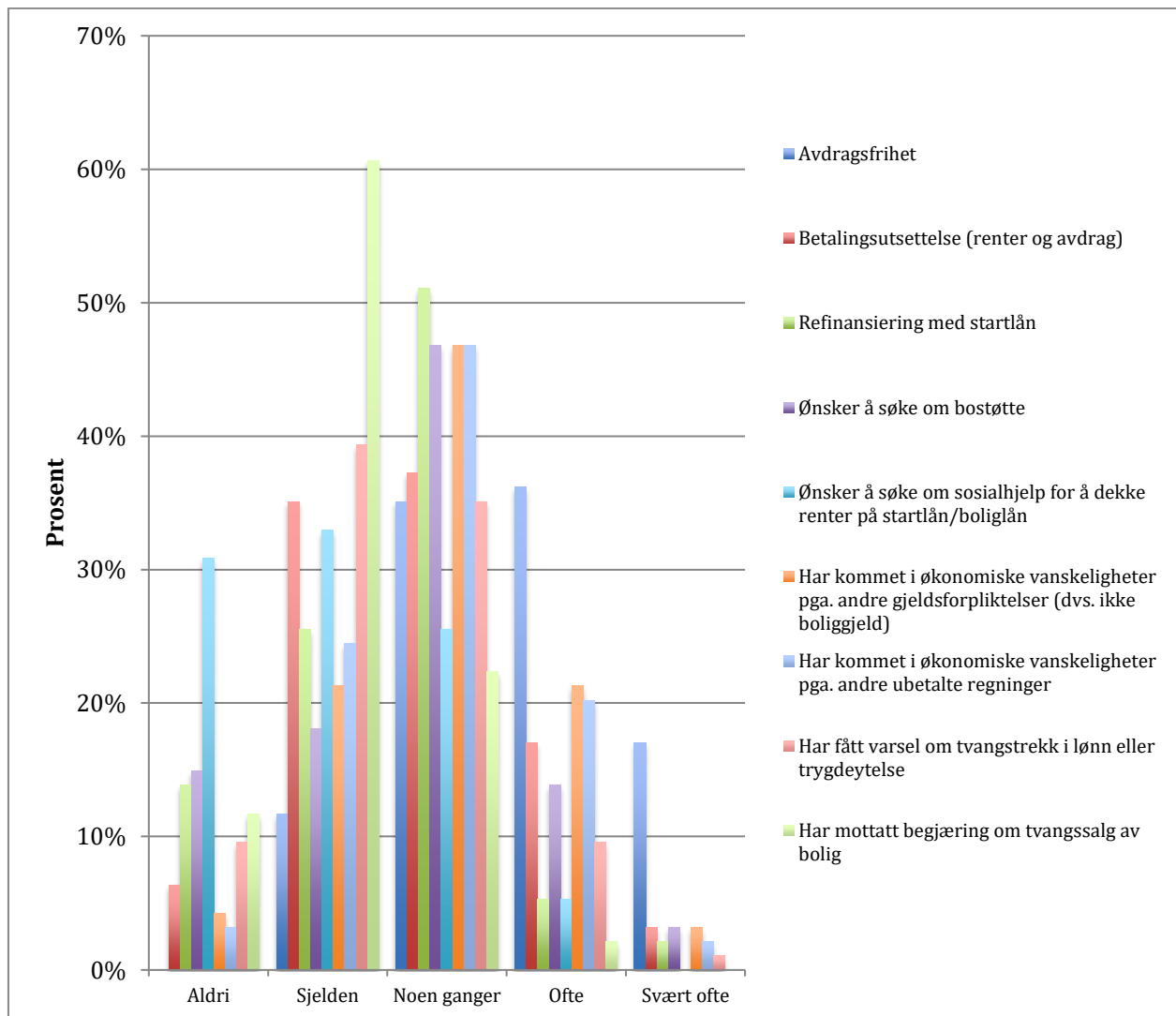
F3c I hvor stor grad er de økonomiske problemene som låntakere ber om kommunens bistand for å løse, knyttet til oppsigelser, permitteringer eller konkurser som følge av korona-pandemien?

Totalt antall svar: 94

Figur F3d viser hvilke typer problemstillinger låntakere med økonomiske problemer typisk tar kontakt om. Som forventet er det avdragsfrihet som låntakere oftest henvender seg om – over halvparten av kommunene som har besvart spørsmålet, oppgir at henvendelsene gjelder dette ofte eller svært ofte. Svært få kommuner sier at henvendelse «svært ofte» skyldes andre ting enn avdragsfrihet. Imidlertid ser vi at rundt 20 prosent av kommunene oppgir at henvendelsene «ofte» gjelder økonomiske vanskeligheter som følge av enten andre gjeldsforpliktelse eller andre ubetalte regninger. Det er altså flere kommuner som oppgir at henvendelsene «ofte» skyldes økonomiske forpliktelse som ikke er knyttet til boliglånet, enn at henvendelsene «ofte» skyldes å søke om betalingsutsettelse for renter og avdrag, refinansiering med startlån eller bostøtte. I tillegg oppgir ti prosent av kommunene at henvendelsene «ofte» skyldes at personer har fått varsel om tvangstrekk i lønn eller trygdeytelser. I den motsatte enden av fordelingene ser vi (heldigvis) at det relativt uvanlig at kommunene får henvendelser som skyldes at låntaker har mottatt begjæring om tvangssalg, men 22 prosent av kommunene svarer likevel at dette har skjedd «noen ganger». Det som kommunene svarer at henvendelsene i minst grad dreier seg om, er imidlertid at låntaker ønsker å søke om sosialhjelp for å dekke utgifter til renter og avdrag på boliglånet. Hele 31 prosent av kommunene svarer at henvendelsene aldri gjelder dette, og litt flere (33 %) svarer at de sjelden gjelder dette. Dette kan tolkes for det første som et tegn på at husholdningene, til tross for at de får problemer med å overholde sine betalingsforpliktelse, ikke er så dårlig stilt at sosialhjelp er eneste utvei. For det andre, og som noen av de andre svarene også gir signaler om, tyder det på at det ikke nødvendigvis er boliglånet som er den tyngste og vanskeligste gjeldsforpliktelse å overholde når boligeiere opplever økonomiske problemer.

F3d Hvor ofte tar låntakerne i foregående spørsmål kontakt om følgende typer problemstillinger?

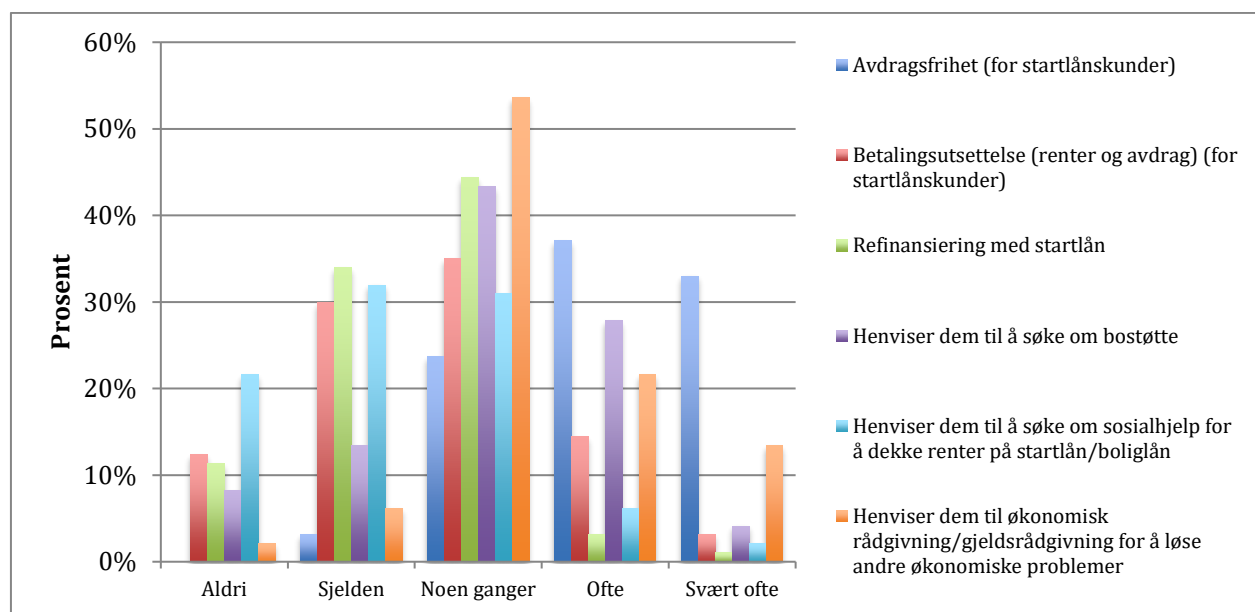

Totalt antall svar: 94

Figur F3e viser fordelingen av hyppigheten for ulike tiltak som kommunen iverksetter for å løse henvendelsene de får. Vi ser at det er avdragsfrihet og henvisning til økonomisk rådgivning som stort sett er de eneste tiltakene som «svært ofte» brukes – henholdsvis en tredel og 13 prosent av kommunene oppgir dette. Blant tiltakene som kommunene oppgir at «ofte» brukes, nevner noe over en tredel (37 prosent) avdragsfrihet, mens hele 28 prosent oppgir at de «ofte» henviser boligeierne til å søke om bostøtte. Det betyr at bostøtten anses for å ha en betydelig rolle i den økonomiske krisen som covid-19 epidemien utgjør, og at fleksibiliteten i ordningen til å bøte på midlertidige inntektsfall har økt kraftig etter omleggingen i 2017. Samtidig oppgir imidlertid 21 prosent av kommunene at de aldri eller sjelden bruker bostøtten som et tiltak overfor boligeiere som sliter med å betale regningene sine, slik at det er åpenbart forskjeller mellom kommunene

mht. i hvilken grad bostøtten er et treffende virkemiddel for dagens situasjon. Dernest er det henvisning til økonomisk rådgivning og søknad om betalingsutsettelse for renter og avdrag som er de andre tiltakene som hhv. 22 og 14 prosent av kommunene oppgir at de «ofte» benytter.

F3e Hvilke tiltak bruker kommunen overfor boligeiere for å løse betalingsproblemer/økonomiske vanskeligheter knyttet til korona-pandemien?

Totalt antall svar: 97

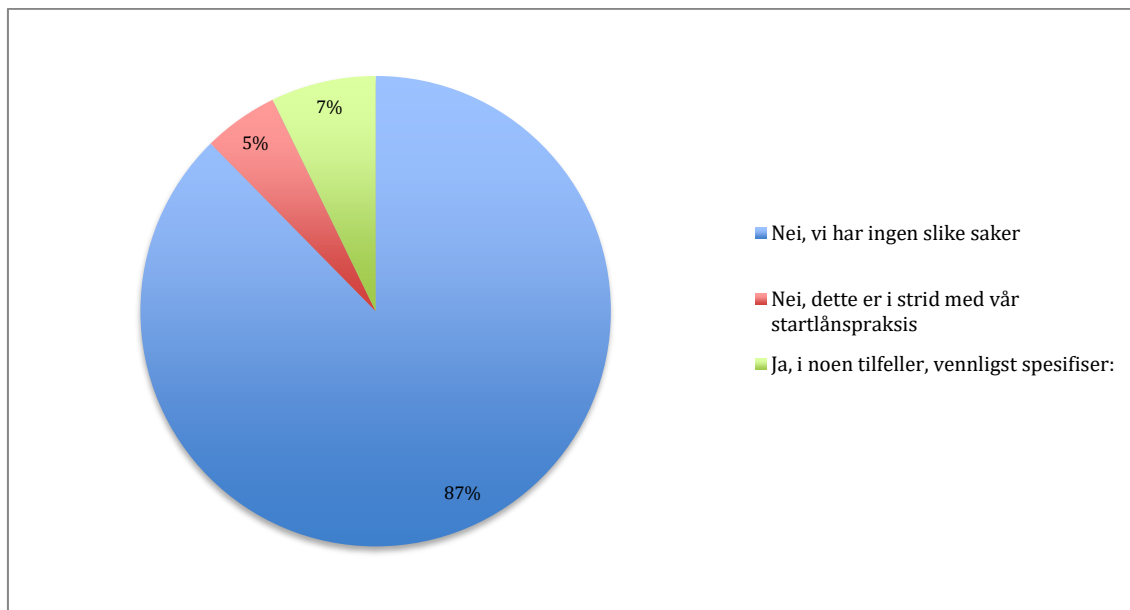
I den motsatte enden av svarfordelingen er det søknad om sosialhjelp til å dekke renter og avdrag som er det tiltaket som flest kommuner oppgir at de «aldri» (22 %) eller sjelden (32 %) benytter. Mange kommuner oppgir også at de «aldri» eller «sjelden» benytter seg av betalingsutsettelse av renter og avdrag eller refinansiering med startlån.

Figur F3f viser at de alle fleste kommunene ikke har innvilget refinansiering med startlån til personer som har mistet jobben e.l. som følge av pandemien. Kun fem prosent av respondentene sier imidlertid at dette er i strid med gjeldende startlånspraksis. En håndfull kommuner har innvilget refinansiering med startlån i slike tilfeller. I gjennomgang av de etterfølgende fritekstsvarene viser at dette gjelder helt unntaksvis og i svært få saker. Det tyder imidlertid på at kommunene opplever at det finnes et visst handlingsrom i startlånsordningen, også når det gjelder såpass vanskelige saker som dette.

Figur F3g viser andel kommuner som oppgir at de har hatt tilfredsstillende saksbehandlingskapasitet på startlånet i denne til dels krevende perioden siden mars 2020. Blant 98 kommuner som besvarte spørsmålet, var det 88 prosent som oppga at saksbehandlingskapasiteten var tilstrekkelig, og bare 11 prosent oppga at den ikke var tilstrekkelig.

F3f Har kommunen innvilget refinansiering med startlån til personer som har mistet jobben/blitt permittert/slått konkurs som følge av COVID-19?

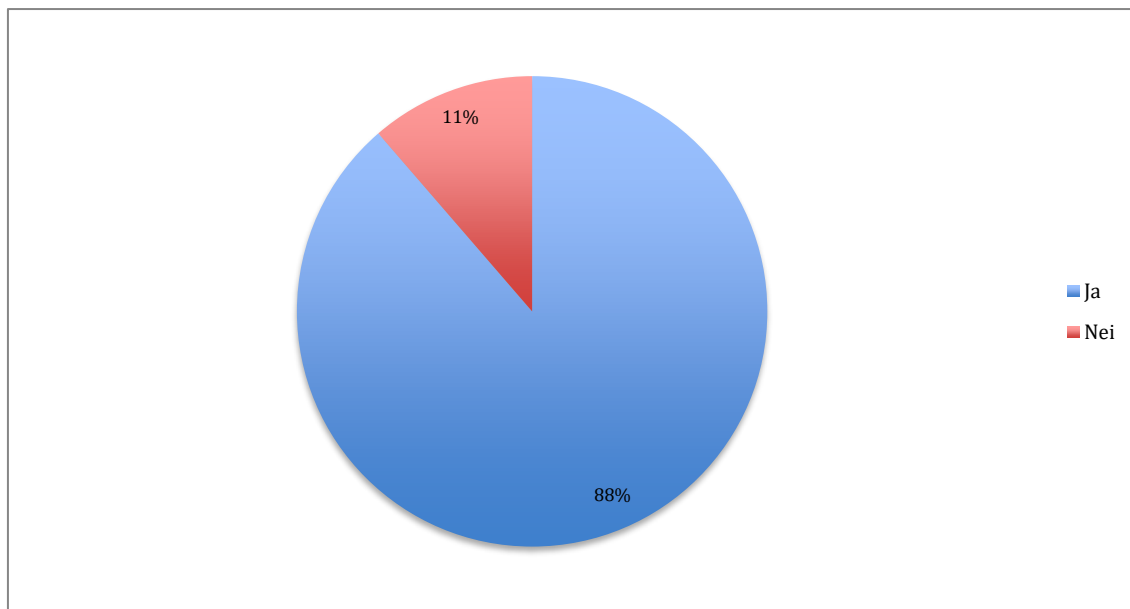

Totalt antall svar: 98

F3g Har kommunen din hatt tilfredsstillende kapasitet til å håndtere henvendelsene som har kommet fra startlånskunder og evt. andre boligeiere under korona-pandemien?

Totalt antall svar: 98

Det har i de senere blitt mer og mer vanlig å bruke fastrente i forbindelse med startlån. Både i 2015 og 2017 oppga rundt halvparten av kommunene at de brukte fastrente (K. Astrup, Monkerud, Ruud, & Aarland, 2015; K. C. Astrup, Monkerud, & Aarland, 2019). De siste årene har fastrentenivået vært gunstig, og fastrente har dermed vært en rimelig måte å unngå renterisiko på. Redusert renterisiko er særlig viktig for startlåsmottakere som ofte har relativt lave inntekter og dermed begrensede muligheter til å håndtere uforutsette utgifter. Når risikoen reduseres på denne måten, kan lånebetjeningsevnen til vanskeligstilte økes. Dermed kan fastrente brukes til å øke mulighetsrommet for startlånsordningen. Den potensielle ulempen med bruk av fastrentelån er risikoen for overkurs hvis det oppstår et flyttebehov før bindingstiden er over. Dette forutsetter imidlertid at dagens rentenivå er lavere enn den avtalte fastrenten. I en slik situasjon vil kommunene kunne tape på en innfrielse av lånet, og de kan dermed kreve at aktuelle startlåsmottakere som selger før bindingsperioden utløper og dermed bryter fastrenteavtalen, må dekke dette tapet. Jo lengre tid det er igjen til bindingsperioden utløper, desto større vil de økonomiske konsekvensene av en overkurssituasjon være.

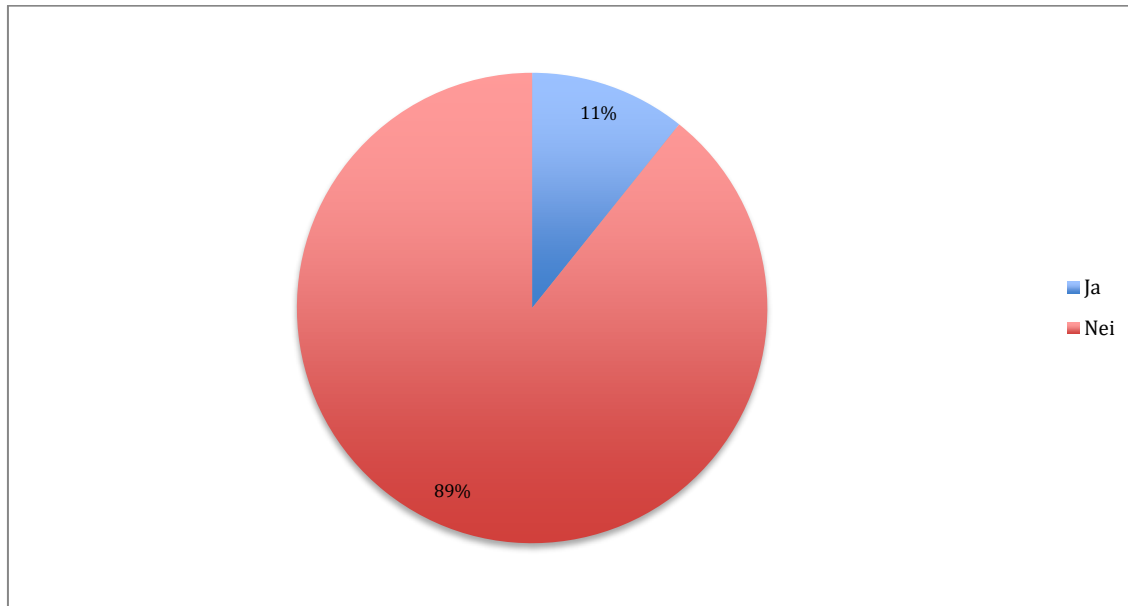
Under Covid-19 har det skjedd en markant nedgang i rentenivået på boliglån. På Startlånet gikk den flytende renten fra rundt to prosent i januar 2020 til 0,7 prosent i desember 2020. For startlån med 20 års fastrente falt renten i tilsvarende periode fra 2,5 prosent til 1,6 prosent. Under Korona kan dermed flere kommuner ha stått overfor problemstillinger knyttet til håndtering av overkurssituasjoner som følge av at startlåsmottakere av ulike årsaker har hatt behov for å selge boligen og dermed har måttet innløse fastrentelånet før bindingsperioden har utløpt. Husbankens veileder åpner for at kommunene kan velge å ikke kreve en eventuell overkurs ved salg eller brudd på fastrenteavtale (Husbanken, 2020)⁴. Kommunene har derfor et handlingsrom når det gjelder hvordan slike situasjonen skal håndteres i praksis, og i hvilken grad overkursen skal dekkes av den enkelte startlåsmottaker. Undersøkelsen har inneholdt et relativt omfattende spørsmålsbatteri når det gjelder i hvilken grad kommunene har opplevd overkursproblematikk under Korona-perioden, og hvordan slike situasjoner har blitt løst. Vi har også sett nærmere på kjennetegn på kommuner som har opplevd overkursproblematikk i større grad enn andre.

---

⁴ Dersom kommunen beslutter å verken utbetale underkurs (reduere lånesaldo) eller kreve inn overkurs ved brudd på fastrenteavtalen, skal dette tas inn i låneavtalen. Løsningen er hjemlet i finansavtalelovens § 54 (4). I tillegg kreves det at låntaker før avtaleinngåelsen får god informasjon om hva avtalen innebærer. Dette kan f.eks. innebære at låntaker informeres om at i tilfelle av krav om tilbakebetaling av overkurs hva den vil utgjøre ved 1 prosentpoengs rentefall og innfrielse etter ett år, etter halve løpetiden osv.

F5 Overkursrisiko har blitt særlig aktuelt under korona-pandemien ettersom den utløste et kraftig rentefall i perioden mars-mai. Har kommunen hatt saker som omhandler overkursproblematikk siden mars?

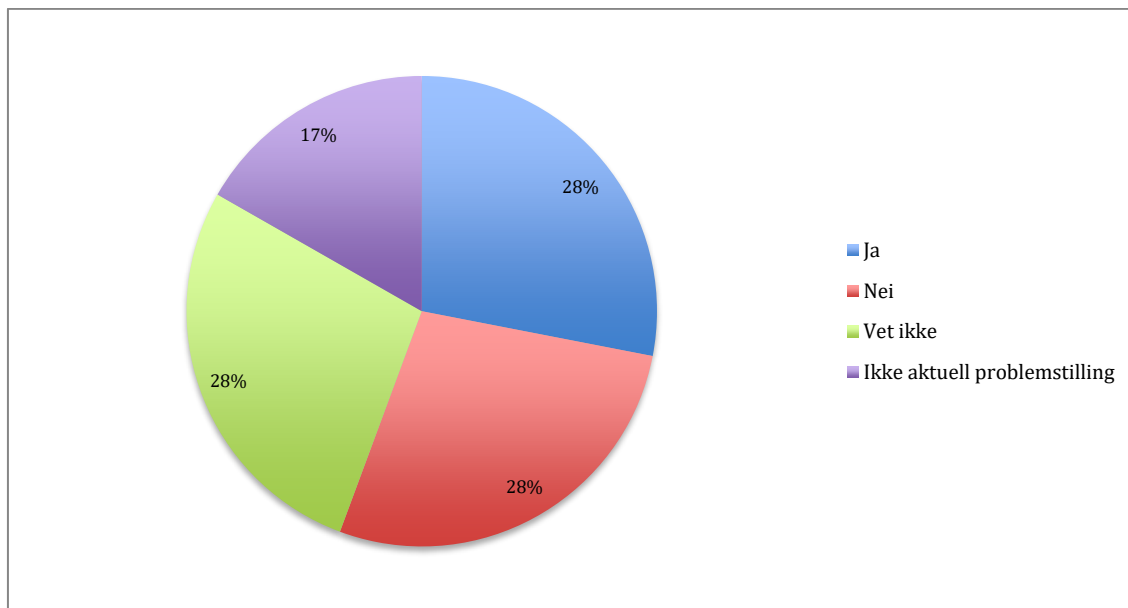

Totalt antall svar: 214

Figur F5 viser omfanget av kommuner som har hatt saker som omhandler overkursproblematikk siden mars 2020. Vi ser at kun er 11 prosent av kommunene har hatt slike saker, men siden halvparten av kommunene bruker fastrente, kan figuren tolkes dithen at 20 prosent av kommunene som benytter fastrente på sine startlånssaker, har opplevd overkursproblematikken som aktuell under Korona. Selv om det er relativt få kommuner som har opplevd slike saker under Korona, trenger ikke dette være uttrykk for at antall saker er lite ettersom tallene i undersøkelsen ikke er vektet etter kommunistørrelse eller startlånsbruk.

Overkurssaker må forstås som et uttrykk for et flyttebehov som har oppstått før bindingsperioden på lånet er utløpt. Muligheten for overkurs og den ekstrakostnaden dette kan medføre kan ha medført at noen husstander har lagt flytteplanene på vent. Husstander som likevel har valgt å flytte og dermed innløse fastrentelånet, kan dermed antas å ha et særlig sterkt flyttebehov. Ettersom renten falt svært raskt i perioden april-mai 2020, kan overkurs imidlertid også skyldes ren uflaks ved at noen allerede hadde inngått forpliktende avtaler om flytting og tilhørende salg av bolig akkurat før renten falt, og at det plutselige rentefallet dernest utløste en situasjon med overkurs som ingen hadde forutsett. At noen ganske uforskyldt havnet i en situasjon der de i prinsippet var forpliktet til å betale overkurs, er sannsynligvis en medvirkende årsak til at flere kommuner har vært villige til å være fleksible i denne situasjonen for ikke å sette svakstilte husholdninger i en vanskelig økonomisk situasjon, jfr. figur F5a.

F4 Har kommunen din hatt (før mars 2020) retningslinjer/prosedyrer for hvordan overkurs vanligvis skal håndteres for startlånskunder?

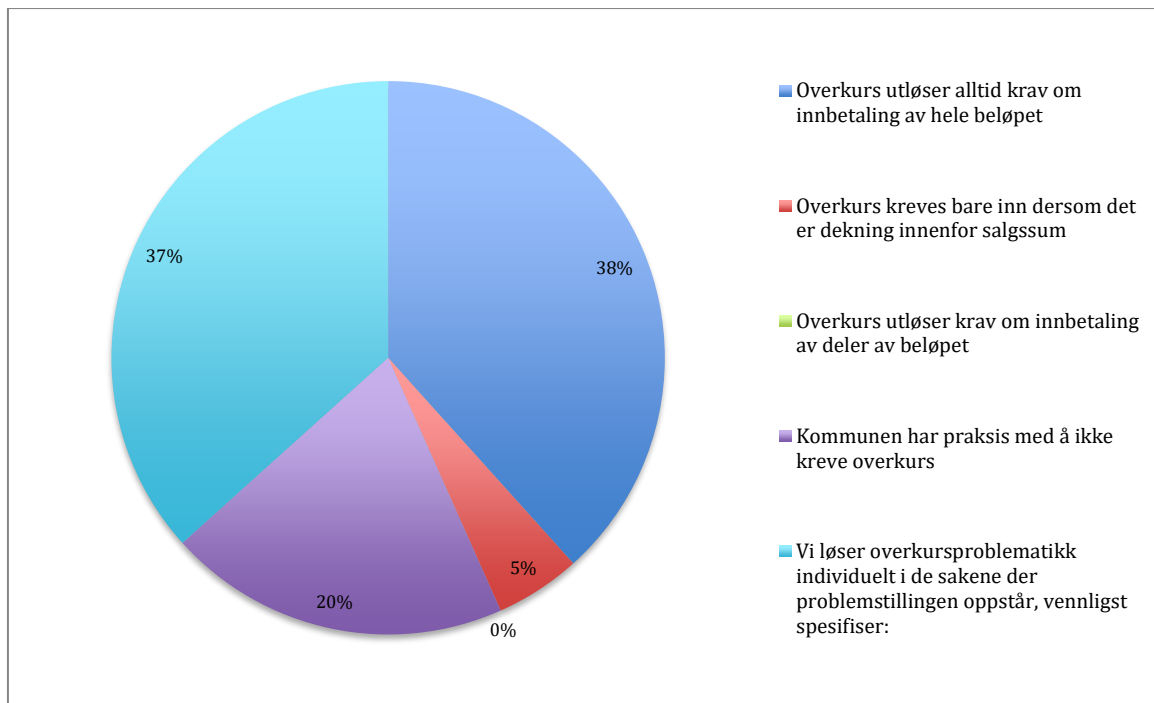

Totalt antall svar: 221

Figur F4 viser at 28 prosent av kommunene har hatt klare retningslinjer for hvordan overkurssituasjoner vanligvis skal håndteres. En like stor andel har imidlertid ikke hatt retningslinjer for overkurs, og like mange igjen svarer at de ikke kjenner til om kommunen har hatt slike retningslinjer. De resterende 17 prosent oppgir at dette ikke er en aktuell problemstilling, sannsynligvis fordi fastrente ikke benyttes. Siden halvparten av kommunene ikke bruker fastrente, kunne det forventes at den sistnevnte kategorien var større enn 17 prosent. En nærliggende tolkning kan derfor være at kommuner som har svart «vet ikke» primært er fra kommuner som primært tildeler startlån med flytende rente.

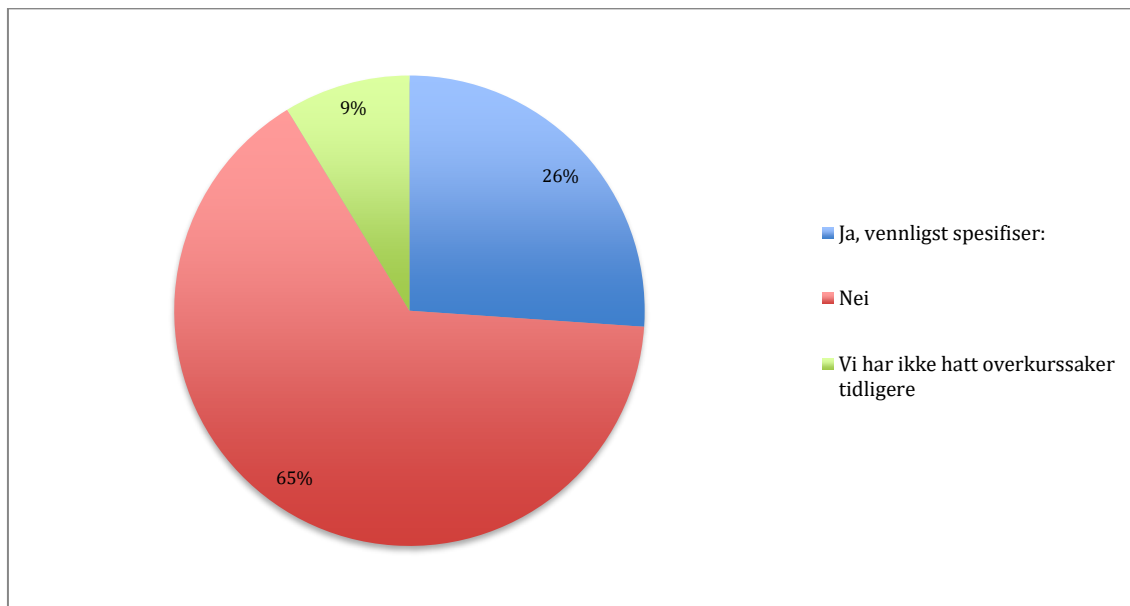
Figur F4a viser at blant kommunene som bruker fastrente og som i tillegg har retningslinjer eller etablerte prosedyrer for håndtering av overkurssituasjoner, er det 38 prosent som rutinemessig krever inn overkurs når slike situasjoner oppstår. Ingen kommuner har en fast praksis med å kreve inn deler av overkursbeløpet. Fem prosent av kommunene oppgir at de kun krever overkurs hvis det dekning for det innenfor salgssummen, 20 prosent har en praksis hvor overkurs ikke kreves i det hele tatt, mens 37 prosent sier at dette løses individuelt i de sakene problemstillingen oppstår. Enkelte respondenter presiserer at de normalt krever inn overkurs, men at de gjør unntak dersom økonomien til startlåsmottakerne er (blitt) svak. Andre kommuner oppgir at overkurs i liten grad kreves inn i tilfeller der kommunen selv har krevd fastrente i tilsagnet. Noen kommuner oppgir at overkurs vanligvis ikke kreves inn dersom den nye boligen også finansieres med startlån.

F4a Hva har vært kommunens retningslinjer/prosedyre ved overkurs?

Totalt antall svar: 60

F5a Har saksbehandlingen av overkurssakene etter mars 2020 blitt løst på en annerledes måte enn hva kommunens retningslinjer for overkurssaker tilsier?

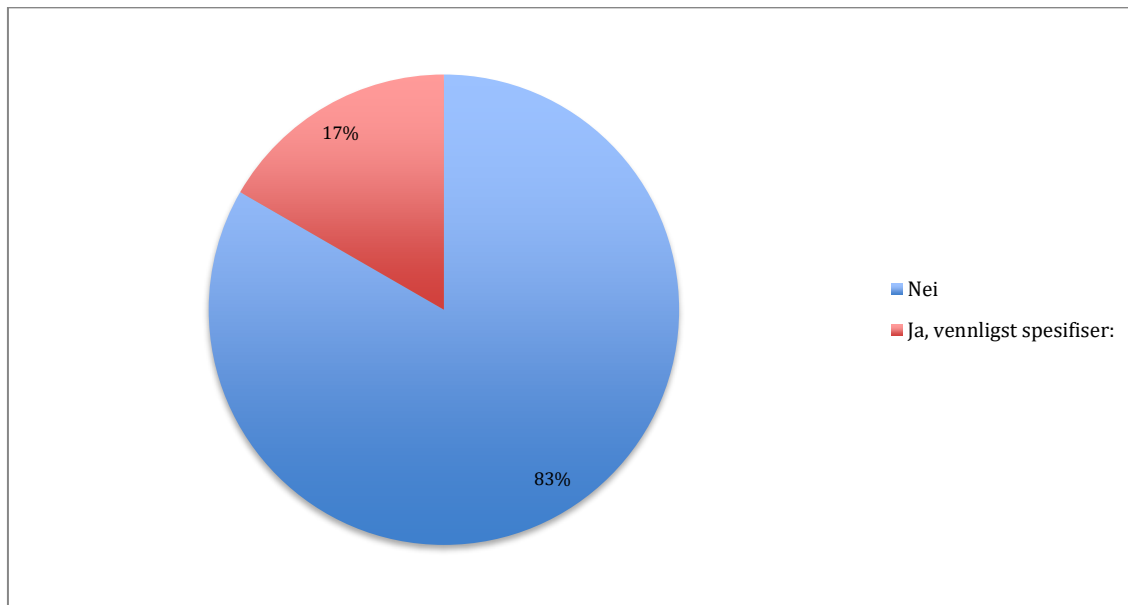

Totalt antall svar: 23

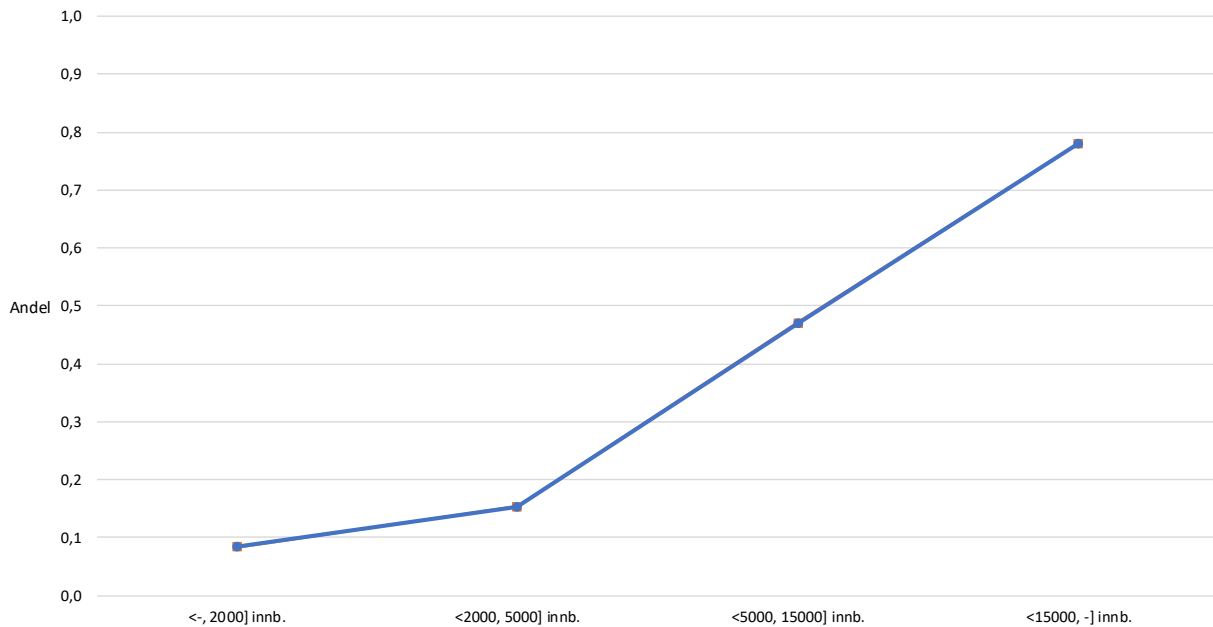
Figur F5a viser i hvilken grad løsningen av situasjoner med overkursproblematikk er i samsvar med kommunenes retningslinjer i tilfeller hvor slike har eksistert. Én av fire kommuner oppgir at sakene ikke nødvendigvis har blitt løst i samsvar med disse. Én respondent presiserer at kommunen har gjort unntak fra sin hovedregel om innkreving og ettergitt overkurs i ett tilfelle for at en familie skulle få mulighet til etablering i en tilpasset bolig. For enkelte kommuner kan en tidligere praksis med rutinemessig innkreving av overkurs ha blitt modifisert ved at det åpnes for unntak i enkelte situasjoner hvor boligsosiale hensyn i særlig grad tilsier det. I flere kommuner kan således Korona-krisen ha bidratt til en økt bevisstgjøring rundt potensielle negative konsekvenser som overkurs kan medføre i enkelte tilfeller. Dette kan ha ført til at enkelte kommuner har modifisert sin innkreivingspraksis og åpnet for å ta individuelle hensyn selv om hovedregelen for innkreving opprettholdes. Det er vanskeligere å avgjøre om unntakstilfeller er uttrykk for en varig endring av retningslinjer eller praksis, som det spørres om i F5b. Siden svært få respondenter har svart på spørsmålet (N=6), er det vanskelig å trekke slutninger her. Muligens har det gått for kort tid til at respondentene har noen klar oppfatning om håndtering overkurs i denne unntakssituasjon vil danne grunnlag for permanente endringer eller modifiseringer når samfunnet etter hvert blir normalisert.

F5b Har aktualiseringen av overkursproblematikk siden mars 2020 ført til en varig endring i kommunens retningslinjer for hvordan overkurs skal håndteres for startlånskunder med fastrentelån?

Totalt antall svar: 6

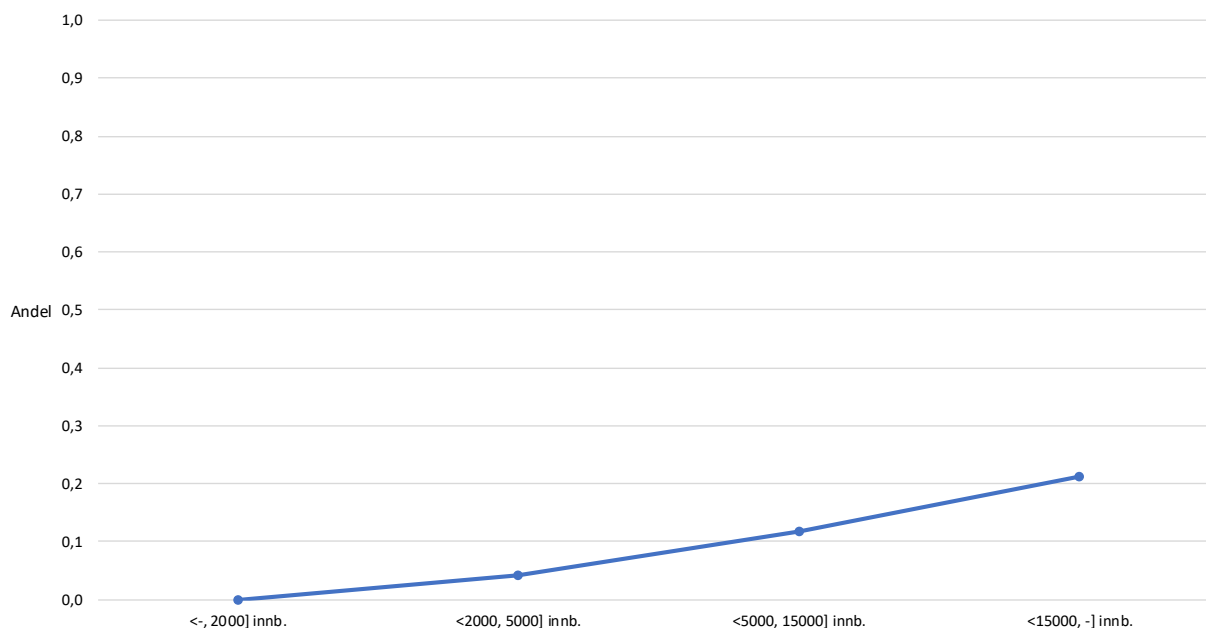
Figur 5: Andel kommuner som har retningslinjer for håndtering av overkursproblematikk før mars 2020? Etter kommunestørrelse. (spm. F4, N=217).

Figur 5 viser hvordan andelen kommuner som har retningslinjer for håndtering av overkursproblematikk, avhenger av kommunestørrelse målt i antall innbyggere. Andelen som har slike retningslinjer, er markant høyere for kommunekategorier med flere innbyggere. Mens kun ti prosent av de minste kommunene har slike retningslinjer, har nesten 80 prosent av kommunene i den største kommunekategorien (over 15 000 innbyggere) retningslinjer for overkursproblematikk. Hovedforklaringen på dette mønsteret kan være at fastrente brukes i større grad i sentraliserte kommuner (K. Astrup et al., 2015; K. C. Astrup et al., 2019). En viktig forklaring på den underliggende sammenheng mellom fastrentebruk og sentralisering henger sannsynligvis sammen med den store forskjellen i nivået på boligpriser. I sentraliserte kommuner vil boligprisnivået være høyere, og fastrente kan derfor være nødvendig i en del tilfeller for at vanskeligstilte skal ha mulighet til å håndtere de relativt høye belåningsgradene på en forsvarlig og bærekraftig måte (Aarland, 2011, 2012; K. C. Astrup, Monkerud, Ruud, Barlindhaug, & Aarland, 2014).

Figur 6 viser et mønster som er konsistent med figur 5, nemlig at andelen kommuner som har hatt saker med overkurs, også har et tilsvarende tydelig geografisk mønster hvor denne andelen er sterkt positivt korrelert med innbyggertall. Kommuner som har et opplegg for overkursproblematikk gjennom egne retningslinjer, er dermed også de som har et behov for det. Sammenhengen mellom retningslinjer for overkursproblematikk og faktiske saker avspeiler den tidligere nevnte underliggende og geografisk betingede forskjellen i fastrentebruk, jfr. figur 5. Denne sammenhengen oppsummeres i tabell 1.

Figur 6: Andel kommuner som har hatt saker med overkursproblematikk etter mars 2020? Etter kommunistørrelse. (spm. F5, N=217).

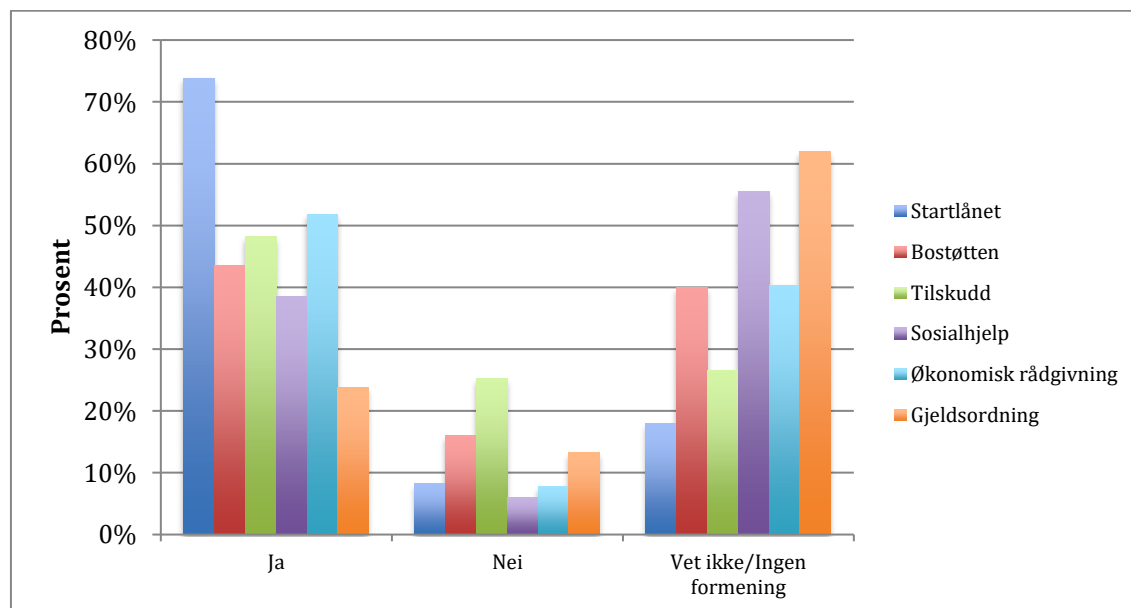
Tabell 1: Sammenheng mellom retningslinjer for håndtering av overkursproblematikk og nye saker. (spm. F4 og F5, N=112).

	Kommunen har <i>ikke</i> hatt retningslinjer for håndtering av overkurs før mars 2020	Kommunen har hatt retningslinjer for håndtering av overkurs før mars 2020
Kommunen har <i>ikke</i> hatt saker med overkursproblematikk etter mars 2020	88,1	79,2
Kommunen har hatt saker med overkursproblematikk etter mars 2020	11,9	20,8
	100,0 (N=59)	100,0 (N=53)

Avslutningsvis i denne delen av spørreundersøkelsen stilte vi to mer overordnede spørsmål der respondentene ble bedt om å vurdere de boligsosiale ordningenes «egnethet» som virkemidler ved en plutselig, langvarig og svært alvorlig økonomisk krise slik som covid-19 pandemien.

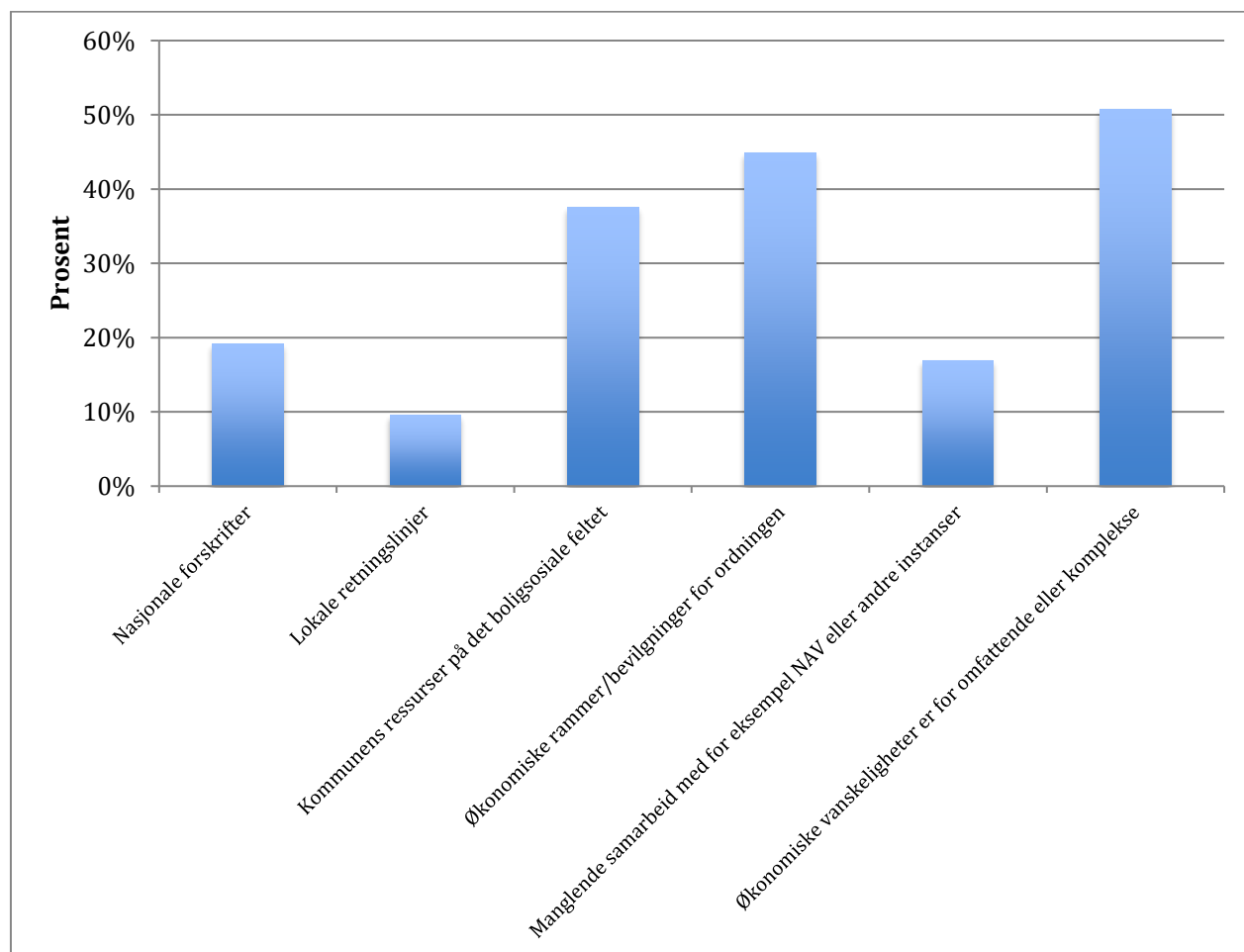
Først ble respondentene bedt om å vurdere om fleksibiliteten i de boligsosiale og andre tilgrensende ordninger er tilstrekkelig for å håndtere det økonomiske sjokket som pandemien har utløst. Svarfordelingen er vist i figur F6. Det er oppløftende å se at hele 74 prosent av kommunene som deltok i undersøkelsen, svarte at det er tilstrekkelig fleksibilitet i startlånsordningen til å håndtere en såpass alvorlig og omfattende økonomisk krise som pandemien representerer. Samtidig er det bare åtte prosent av kommunene som svarer at det ikke er tilstrekkelig fleksibilitet i startlånsordningen. For de andre boligsosiale ordningene som bostøtten og tilskudd (til etablering), samt for sosialhjelp og økonomisk rådgivning er det rundt 40 til 50 prosent av kommunene som sier at det er tilstrekkelig fleksibilitet også i disse ordningene. Kun for gjeldsordningen er det bare 24 prosent av kommunene som sier at den er fleksibel nok til å håndtere de økonomiske utfordringene som oppstår under en pandemi. Imidlertid er det heller ikke særlig mange som svarer at disse ordningene *ikke* er fleksible nok, for svært mange respondenter svarer at de *ikke vet* om disse ordningene er fleksible nok. Dette er nok et utslag av at vi har bedt om at undersøkelsen skulle besvares av en ansatt med god kjennskap til startlånet, og at vedkommende dermed ikke har like god kjennskap til de andre ordningene. Det er likevel noe overraskende at såpass mange svarer «vet ikke» eller «ingen formening», spesielt for bostøtten, som er en ordning som mange saksbehandlere for startlånet trolig ofte må forholde seg til og har eller bør ha god kjennskap til.

F6 Opplever du at det er tilstrekkelig fleksibilitet innebygd i de ulike boligsosiale ordningene (og andre tilgrensende ordninger) til å håndtere en plutselig og omfattende økonomisk krise slik som korona-pandemien?

Totalt antall svar: 218

F7 Dersom du oppfatter at det er begrensninger knyttet til startlånet som virkemiddel for å løse utfordringer ved inntektsbortfall, skyldes det noen av de følgende forhold? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 136

I det siste spørsmålet ble respondentene bedt om å vurdere mulige grunner til at de opplevde begrensninger i startlånet som et virkemiddel for å løse utfordringer ved plutselig inntektsbortfall. Her utpeker det seg et interessant mønster. At de økonomiske problemene var for omfattende eller komplekse til å kunne løses innenfor startlånsordningen, var det vanligste svaret avgitt av halvparten av respondentene. Grunnen som flest kommuner anser som viktig, ligger altså helt utenfor ordningens organisering og virkemåte. Ressurser, både i form av økonomiske rammer for startlånet og den enkelte kommunens ressurser på det boligsosiale feltet, ble imidlertid oppgitt som begrensende av henholdsvis 45 og 38 prosent av kommunene. Større økonomiske rammer og flere ansatte i det boligsosiale arbeidet anses dermed for å være viktig for å drifte startlånsordningen bra, spesielt i en krisetid. Til sammenligning var det bare henholdsvis én av fem og én av ti kommuner mente at det var nasjonal forskrift eller lokale retningslinjer som la begrensninger på startlånet som et virkemiddel ved inntektsbortfall, og likeledes var det bare om

lag ti prosent av kommunene som fremhevet manglende samarbeid med NAV eller andre instanser som grunn til dette.

Referanser:

Aarland, K. (2011). En modell for vurdering av eierskapspotensialet blant lavinntektsgrupper og vanskeligstilte på boligmarkedet. NOVA-notat.

Aarland, K. (2012). Eieretablering blant hushold med lave inntekter.

Astrup, K., Monkerud, L. C., Ruud, M. E., & Aarland, K. (2015). Kommunenes praktisering av startlånsordningen—effekter av den nye forskriften: NIBR-rapport.

Astrup, K. C., Monkerud, L., Ruud, M. E., Barlindhaug, R., & Aarland, K. (2014). Hva er god startlånspraksis? Kommunenes praksis før forskriftsendringen: NIBR-rapport.

Astrup, K. C., Monkerud, L. C., & Aarland, K. (2019). Kommunenes startlånspraksis—analyser av praksisinnretning og tildelingsprofil basert på Startlånsundersøkelsen.

Husbanken. (2020). Veileder for lån fra Husbanken.

Appendiks A1: Spørreskjema

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del A: Bakgrunnsinformasjon om din kommune og forholdene på det lokale boligmarkedet

---

A1 Har kommunen din utformet egne retningslinjer for startlån som supplerer Husbankens på ett eller flere punkter?

- Ja
 Nei

A2 Krever kommunen at søker allerede bor i kommunen?

- Nei
 Ja. Spesifiser i så fall hvor mange år søker minst må ha bodd i kommunen:

A3 Hva utfordringene i det boligsosiale arbeidet i din kommune? I hvilken grad er følgende en utfordring?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad	Vet ikke
Få kommunale leieboliger	☐	☐	☐	☐	☐
Få private leieboliger	☐	☐	☐	☐	☐
Høye leiepriser	☐	☐	☐	☐	☐
Ustabil leiemarked med få muligheter til langtidsleie	☐	☐	☐	☐	☐
Få leieboliger for familier	☐	☐	☐	☐	☐
Høye boligpriser (ved kjøp)	☐	☐	☐	☐	☐
Komplekse utfordringer blant dem som trenger bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Lav inntekt blant dem som trenger bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Ustabil inntekt blant dem som trenger bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Manglende kontroll over egen økonomi blant dem som trenger bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Gjeldsproblemer blant dem som trenger bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke tilstrekkelig saksbehandlerkapasitet	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke tilstrekkelig kompetanse på saksbehandlernivå	☐	☐	☐	☐	☐
Manglende forankring/prioritering på ledelsesnivå i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
Manglende samarbeid på tvers av etater	☐	☐	☐	☐	☐
Eldre som bor i lite egnede boliger	☐	☐	☐	☐	☐
Få leieboliger som er tilpasset personer med funksjonsnedsettelse	☐	☐	☐	☐	☐
Andre utfordringer	☐	☐	☐	☐	☐

Neste -->

Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

A3a Du svarte i forrige spørsmål at kommunene har "andre utfordringer", vennligst spesifiser:

A4 Har følgende grupper vanskeligheter med å skaffe seg en god og stabil leiebolig i din kommune?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	Ja	Vet ikke	Ikke aktuelt
Enslig forsørger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enslig forsørger med mange barn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnefamilier med to voksne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Familier med barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Innvandrere/Flyktninger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsinnvandrere fra EU/EØS	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer uten fast arbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med varierende inntekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med lav arbeidsinntekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer utenfor arbeidsmarkedet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med varig trygdeinntekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med rusproblemer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med psykiske problemer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unge enslige	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unge par	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unge barnefamilier	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ung ufør med tilpasset bolig/døgnbase	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Funksjonshemmet med behov for tilpasset bolig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pensjonister med lav inntekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<- Forrige   Neste ->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del B: Om saksbehandlingskapasiteten i din kommune

B1 Hvor mange årsverk brukte kommunen/bydelen i saksbehandlingen av startlånssøknader i 2019?

B2 Hvor er startlånet lokalisert i kommunen/bydelen?

- NAV
- Eiendomsavdelingen
- Boligsosialt kontor/avd.
- Helse/sosiale tjenester
- Rådmann
- Teknisk avdeling
- Annet sted, vennligst spesifiser:

B3 Hvilken faglig bakgrunn har saksbehandler(ne) for startlån?

- Mest bankfaglig
- Mest sosialfaglig
- Annen bakgrunn, vennligst spesifiser:

B4 Hvilket utdanningsnivå har saksbehandler(ne) for startlån?

- Stort sett videregående utdanning
- Stort sett høyskole- eller universitetsutdanning

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

B5 Hvor lang erfaring har du selv som saksbehandler for startlån?

B6 Har (noen av) saksbehandler(ne) for startlån også andre oppgaver innenfor det boligsosiale arbeidet?

- Ja
- Nei

Undersøkelse om kommunal startlånspørelse 2020

B6a I forrige spørsmål svarte du at saksbehandler(ne) for startlån også har andre oppgaver innenfor det boligsosiale arbeidet. Vennligst spesifiser hvilke (sett kryss ved alle aktuelle alternativer):

- Tilskudd til etablering
- Tilskudd til tilpasning
- Statlig bostøtte
- Tildeling av kommunale leieboliger
- Booppfølgingstjenester
- Andre boligsosiale oppgaver, vennligst spesifiser:

B7 Har (noen av) saksbehandler(ne) i tillegg andre oppgaver som ikke direkte er knyttet til det boligsosiale arbeidet, for eksempel gjeldsrådgivning, økonomisk rådgivning e.l.?

- Nei
- Ja, vennligst spesifiser:

Undersøkelse om kommunal startlånspørelse 2020

B8 Hvem avgjør i hovedsak søknader om startlån?

	Saks- behandler alene	Saks- behandlere i felleskap (hvis det er flere)	Saks- behandler i samråd med nærmeste leder	En tverrfaglig/ tverretattlig gruppe
"Ukompliserte» søknader" (med ukompliserte søknader menes tilfeller der kun søkers økonomi vurderes og søker ikke har noen særlige utfordringer/behov utover at vedkommende ikke kan få tilstrekkelig lån i en vanlig bank)	☐	☐	☐	☐
Søkere med særlig lav betjeningsevne	☐	☐	☐	☐
Søkere med usikker fremtidig inntekt	☐	☐	☐	☐
Søknader som krever samhandling med andre etater	☐	☐	☐	☐
Søknader som blir formidlet fra andre etater i kommunen	☐	☐	☐	☐

B9 Omtrent hvor stor prosentandel av søknadene krever samhandling på tvers av kommunale tjenester? (sett inn et helt tall mellom 0 og 100)

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del C: Om din kommunes prioriteringer blant de ulike målgruppene for startlånsordningen

C1 Startlån skal primært gis til personer med langvarige boligfinansieringsproblemer. I din kommune: Vil en søker med kjennetegnene som nevnes nedenfor regnes i denne gruppen?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad
Trygdet	☐	☐	☐	☐
Ung ufør	☐	☐	☐	☐
Permanent nedsatt arbeidsevne	☐	☐	☐	☐
Arbeidsledig	☐	☐	☐	☐
Person med rus og/eller psykiske problemer	☐	☐	☐	☐
Enslig forsørger	☐	☐	☐	☐
Husstand med mange barn	☐	☐	☐	☐
Flyktning	☐	☐	☐	☐
Lav arbeidsinntekt	☐	☐	☐	☐
Ikke får tilstrekkelig lån i vanlig bank	☐	☐	☐	☐
Mangler mulighet for sparing til egenkapital	☐	☐	☐	☐
Usikker fremtidig arbeidsinntekt	☐	☐	☐	☐

C2 Har dere oversikt over "eierskapspotensialet" blant leietakere i kommunalt disponerte boliger, dvs. husholdninger som leier, men som ved hjelp av startlånet muligens ville vært i stand til å kjøpe egen bolig?

- Ja
- Nei
- Uaktuelt, kommunen har ikke kommunalt disponerte leieboliger

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

C3 Prioriteres noen av disse gruppene for startlån?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	Ja	Ikke aktuelt i vår kommune
Enslig forsørger	☐	☐	☐	☐	☐
Enslig forsørger med mange barn	☐	☐	☐	☐	☐
Barnefamilier med to voksne	☐	☐	☐	☐	☐
Familier med barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐
Innvandrere/Flyktninger	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsinnvandrere fra EU/EØS	☐	☐	☐	☐	☐
Personer uten fast arbeid	☐	☐	☐	☐	☐
Personer utenfor arbeidsmarkedet	☐	☐	☐	☐	☐
Husstander med vedvarende lav inntekt	☐	☐	☐	☐	☐
Husstander med usikker fremtidig inntekt	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med rus og/eller psykiske problemer	☐	☐	☐	☐	☐
Unge enslige	☐	☐	☐	☐	☐
Unge par	☐	☐	☐	☐	☐
Unge barnefamilier	☐	☐	☐	☐	☐
Ung ufør	☐	☐	☐	☐	☐
Funksjonshemmede med behov for tilpasset bolig	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunale leietakere	☐	☐	☐	☐	☐

C4 Prioriteres noen av gruppene spesifisert i forrige spørsmål fremfor andre?

- Nei
 Ja, vennligst spesifiser:

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

C5 Hvordan vil du karakterisere potensielle startlånbrukeres kjennskap til ordningen og kommunes arbeid med å gjøre den mer kjent blant målgruppene?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad
Er startlånsordningen kjent blant målgruppene i din kommune?	☐	☐	☐	☐
Jobber kommunen med å gjøre startlånsordningen kjent blant målgruppene?	☐	☐	☐	☐
Jobber kommunen med å gjøre startlånet kjent blant egne ansatte som arbeider opp mot de ulike målgruppene?	☐	☐	☐	☐

C6 Får beboere i kommunalt disponerte leieboliger jevnlig informasjon om muligheten for å få startlån?

	Ja	Nei
I forbindelse med fornyelse av leiekontrakt	☐	☐
På informasjonsmøter	☐	☐
På kommunens nettsider/Facebook	☐	☐
Standard informasjonsbrev/e-post til alle beboere i kommunale leieboliger	☐	☐
Tilbud om personlig samtale om muligheten til å kjøpe egen bolig	☐	☐
Kommunen tar direkte kontakt med personer de ser kan ha mulighet for å kjøpe egen bolig	☐	☐

C7 Får også andre potensielle boligkjøpere tilsvarende informasjon som beboere i kommunalt disponerte leieboliger om muligheten for å få startlån?

- Ja
 Nei

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del D: Om din kommunes vurdering av startlånssøkeres lånebetjeningsevne

SIFOs satser for livsopphold skal sikre at låntaker har tilstrekkelig med midler til nødvendig livsopphold etter at boutgiftene er dekket. Imidlertid kan SIFOs satser for livsopphold i noen tilfeller være mye høyere enn familiens faktiske forbruk.

D1 Kan kommunen akseptere at redusert beløp for livsopphold (sammenlignet med SIFOs standardbudsjett) legges til grunn i lånesøknaden?

- Ja
 Nei

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D1a På hvilke måter aksepterer kommunen at satsene for livsopphold (SIFO) reduseres? (kryss av for alle aktuell alternativer)

- Det tas utgangspunkt i husstandens nåværende boutgifter og hvor mye husstanden har å rutte med etter at boutgiftene er betalt
- Det tas utgangspunkt i markedsleie for egnet bolig og hvor mye husstanden vil ha igjen til sitt livsopphold etter at en markedsbasert husleie er betalt
- Satsene for livsopphold kan justeres i tråd med husstandens reelle utgifter til livsopphold
- Satsene for livsopphold kan justeres i tråd med husholdningens budsjetterte utgifter til livsopphold
- Vi justerer livsoppholdsutgiftene etter skjønn
- Vi nedjusterer livsoppholdsutgiftene etter fast sats for noen søknadsgrupper
- Vi nedjusterer livsoppholdsutgiftene til SIFOs minimumssatser (i stedet for SIFOS standardsatser) for noen søknadsgrupper

D1b For hvilke søknadsgrupper aksepteres en nedjustering av satsene for livsopphold? (kryss av for alle aktuell alternativer)

- Vi foretar en individuell vurdering for alle søkere uavhengig av søkergruppe
- Familier (to foreldre) med 1-3 barn
- Familier (to foreldre) med 4 eller flere barn
- Flyktningfamilier
- Enslige forsørgere
- Ung ufør
- Andre grupper, vennligst spesifiser:

D2 Benytter din kommune full SIFO-livsoppholdssats (evt. full annen sats for livsopphold) for hjemmeboende barn i alderen 16-18 år som sannsynligvis vil flytte hjemmefra om noen få år?

- Ja
- Nei

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D2a I forrige spørsmål svarte du at kommunen ikke benytter full livsoppholdssats for hjemmeboende barn i alderen 16-18 år som sannsynligvis vil flytte hjemmefra om noen få år. På hvilken måte skjer dette?

	Ja	Nei
Benytter redusert sats	☐	☐
Tar ungdommen ut av budsjettet	☐	☐
Gjør en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle	☐	☐

D3 Hvordan trekkes skatt inn når dere vurderer låneevnen?

- Vi beregner rentefradrag og ny skatt
- Vi tar ikke hensyn til rentefradrag ved skatteberegning
- Andre beregningsmåter, vennligst spesifiser:

D4 I hvilken grad kvalifiserer startlånssøkere i din kommune til (statlig) bostøtte?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- Til en viss grad
- I stor grad

D5 Vurderes søkers spareevne rutinemessig i saksbehandlingsprosessen?

- Nei
- Ja, for alle søkere
- Ja, for noen søkergrupper, vennligst spesifiser:

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D5a Hvorfor legger kommunen ikke opp til å benytte muligheten til sparing? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

- Det er ikke rom for sparing i budsjettet blant våre startlånskunder
- Våre startlånskunder er unntatt fra kravet om å ha benyttet muligheten til sparing
- Vi vurderer ikke søkers spareevne rutinemessig

D5a Hvordan ivaretas kravet om å benytte muligheten til sparing? (kryss av for aktuelle alternativer)

- Det kreves sparing til (noe) egenkapital før kjøp av bolig
- Det kreves sparing for å legge opp en privat buffer etter kjøp

D6 Tilbyr kommunen fastrente for startlån?

- Ja
- Nei

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D6a I hvilke tilfeller tilbys fastrentelån? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

- Til dem med svakest økonomisk situasjon
- Til dem med fast trygdeinntekt
- Vi vurderer det i hvert enkelt tilfelle
- Vi informerer om fast og flytende rente og lar lånsøker velge

D6b Hvor lang bindingstid er det vanligste for fastrentelån?

- Tre år
- Fem år
- Ti år
- Tjue år
- Vi vurderer individuelt i hvert enkelt tilfelle

D6c Hvilken kalkulasjonsrente benyttes ved fast rente?

	Ja	Nei
Vi bruker den aktuelle fastrenten som kalkulasjonsrente	☐	☐
Vi bruker Husbankens kalkulasjonsrente i alle saker	☐	☐
Vi legger et påslag på fastrenten og bruker det som kalkulasjonsrente	☐	☐
Hvilken kalkulasjonsrente vi benytter kan variere	☐	☐

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D7 Hvor lang nedbetalingstid benyttes vanligvis til startlån?

- 20-25 år
 25-30 år
 Over 30 år
 Ingen generell standard, vi tilpasser nedbetalingstiden til den enkelte søkers situasjon

D8 Hvilken type inntekt legges til grunn for vurderingen av startlån, i tillegg til lønn fra fast jobb?

	Aldri	I noen tilfeller	I de fleste tilfeller	Alltid
Uføretrygd	☐	☐	☐	☐
Barnetrygd	☐	☐	☐	☐
Barnebidrag	☐	☐	☐	☐
Lønn fra korte engasjementer/vikariater (inntil ett år)	☐	☐	☐	☐
Lønn fra lengre engasjementer/vikariater (over ett år)	☐	☐	☐	☐
Forventet fremtidig inntekt (f.eks. ved fullført utdanning eller overgang til ny jobb/høyere stillingsbrøk)	☐	☐	☐	☐
Arbeidsavklaringspenger	☐	☐	☐	☐
Sosialhjelp	☐	☐	☐	☐
Andre midlertidige stønader	☐	☐	☐	☐
Grunnstønad	☐	☐	☐	☐
Bostøtte (hvis søker kvalifiserer)	☐	☐	☐	☐
Overtidsbetaling, vakttillegg, provisjonsbasert lønn e.l.	☐	☐	☐	☐

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D9 Har tilgjengelig midler for tilskudd til etablering endret seg etter at dette ble innlemmet i kommunerammen fra 2020?

- Mindre omfang
- Omtrent samme omfang som før innlemmingen i kommunerammen
- Større omfang

D10 Avskrives tilskuddet til etablering på samme måte som før?

- Ja
- Nei

D11 Er tilskuddet til etablering blitt omgjort til et rente- og avdragsfritt lån som må tilbakebetales når boligen selges?

- Ja
- Nei

<-- Forrige

Neste -->

Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D12 Hvordan gis tilskudd til etablering i forbindelse med startlånet?

	Ja	Nei
Tilskudd gis i kombinasjon med flytende rente	☐	☐
Tilskudd gis bare i kombinasjon med fast rente	☐	☐
Vi gir ofte litt tilskudd for å skape en liten buffer	☐	☐
Vi gir noen få, store tilskudd når det ikke går på andre måter	☐	☐
Tilskuddsrammen er så liten at tilskudd sjelden brukes	☐	☐
Vi holder igjen i første omgang, men vi åpner for at folk kan komme tilbake og søke hvis det ikke går uten tilskudd	☐	☐
Utmåling av tilskudd vurderes opp mot muligheten for å øke nedbetalingstiden til over 30 år	☐	☐
Bare bestemte grupper kan få tilskudd	☐	☐

Hvis kun bestemte grupper kan få tilskudd, hvilke grupper gjelder dette?

D13 Gir kommunen startlån til personer med annen gjeld (for eksempel kredittgjeld)?

	Ja	Nei
Søker må ordne opp i andre gjeldsproblemer først	☐	☐
Vi kan gi startlån så lenge gjelden er håndterbar/ikke for stor	☐	☐
Vi kan gi startlån som et ledd i en refinansieringssak slik at husstanden kan beholde boligen	☐	☐
Vi kan gi startlån kun så lenge søker ikke har betalingsanmerkninger/ inkassosaker	☐	☐
Gir kommunen startlån til personer i gjeldsordning?	☐	☐

<- Forrige

Neste ->

Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D14 Opplevs noen av følgende forhold som en risiko når det gis startlån?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad
Gammel forbruksgjeld som ikke blir betalt	☐	☐	☐	☐
Søker tar opp ny forbruksgjeld	☐	☐	☐	☐
Søker har ikke god nok kontroll over økonomien sin	☐	☐	☐	☐
Bil som krever reparasjoner	☐	☐	☐	☐
Boligen skal ha skjulte feil/mangler som krever utbedring	☐	☐	☐	☐
Andre uforutsette utgifter som tannlegeregning, hvitevarer som må skiftes	☐	☐	☐	☐
Usikker inntekt	☐	☐	☐	☐
Arbeidsavklaring med usikker utgang (trygd/arbeid)	☐	☐	☐	☐
Rus	☐	☐	☐	☐
Arbeidsledighet	☐	☐	☐	☐
Sykdom, stor omsorgsbyrde, familieforhold e.l. som kan medføre redusert arbeidsmarkedsdeltakelse	☐	☐	☐	☐
Barn som snart blir 18 år (barnetrygd, barnebidrag faller bort)	☐	☐	☐	☐
Samlivsbrudd/ustabile familieforhold	☐	☐	☐	☐
Økonomisk bistand til øvrig familie	☐	☐	☐	☐

D15 Er kommunen behjelpelig med (motiverer til eller bistår med) følgende «lette» risikodempende tiltak overfor startlånskunder?

	Ja	Nei
Søke om nytt skattekort som tar hensyn til høyere renteutgifter	☐	☐
Søke om bostøtte hvis søker kvalifiserer til denne	☐	☐
Legge inn fast trekk/autogiro i nettbanken for betaling av renter og avdrag	☐	☐

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D16 Vurderes noen av de følgende tiltakene for å minske risikoen (både for kommunen og låntaker) og sikre at startlånet blir tilbakebetalt?

	Ja	Nei
Frivillig forvaltning	☐	☐
Frivillig kredittsperre	☐	☐
Tvungen forvaltning (for NAV-ytelser)	☐	☐

D17 Tillater kommunen at noen av følgende typer boliger kan kjøpes med startlånsfinansiering?

	Ja	I enkelte tilfeller	Nei
Oppussingsobjekter	☐	☐	☐
Enebolig	☐	☐	☐
Tomannsbolig/rekkehus	☐	☐	☐
Borettslag	☐	☐	☐
Bolig i sameie (leilighet)	☐	☐	☐
Bolig med noe oppgraderingsbehov	☐	☐	☐
Boliger med utleiedel	☐	☐	☐

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D18 Hvordan vurderer kommunen boligen for å minske risikoen (både for kommunen og låntaker) og sikre at startlånet blir tilbakebetalt? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

- Ser gjennom prospektet
- Leser takst
- Snakker med megler
- Snakker med takstmann
- Er med på visning
- Krever at fagfolk vurderer boligen
- Annet, vennligst spesifiser:

D19 Hvilke tiltak bruker kommunen hvis en boligkjøper (med startlån) kommer på etterskudd i tilbakebetalingen? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

- Avdragsfrihet
- Forlenge nedbetalingstiden for hele startlånet
- Legger restansen til lånet
- Lager en separat nedbetalingsavtale for restanse hvis det er rom for det
- Refinansiering
- Tilskudd til etablering
- Henviser til NAV for å søke om sosialhjelp
- Henviser til å søke om bostøtte hvis søker kvalifiserer
- Henviser til kommunens økonomiske rådgivningstjeneste

D20 Opplever du at bostøtten er et relevant virkemiddel for startlånskunder ved midlertidig inntektsbortfall?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- Til en viss grad
- I stor grad

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D21 Er forvaltningen av startlånet satt ut, for eksempel til Lindorff eller en (lokal) bank?

- Ja
 Nei

D22 Hvor god oversikt har dere over låntakernes tilbakebetalingshistorikk for startlån?

- Vi har til enhver tid oversikt over dem som har betalt og dem som ikke har betalt til forfall.
 Rapport ukentlig
 Rapport månedlig
 Rapport hver annen måned
 Annet, vennligst spesifiser:

D23 Hvordan følger dere opp låntakere som ikke har betalt renter og avdrag på startlånet i tide? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

- Forvalter tar seg av oppfølgingen av manglende betaling (hvis ekstern forvaltning)
 Datasystemet genererer automatisk brev
 Vi sender individuelt brev
 Vi ringer
 Vi sender SMS
 Vi sender e-post
 Vi kaller inn til møte
 Vi oppsøker dem hjemme hvis vi ikke får tak i dem på annet vis
 Annet, vennligst spesifiser:

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D24 Sendes ubetalte renter og avdrag til inkasso hvis kravet ikke blir innfridd etter andre gangs puring?

- Alltid
- I de fleste tilfeller
- I noen tilfeller
- Sjelden
- Aldri

D25 Hvordan følger dere opp saken hvis låntaker ikke responderer på puring på utestående renter og avdrag og saken ikke sendes til inkasso?

D26 Har det blitt begjært tvangssalg på en bolig finansiert med startlån i din kommune i løpet av de siste fem årene (2016-2020)?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

D26a Har det blitt gjennomført tvangssalg av bolig finansiert med startlån i din kommune i løpet av de siste fem årene (2016-2020)?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del E: Om ulike aspekter ved saksbehandlingen og dialogen med lånesøker

E1 Hvordan foregår dialogen med den som søker om startlån? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

- Vi sender melding via Startskudd hvis dokumentasjon mangler
- Personlig møte
- Samtaler på telefon
- Vi tar nærmere kontakt ved behov (telefon, SMS, melding via Startskudd)
- Vi har ingen dialog utover innsendte søknadsskjema

E2 Bruker dere tolk for å forsikre dere om at søkere som ikke snakker godt norsk forstår hva et tilsagn eller avslag innebærer?

- Ja
- Nei
- Ikke aktuell problemstilling

E3 Får søkere som får avslag på sin søknad veiledning om hvordan de på sikt kan kjøpe bolig med startlån?

- Aldri
- Sjelden
- Som oftest
- Alltid

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

E4 Jobber dere over tid med husstander for at de på sikt kan kjøpe bolig med startlån (innenfor 1-5 år)?

- Ja
 Ja, men vi har ingen slike husstander for tiden
 Nei, vi har ikke en slik praksis

E5 Hvilke etater/områder samarbeider startlånsbehandlingen med, og hvilke er dere også samlokaliserte med? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer, også om oppgaven/funksjonen ikke er organisert som en egen etat):

	Her samarbeid	Er samlokalisert
Andre boligsosiale ordninger (bostøtte, tilskudd)	☐	☐
Kommunale leieboliger	☐	☐
NAV arbeid	☐	☐
NAV forvaltning	☐	☐
NAV ellers	☐	☐
Namsmann	☐	☐
Gjeldsrådgiver	☐	☐
Økonomisk rådgivning	☐	☐
Hjemmetjenesten	☐	☐
Hjemmesykepleien	☐	☐
Annen helsetjeneste	☐	☐
Bo-oppfølging	☐	☐
Rus/psykiatri-team	☐	☐
Flyktningetjenesten	☐	☐

<- Forrige   Neste ->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del F: Om perioden etter at COVID-19-pandemien startet i mars 2020

F1 Opplyser kommunen sine startlånskunder om hvor de kan henvende seg og hva de eventuelt kan få hjelp til hvis de har økonomiske vanskeligheter som følge av korona-pandemien?

- Ja, vi har oppslag på kommunens hjemmesider og/eller Facebook
- Ja, vi har sendt ut e-post eller brev til alle våre startlånskunder
- Ja, på andre måter, vennligst spesifiser:

- Nei

F2 Har kommunen opplevd økt mislighold/betalingsproblemer blant sine startlånskunder etter mars 2020 da korona-pandemien startet?

- Nei
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- Vet ikke

F3 Har kommunen mottatt henvendelser fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

<-- Forrige

Neste -->

Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F3a Om lag hvor mange henvendelser har kommunen motatt fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

F3b Er det kun personer som allerede har startlån som har fått betalingsproblemer og henvendt seg til kommunene under korona-pandemien, eller har også personer med ordinære boliglån henvendt seg?

- Kun eksisterende startlånskunder
- Flesteparten er allerede startlånskunder
- Omtrent like mange eksisterende startlånskunder og låntakere med boliglån i en vanlig bank/finansinstitusjon
- Flesteparten har boliglån i en ordinær bank/finansinstitusjon

F3c I hvor stor grad er de økonomiske problemene som låntakere ber om kommunens bistand for å løse, knyttet til oppsigelser, permitteringer eller konkurser som følge av korona-pandemien?

- Ikke i det hele tatt
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad

F3d Hvor ofte tar låntakerne i foregående spørsmål kontakt om følgende typer problemstillinger?

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
Avdragsfrihet	☐	☐	☐	☐	☐
Betalingsutsettelse (renter og avdrag)	☐	☐	☐	☐	☐
Refinansiering med startlån	☐	☐	☐	☐	☐
Ønsker å søke om bostøtte	☐	☐	☐	☐	☐
Ønsker å søke om sosialhjelp for å dekke renter på startlån/boliglån	☐	☐	☐	☐	☐
Har kommet i økonomiske vanskeligheter pga. andre gjeldsforpliktelser (dvs. ikke boliggjeld)	☐	☐	☐	☐	☐
Har kommet i økonomiske vanskeligheter pga. andre ubetalte regninger	☐	☐	☐	☐	☐
Har fått varsel om tvangstrekk i lønn eller trygdeytelse	☐	☐	☐	☐	☐
Har mottatt begjæring om tvangssalg av bolig	☐	☐	☐	☐	☐

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F3e Hvilke tiltak bruker kommunen overfor boligeiere for å løse betalingsproblemer/økonomiske vanskeligheter knyttet til korona-pandemien?

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ofte	Svært ofte
Avdragsfrihet (for startlånskunder)	☐	☐	☐	☐	☐
Betalingsutsettelse (renter og avdrag) (for startlånskunder)	☐	☐	☐	☐	☐
Refinansiering med startlån	☐	☐	☐	☐	☐
Henviser dem til å søke om bostøtte	☐	☐	☐	☐	☐
Henviser dem til å søke om sosialhjelp for å dekke renter på startlån/boliglån	☐	☐	☐	☐	☐
Henviser dem til økonomisk rådgivning/gjeldsrådgivning for å løse andre økonomiske problemer	☐	☐	☐	☐	☐

F3f Har kommunen innvilget refinansiering med startlån til personer som har mistet jobben/blitt permittert/slått konkurs som følge av COVID-19?

- Nei, vi har ingen slike saker
 Nei, dette er i strid med vår startlånspraksis
 Ja, i noen tilfeller, vennligst spesifiser:

F3g Har kommunen din hatt tilfredsstillende kapasitet til å håndtere henvendelsene som har kommet fra startlånskunder og evt. andre boligeiere under korona-pandemien?

- Ja
 Nei

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F4 Har kommunen din hatt (før mars 2020) retningslinjer/prosedyrer for hvordan overkurs vanligvis skal håndteres for startlånskunder?

- Ja
 Nei
 Vet ikke
 Ikke aktuell problemstilling

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F4a Hva har vært kommunens retningslinjer/prosedyre ved overkurs?

- Overkurs utløser alltid krav om innbetaling av hele beløpet
- Overkurs kreves bare inn dersom det er dekning innenfor salgssum
- Overkurs utløser krav om innbetaling av deler av beløpet
- Kommunen har praksis med å ikke kreve overkurs
- Vi løser overkursproblematikk individuelt i de sakene der problemstillingen oppstår, vennligst spesifiser:

F5 Overkursrisiko har blitt særlig aktuelt under korona-pandemien ettersom den utløste et kraftig rentefall i perioden mars-mai. Har kommunen hatt saker som omhandler overkursproblematikk siden mars?

- Ja
- Nei

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F5a Har saksbehandlingen av overkurssakene etter mars 2020 blitt løst på en annerledes måte enn hva kommunens retningslinjer for overkurssaker tilsier?

- Ja, vennligst spesifiser:
- Nei
- Vi har ikke hatt overkurssaker tidligere

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

F5b Har aktualiseringen av overkursproblematikk siden mars 2020 ført til en varig endring i kommunens retningslinjer for hvordan overkurs skal håndteres for startlånskunder med fastrentelån?

- Nei
 Ja, vennligst spesifiser:

F6 Opplever du at det er tilstrekkelig fleksibilitet innebygd i de ulike boligsosiale ordningene (og andre tilgrensende ordninger) til å håndtere en plutselig og omfattende økonomisk krise slik som korona-pandemien?

	Ja	Nei	Vet ikke/Ingen formening
Startlånet	☐	☐	☐
Bostøtten	☐	☐	☐
Tilskudd	☐	☐	☐
Sosialhjelp	☐	☐	☐
Økonomisk rådgivning	☐	☐	☐
Gjeldsordning	☐	☐	☐

F7 Dersom du oppfatter at det er begrensninger knyttet til startlånet som virkemiddel for å løse utfordringer ved inntektsbortfall, skyldes det noen av de følgende forhold? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

- Nasjonale forskrifter
 Lokale retningslinjer
 Kommunens ressurser på det boligsosiale feltet
 Økonomiske rammer/bevilgninger for ordningen
 Manglende samarbeid med for eksempel NAV eller andre instanser
 Økonomiske vanskeligheter er for omfattende eller komplekse

<-- Forrige   Neste -->   Lagre

Undersøkelse om kommunal startlånspraksis 2020

Del G: Avsluttende spørsmål

G1 Opplever dere at det er bred enighet innad i kommunen om hvordan man best kan bistå dem som trenger bolig i kommunen?

- Ja
 Nei

G2 Hvilke grupper kan tenkes å falle mellom to stoler med hensyn til startlånordningen (eventuelt i kombinasjon med andre boligsosiale virkemidler)?

G3 Hvordan tenker dere i kommunen at slike grupper (som faller mellom to stoler) best kan få dekket sitt behov for et godt og trygt sted å bo?

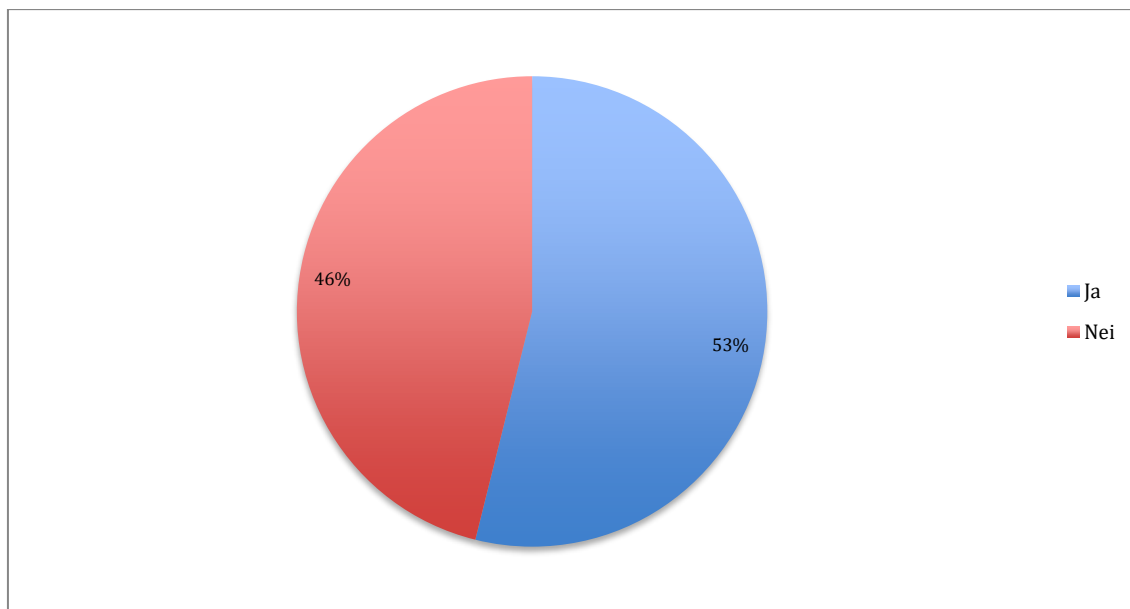
G4 Har du forslag til forbedringer i Husbankens boligsosiale ordninger?

G5 Hvordan kan ellers Husbanken bidra til en bedre utnyttelse av de boligsosiale ordningene?

Appendiks A2: Statistikk for øvrige spørsmål. Råstatistikk (en håndfull kommuner har sendt inn flere svar)

A1 Har kommunen din utformet egne retningslinjer for startlån som supplerer Husbankens på ett eller flere punkter?

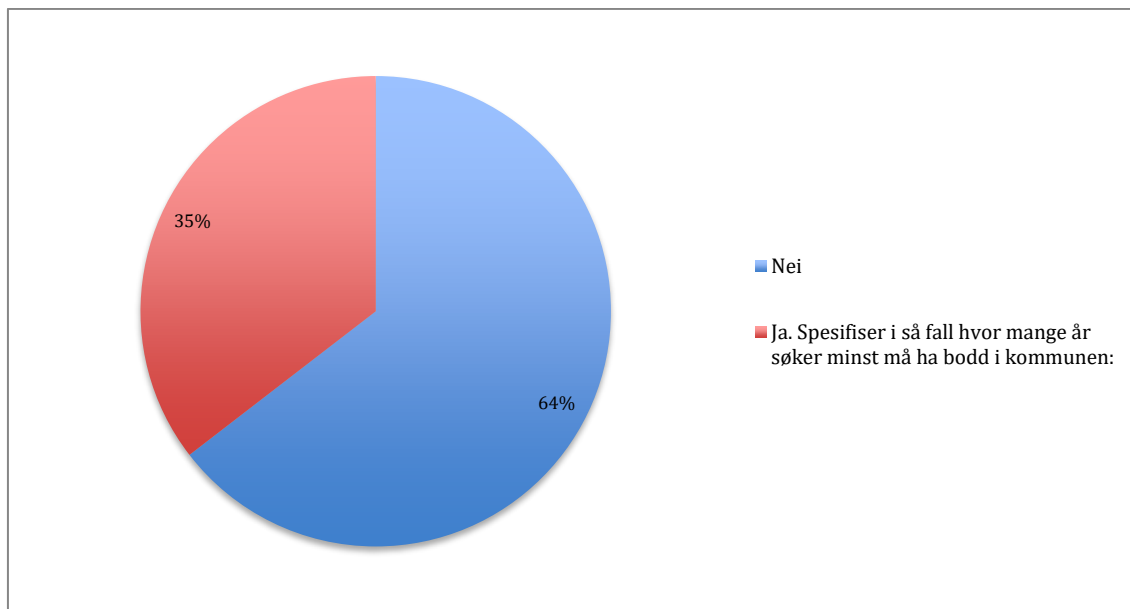

Totalt antall svar: 221

A2 Krever kommunen at søker allerede bor i kommunen?

Totalt antall svar: 221

A3 Hva er utfordringene i det boligsosiale arbeidet i din kommune? I hvilken grad er følgende en utfordring?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad	Vet ikke
Få kommunale leieboliger	0,10	0,23	0,45	0,20	0,01
Få private leieboliger	0,07	0,24	0,44	0,22	0,02
Høye leiepriser	0,01	0,20	0,40	0,38	0,00
Ustabil leiemarked med få muligheter til langtidsleie	0,05	0,29	0,33	0,17	0,15
Få leieboliger for familier	0,02	0,11	0,45	0,37	0,05
Høye boligpriser (ved kjøp)	0,05	0,28	0,34	0,32	0,01
Komplekse utfordringer blant dem som trenger bolig	0,00	0,19	0,44	0,29	0,06
Lav inntekt blant dem som trenger bolig	0,00	0,04	0,38	0,57	0,00
Ustabil inntekt blant dem som trenger bolig	0,00	0,10	0,48	0,40	0,01
Manglende kontroll over egen økonomi blant dem som trenger bolig	0,00	0,12	0,61	0,26	0,01
Gjeldsproblemer blant dem som trenger bolig	0,00	0,12	0,59	0,26	0,01
Ikke tilstrekkelig saksbehandlerkapasitet	0,22	0,45	0,24	0,08	0,00
Ikke tilstrekkelig kompetanse på saksbehandlernivå	0,29	0,49	0,19	0,02	0,01
Manglende forankring/ prioritering på ledelsesnivå i kommunen	0,19	0,41	0,24	0,11	0,03
Manglende samarbeid på tvers av etater	0,11	0,43	0,36	0,07	0,01
Eldre som bor i lite egnede boliger	0,02	0,34	0,41	0,08	0,13
Få leieboliger som er tilpasset personer med funksjonsnedsettelse	0,01	0,22	0,34	0,30	0,12

Totalt antall svar: 221

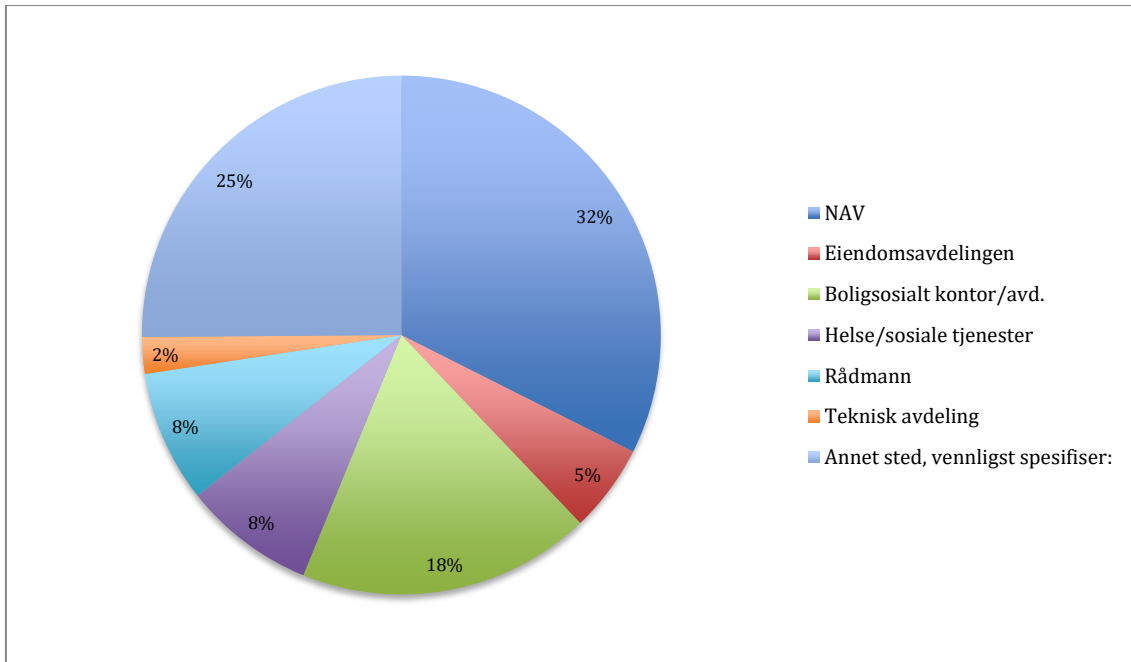
A4 Har følgende grupper vanskeligheter med å skaffe seg en god og stabil leiebolig i din kommune?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	Ja	Vet ikke	Ikke aktuelt
Enslig forsørger	0,10	0,25	0,43	0,17	0,05	0,00
Enslig forsørger med mange barn	0,04	0,13	0,33	0,47	0,04	0,00
Barnefamilier med to voksne	0,08	0,29	0,39	0,15	0,06	0,01
Familier med barn med spesielle behov	0,04	0,14	0,25	0,40	0,14	0,01
Innvandrere/Flyktninger	0,08	0,21	0,33	0,31	0,03	0,01
Arbeidsinnvandrere fra EU/EØS	0,09	0,31	0,24	0,10	0,23	0,03
Personer uten fast arbeid	0,02	0,11	0,37	0,36	0,12	0,00
Personer med varierende inntekt	0,04	0,15	0,45	0,21	0,12	0,00
Personer med lav arbeidsinntekt	0,03	0,16	0,42	0,27	0,11	0,00
Personer utenfor arbeidsmarkedet	0,03	0,10	0,38	0,36	0,11	0,00
Personer med varig trygdeinntekt	0,08	0,30	0,40	0,11	0,09	0,00
Personer med rusproblemer	0,02	0,08	0,21	0,62	0,07	0,00
Personer med psykiske problemer	0,03	0,12	0,30	0,44	0,09	0,00
Unge enslige	0,16	0,39	0,27	0,12	0,05	0,00
Unge par	0,20	0,47	0,20	0,05	0,06	0,00
Unge barnefamilier	0,10	0,35	0,38	0,09	0,05	0,00
Ung ufør med tilpasset bolig/døgnbase	0,07	0,20	0,26	0,25	0,16	0,04
Funksjonshemmet med behov for tilpasset bolig	0,07	0,20	0,29	0,27	0,11	0,03
Pensjonister med lav inntekt	0,10	0,34	0,31	0,11	0,11	0,01

Totalt antall svar: 221

B2 Hvor er startlånet lokalisert i kommunen/bydelen?

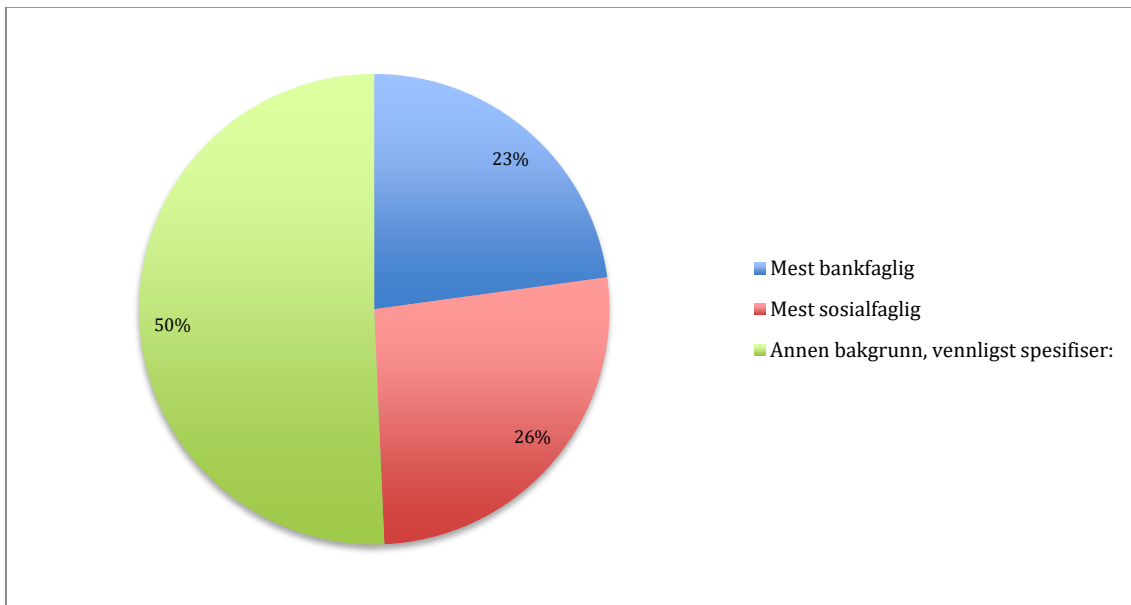

Totalt antall svar: 221

B3 Hvilken faglig bakgrunn har saksbehandler(ne) for startlån?

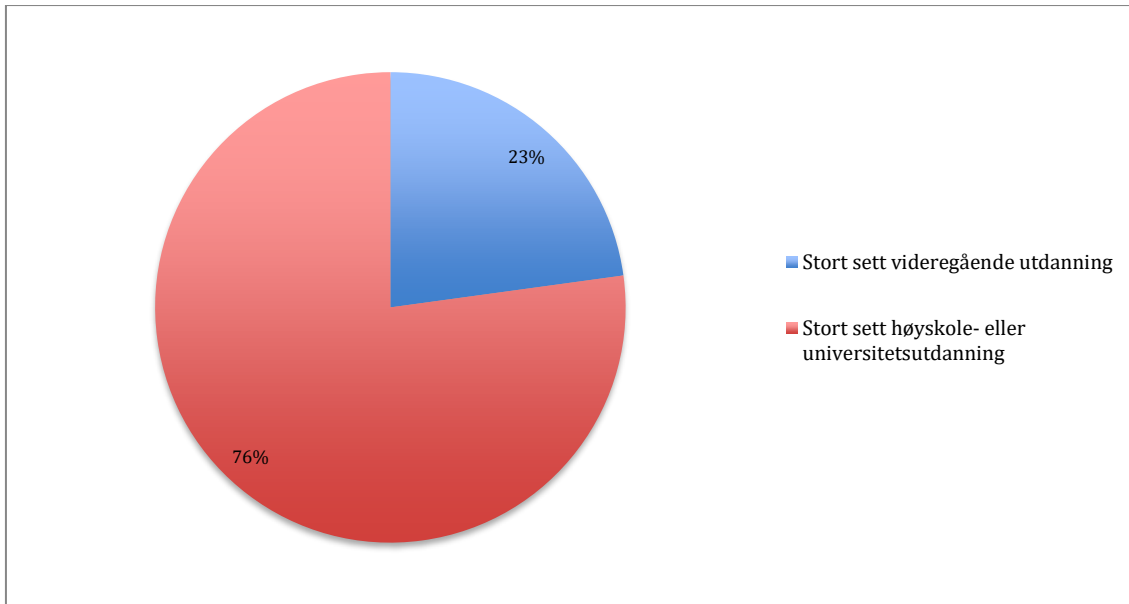

Totalt antall svar: 221

B4 Hvilket utdanningsnivå har saksbehandler(ne) for startlån?

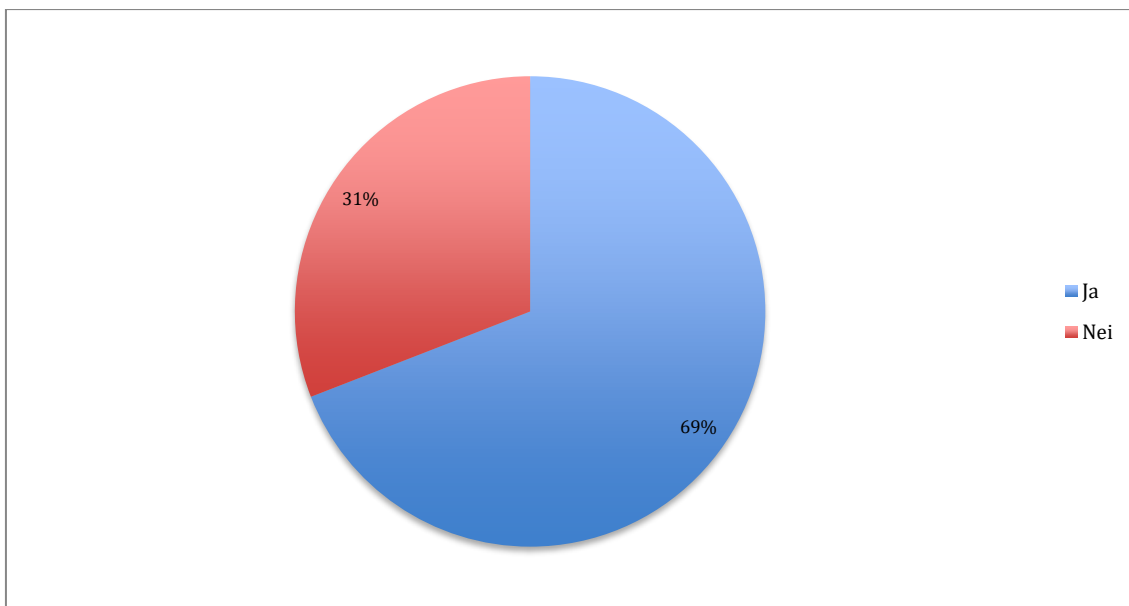

Totalt antall svar: 221

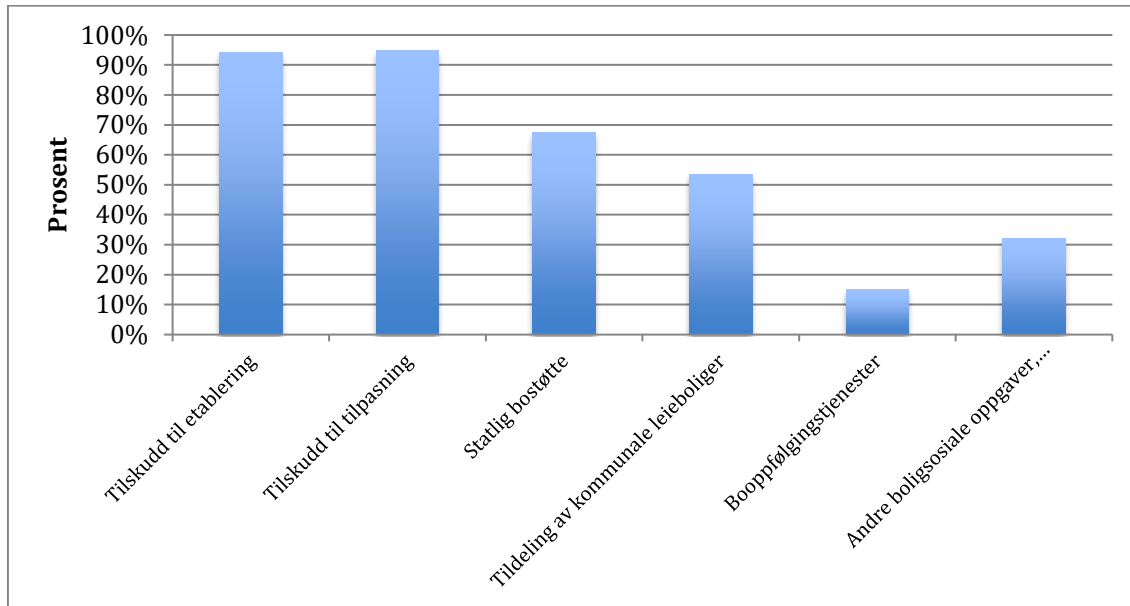
B6 Har (noen av) saksbehandler(ne) for startlån også andre oppgaver innenfor det boligsosiale arbeidet?

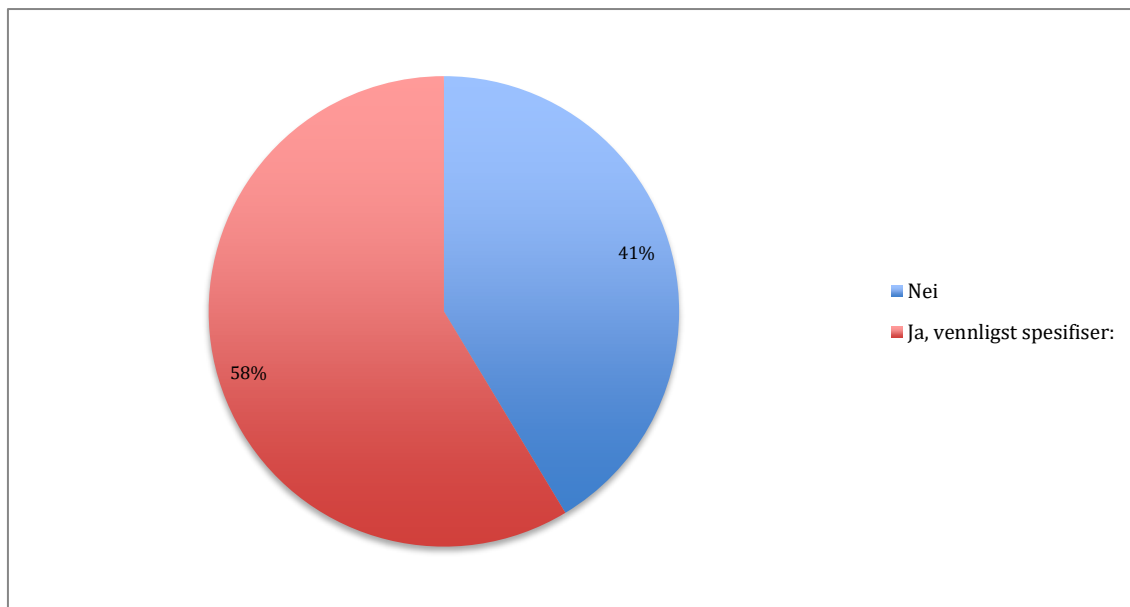
Totalt antall svar: 221

B6a I forrige spørsmål svarte du at saksbehandler(ne) for startlån også har andre oppgaver innenfor det boligsosiale arbeidet. Vennligst spesifiser hvilke (sett kryss ved alle aktuelle alternativer):

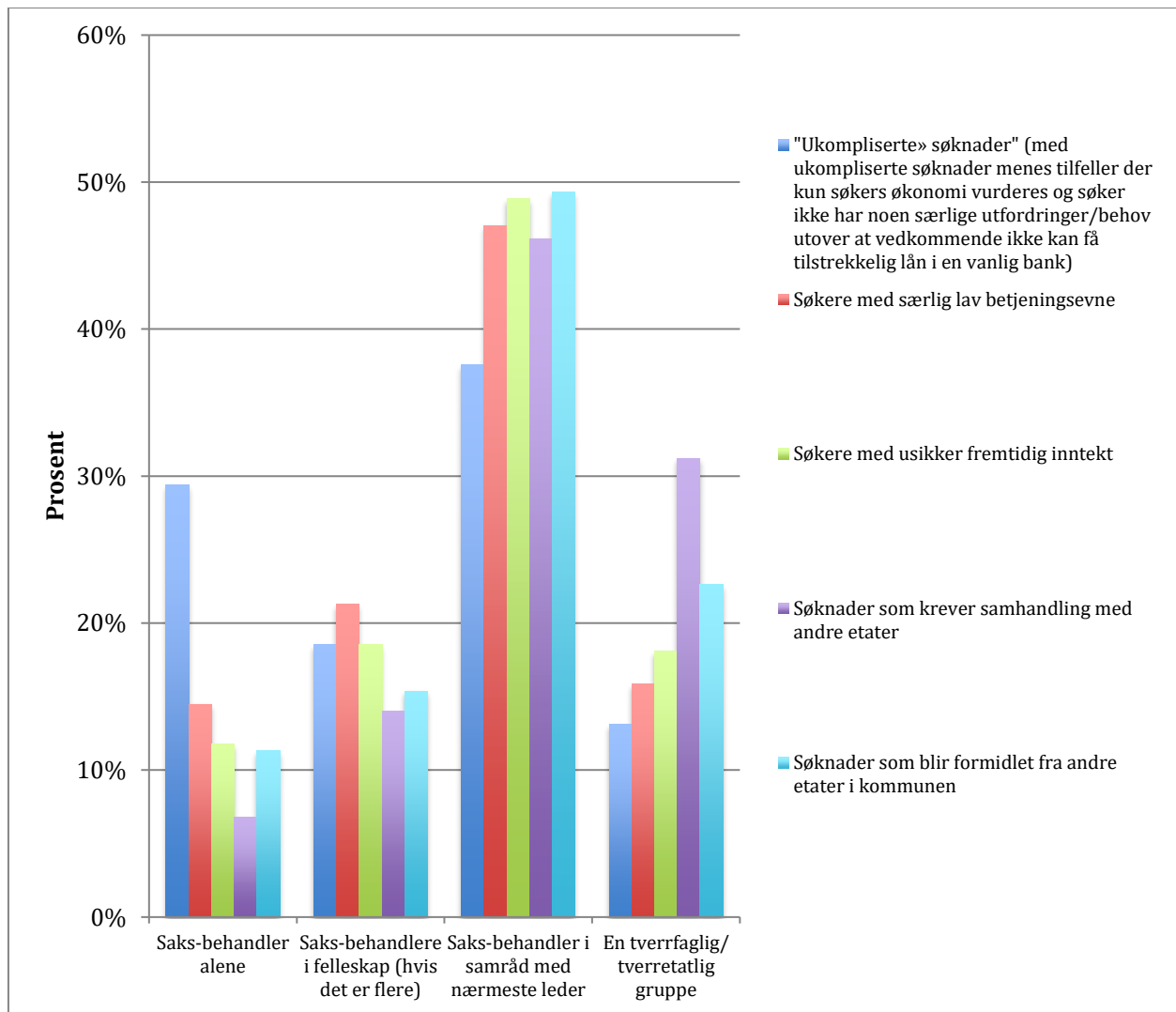
Totalt antall svar: 153

B7 Har (noen av) saksbehandler(ne) i tillegg andre oppgaver som ikke direkte er knyttet til det boligsosiale arbeidet, for eksempel gjeldsrådgivning, økonomisk rådgivning e.l.?

Totalt antall svar: 221

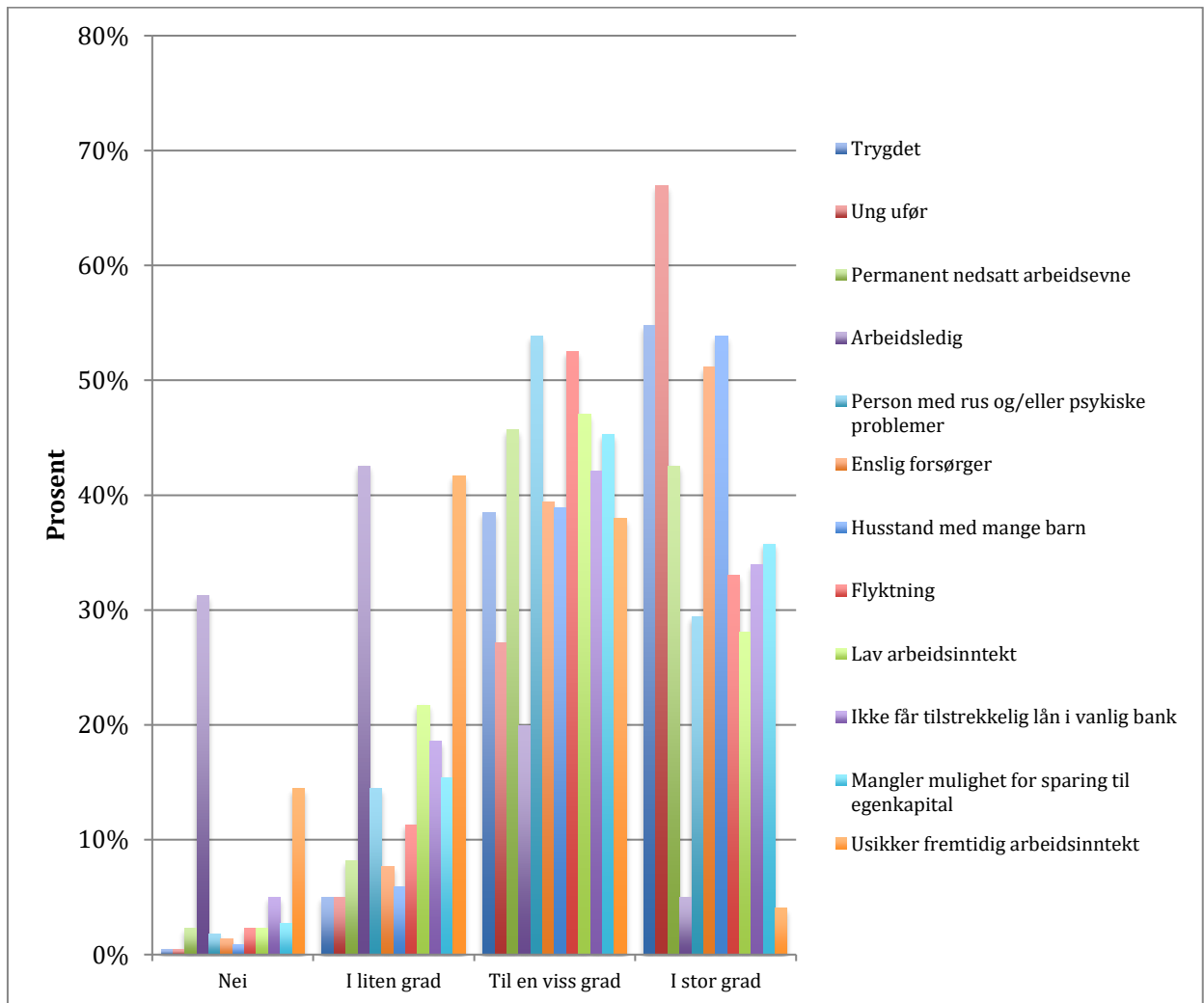
B8 Hvem avgjør i hovedsak søknader om startlån?

Totalt antall svar: 221

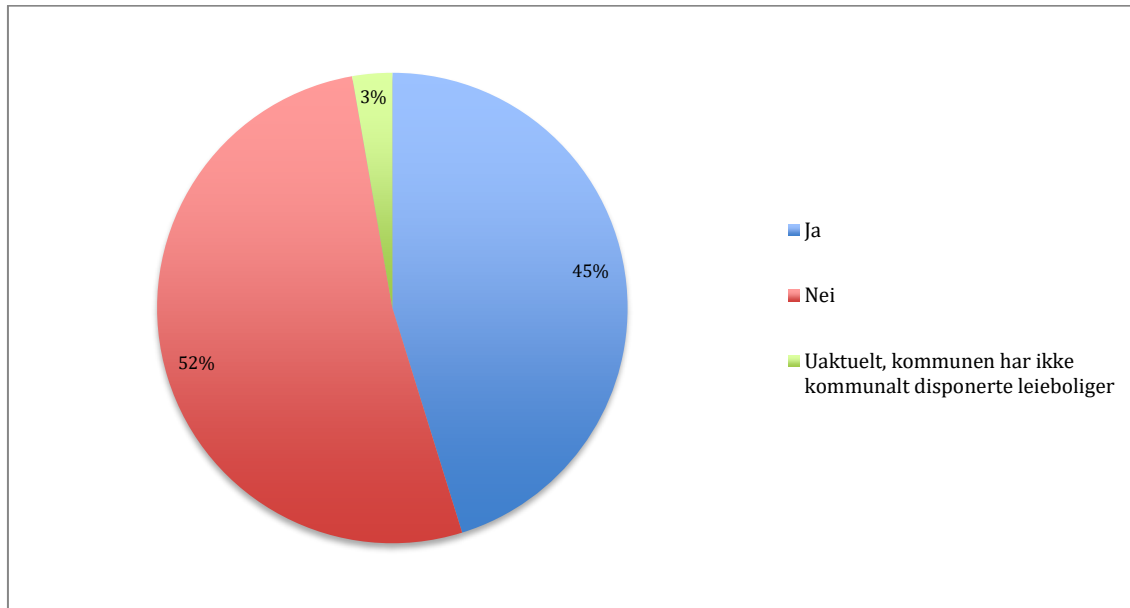
C1 Startlån skal primært gis til personer med langvarige boligfinansieringsproblemer. I din kommune: Vil en søker med kjennetegnene som nevnes nedenfor regnes i denne gruppen?

Totalt antall svar: 221

C2 Har dere oversikt over "eierskapspotensialet" blant leietakere i kommunalt disponerte boliger, dvs. husholdninger som leier, men som ved hjelp av startlånet muligens ville vært i stand til å kjøpe egen bolig?

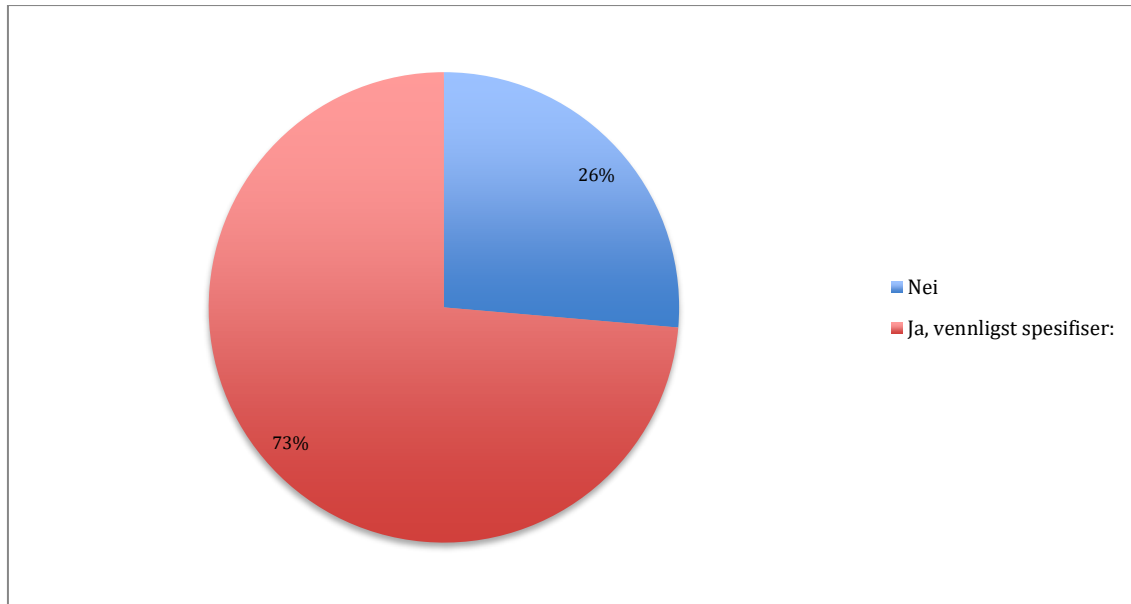
Totalt antall svar: 221

C3 Prioriteres noen av disse gruppene for startlån

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	Ja	Ikke aktuelt
Enslig forsørger	0 %	4 %	28 %	67 %	1 %
Enslig forsørger med mange barn	0 %	1 %	16 %	80 %	2 %
Barnefamilier med to voksne	3 %	16 %	41 %	38 %	1 %
Familier med barn med spesielle behov	0 %	1 %	16 %	78 %	4 %
Innvandrere/Flyktninger	2 %	10 %	42 %	41 %	3 %
Arbeidsinnvandrere fra EU/EØS	19 %	43 %	24 %	6 %	5 %
Personer uten fast arbeid	38 %	41 %	16 %	4 %	1 %
Personer utenfor arbeidsmarkedet	23 %	29 %	33 %	12 %	1 %
Husstander med vedvarende lav inntekt	1 %	10 %	33 %	53 %	1 %
Husstander med usikker fremtidig inntekt	15 %	39 %	34 %	9 %	1 %
Personer med rus og/eller psykiske problemer	2 %	19 %	49 %	27 %	2 %
Unge enslige	54 %	29 %	11 %	4 %	1 %
Unge par	57 %	31 %	8 %	2 %	1 %
Unge barnefamilier	6 %	24 %	33 %	34 %	2 %
Ung ufør	0 %	7 %	28 %	62 %	3 %
Funksjonshemmede	0 %	3 %	20 %	70 %	4 %
Kommunale leietakere	8 %	15 %	28 %	44 %	3 %

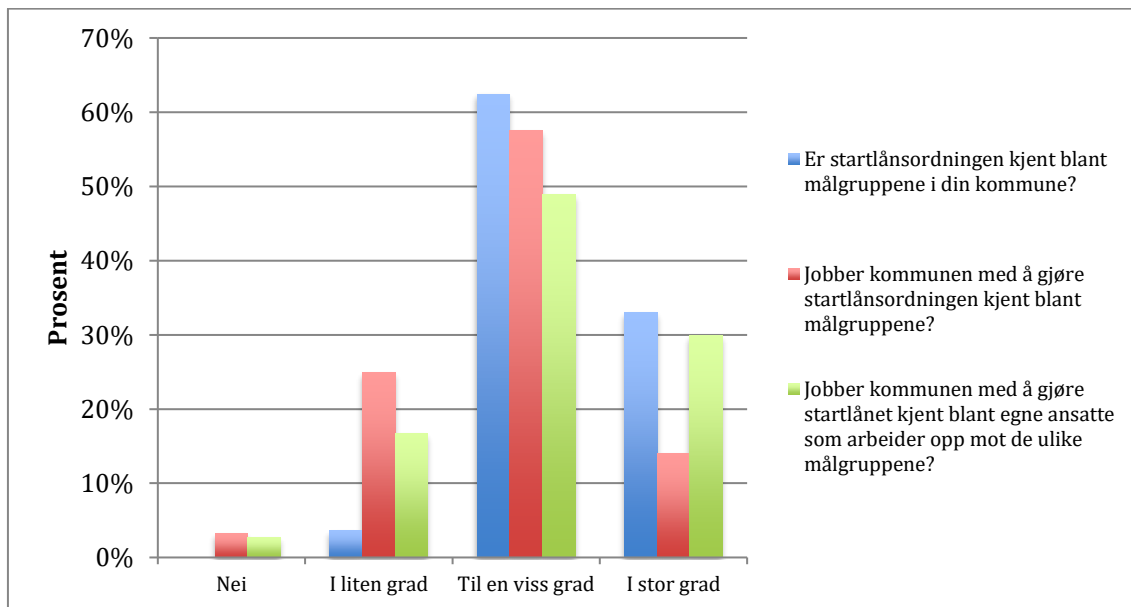
Totalt antall svar: 221

C4 Prioriteres noen av gruppene spesifisert i forrige spørsmål fremfor andre?

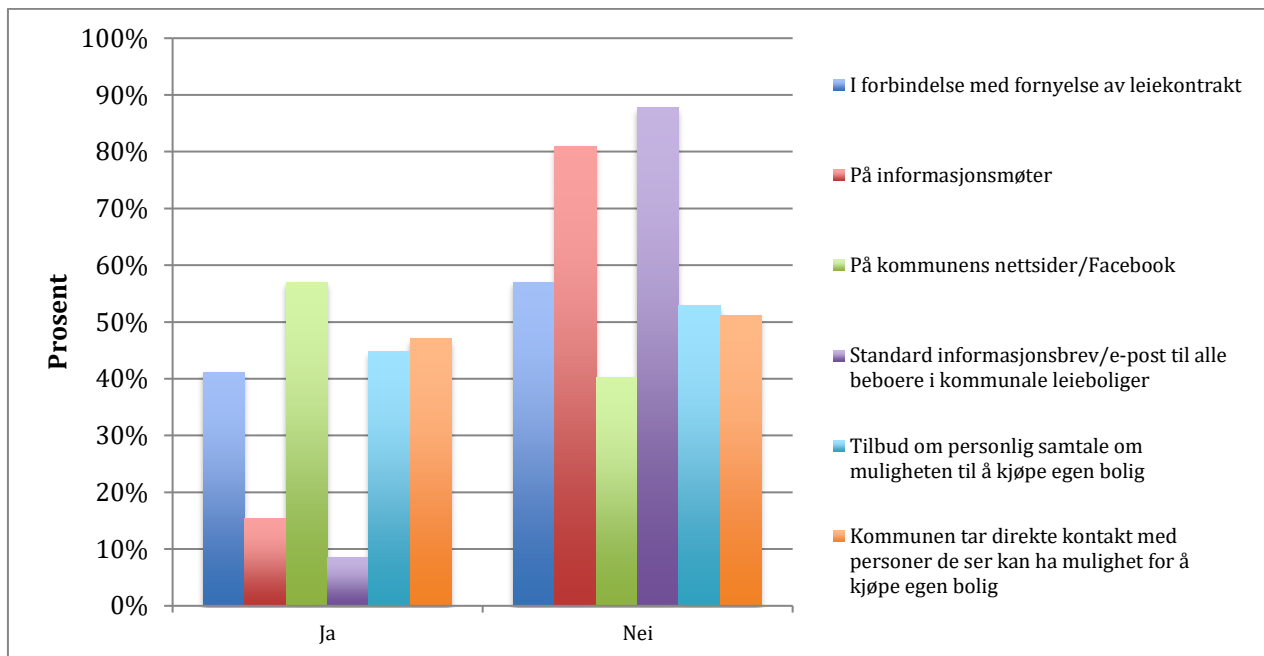
Totalt antall svar: 221

C5 Hvordan vil du karakterisere potensielle startlånbrukeres kjennskap til ordningen og kommunes arbeid med å gjøre den mer kjent blant målgruppene?

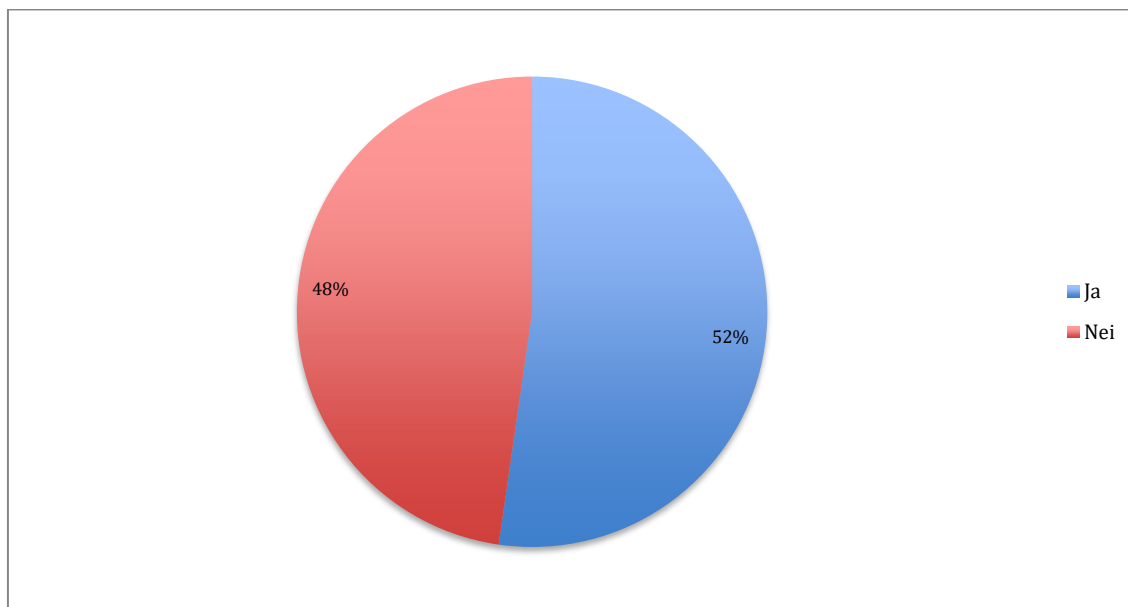
Totalt antall svar: 221

C6 Får beboere i kommunalt disponerte leieboliger jevnlig informasjon om muligheten for å få startlån?

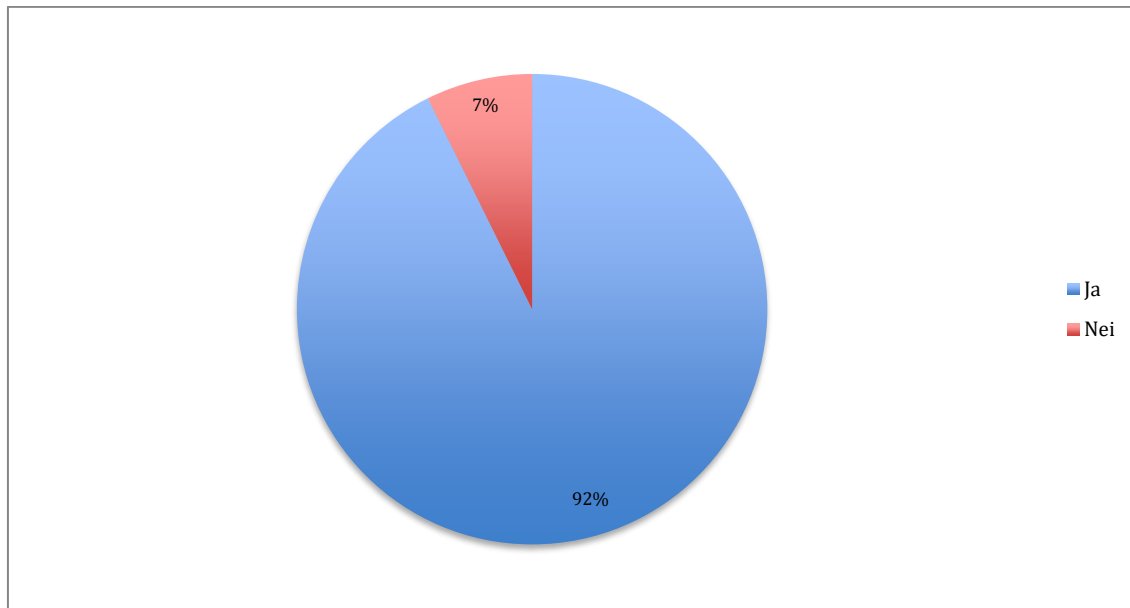
Totalt antall svar: 221

C7 Får også andre potensielle boligkjøpere tilsvarende informasjon som beboere i kommunalt disponerte leieboliger om muligheten for å få startlån?

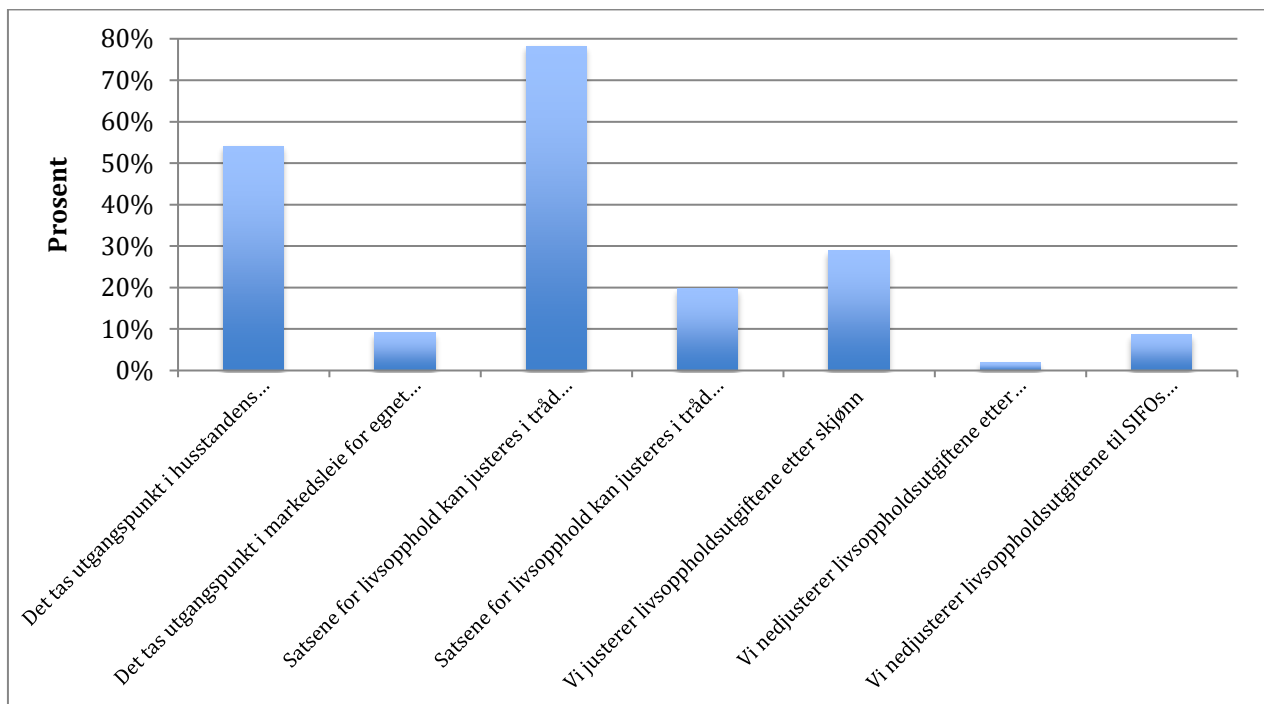
Totalt antall svar: 221

D1 Kan kommunen akseptere at redusert beløp for livsopphold (sammenlignet med SIFOs standardbudsjett) legges til grunn i lånesøknaden?

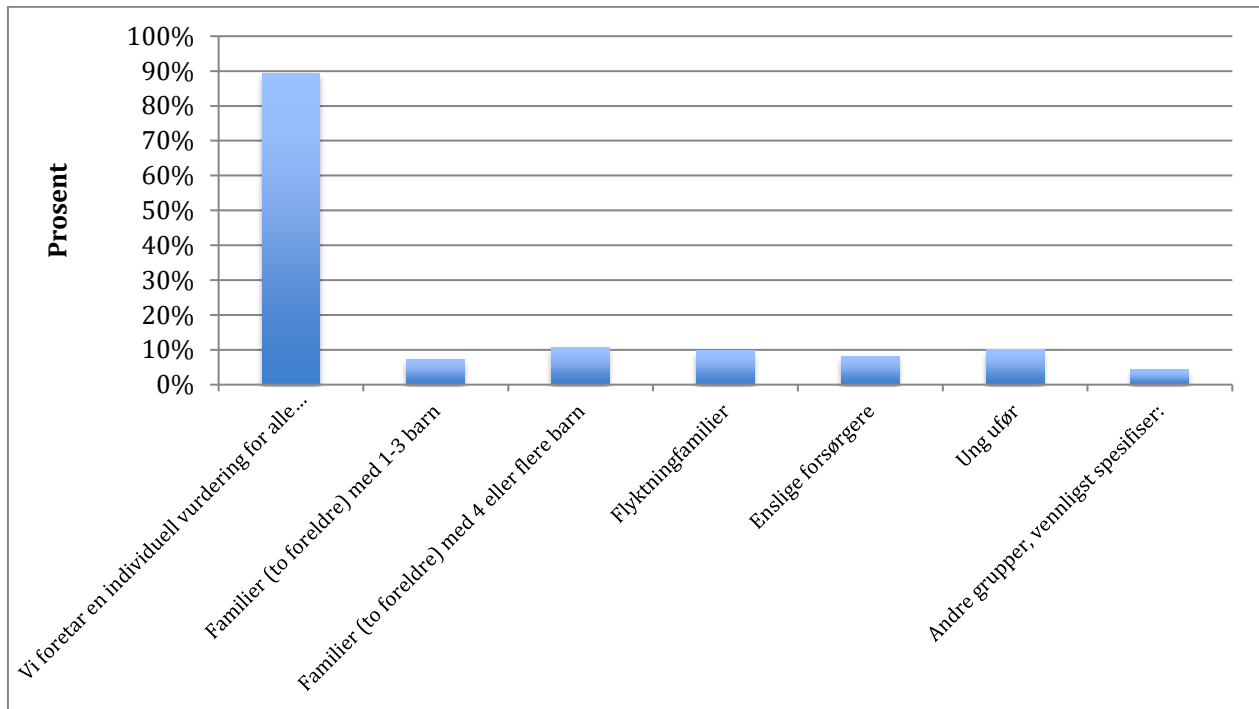
Totalt antall svar: 221

D1a På hvilke måter aksepterer kommunen at satsene for livsopphold (SIFO) reduseres? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

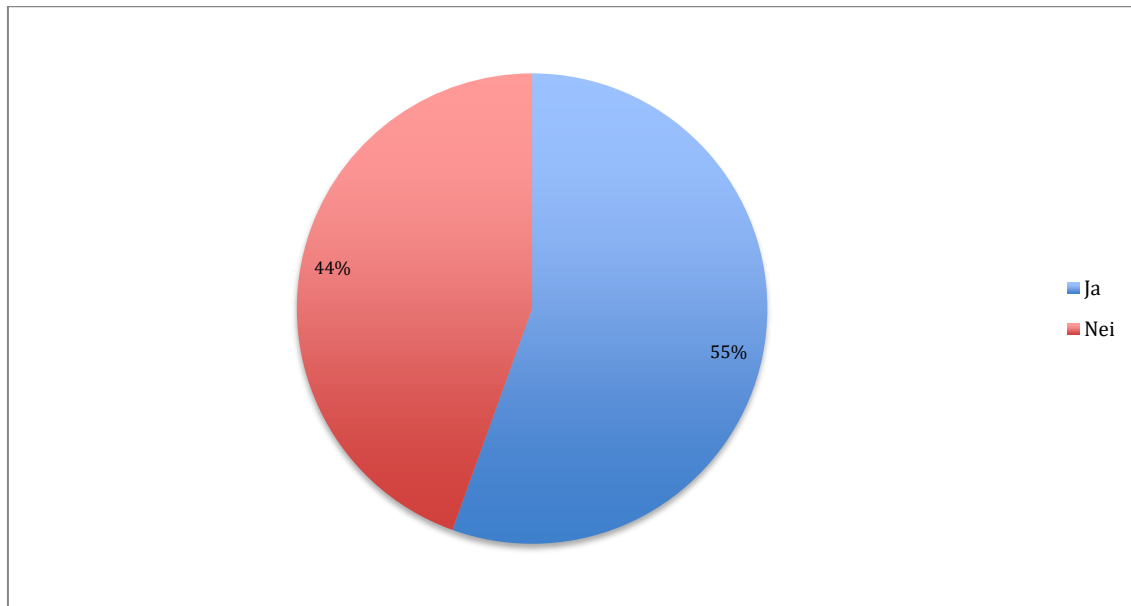

Totalt antall svar: 207

D1b For hvilke søknadsgrupper aksepteres en nedjustering av satsene for livsopphold? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

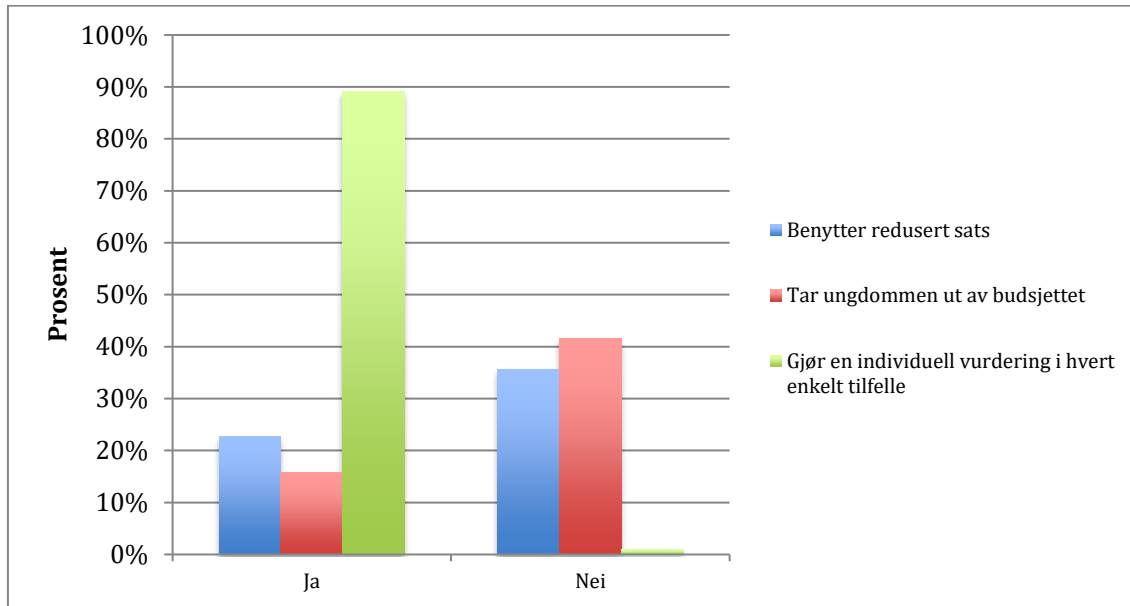

D2 Benytter din kommune full SIFO-livsoppholdssats (evt. full annen sats for livsopphold) for hjemmeboende barn i alderen 16-18 år som sannsynligvis vil flytte hjemmefra om noen få år?

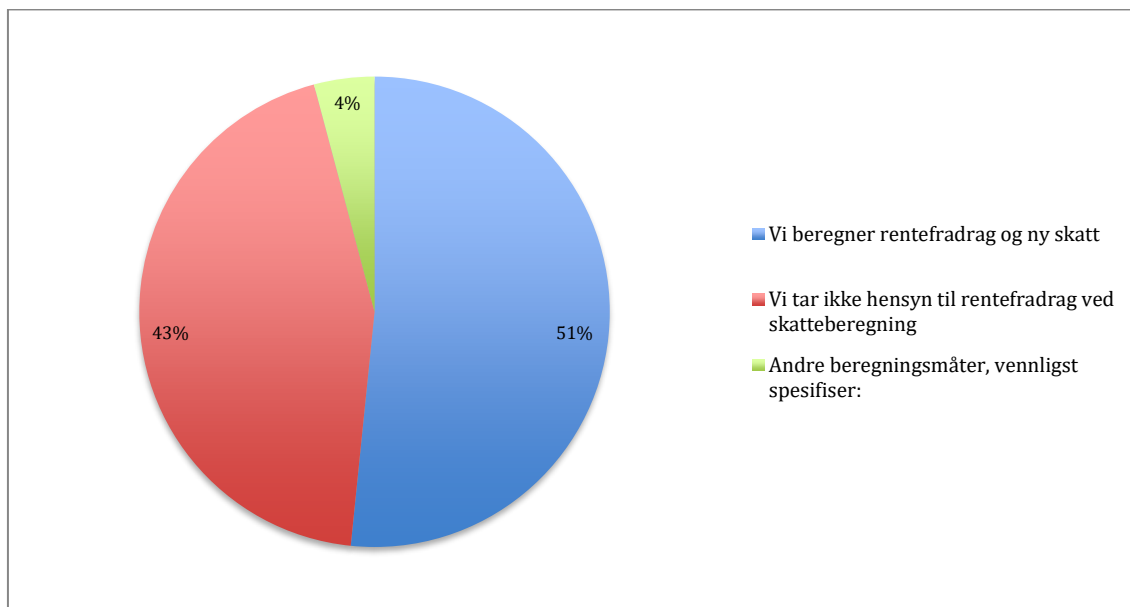
Totalt antall svar: 221

D2a I forrige spørsmål svarte du at kommunen ikke benytter full livsoppholdssats for hjemmeboende barn i alderen 16-18 år som sannsynligvis vil flytte hjemmefra om noen få år. På hvilken måte skjer dette?

Totalt antall svar: 101

D3 Hvordan trekkes skatt inn når dere vurderer låneevnen?

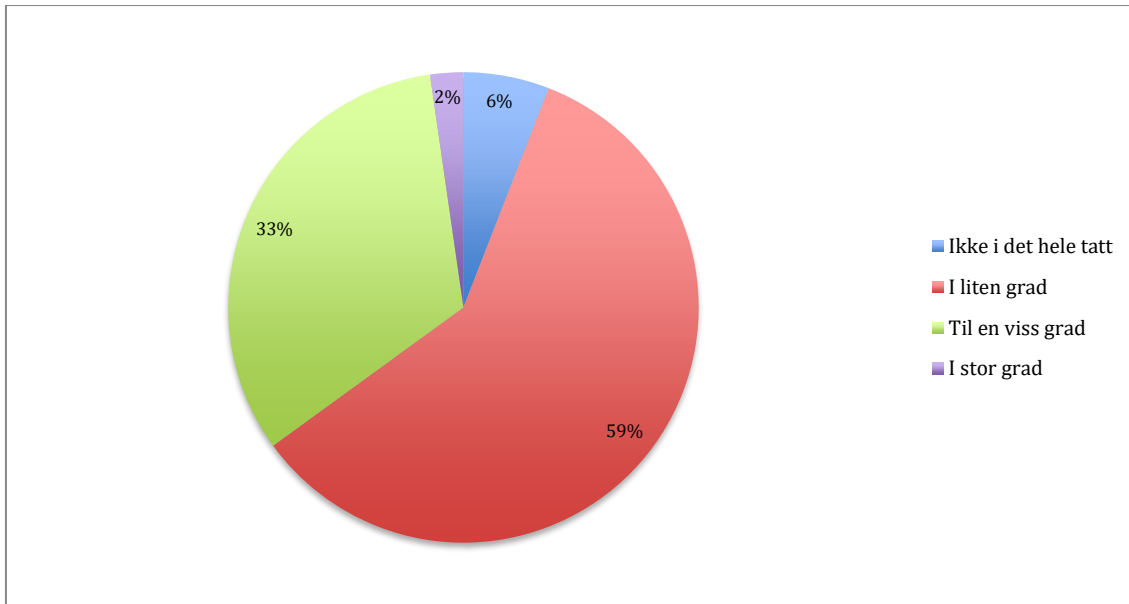

Totalt antall svar: 221

D4 I hvilken grad kvalifiserer startlånssøkere i din kommune til (statlig) bostøtte?

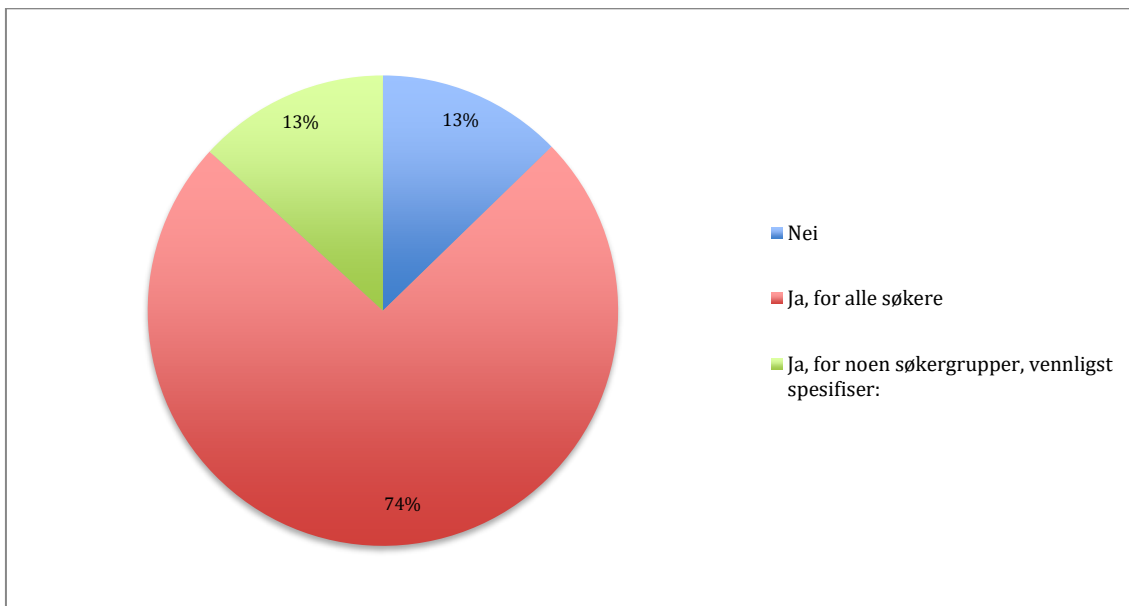

Totalt antall svar: 221

D5 Vurderes søkers spareevne rutinemessig i saksbehandlingsprosessen?

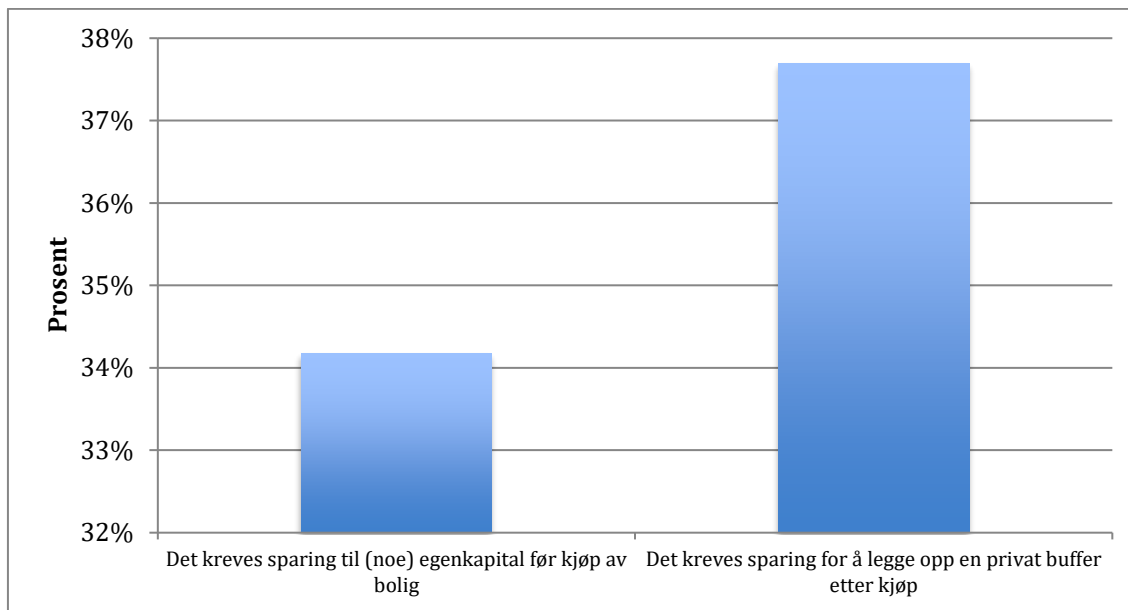

Totalt antall svar: 221

D5a Hvordan ivaretas kravet om å benytte muligheten til sparing? (kryss av for aktuelle alternativer)

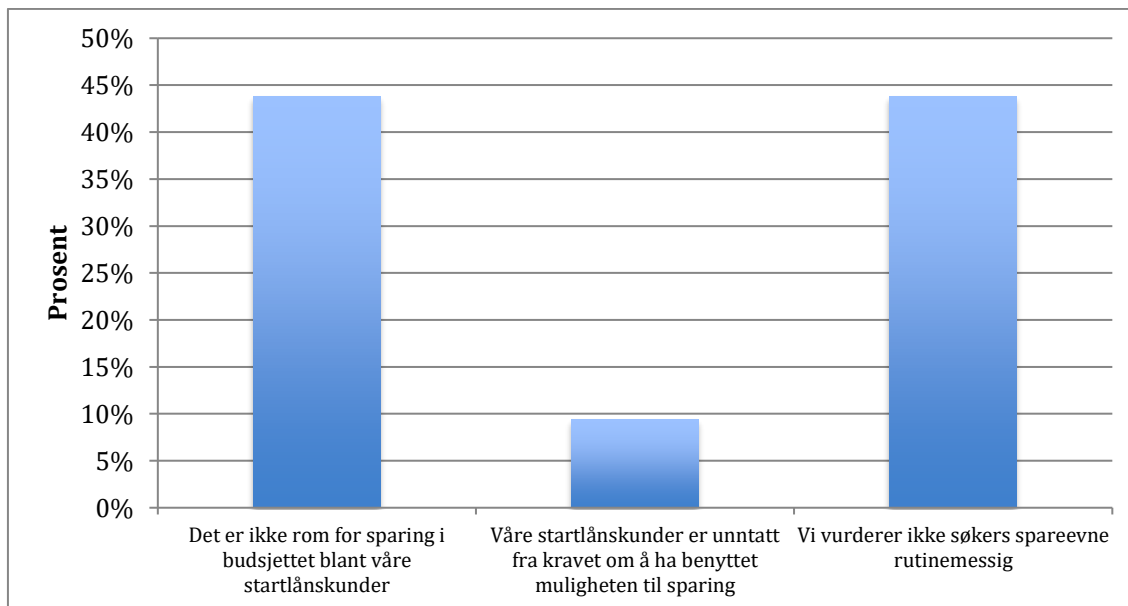

Totalt antall svar: 199

D5a Hvorfor legger kommunen ikke opp til å benytte muligheten til sparing? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

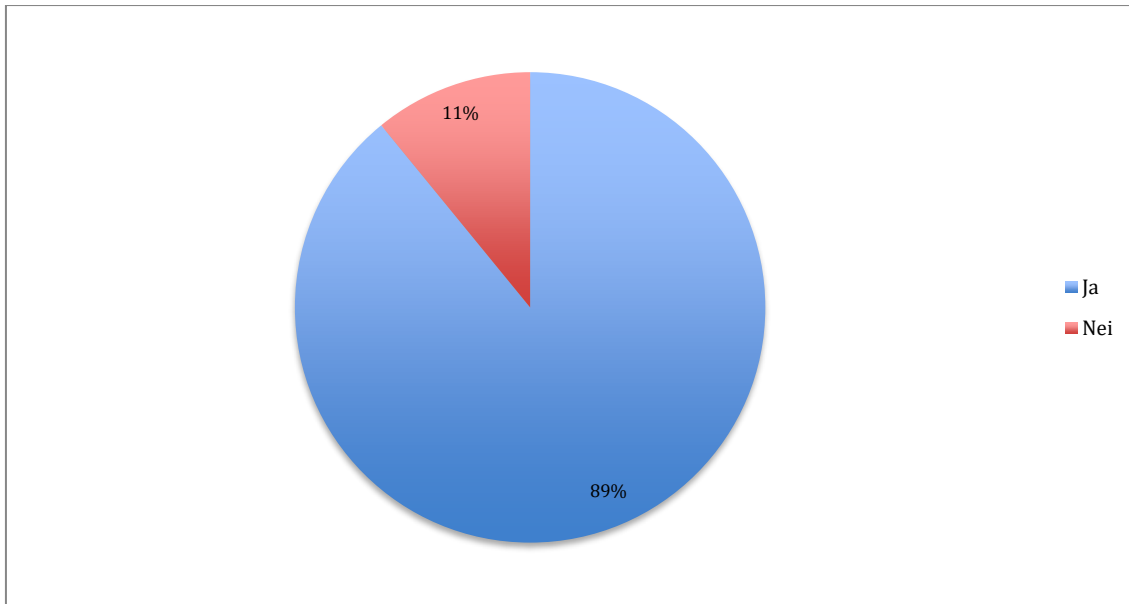

Totalt antall svar: 32

D6 Tilbyr kommunen fastrente for startlån?

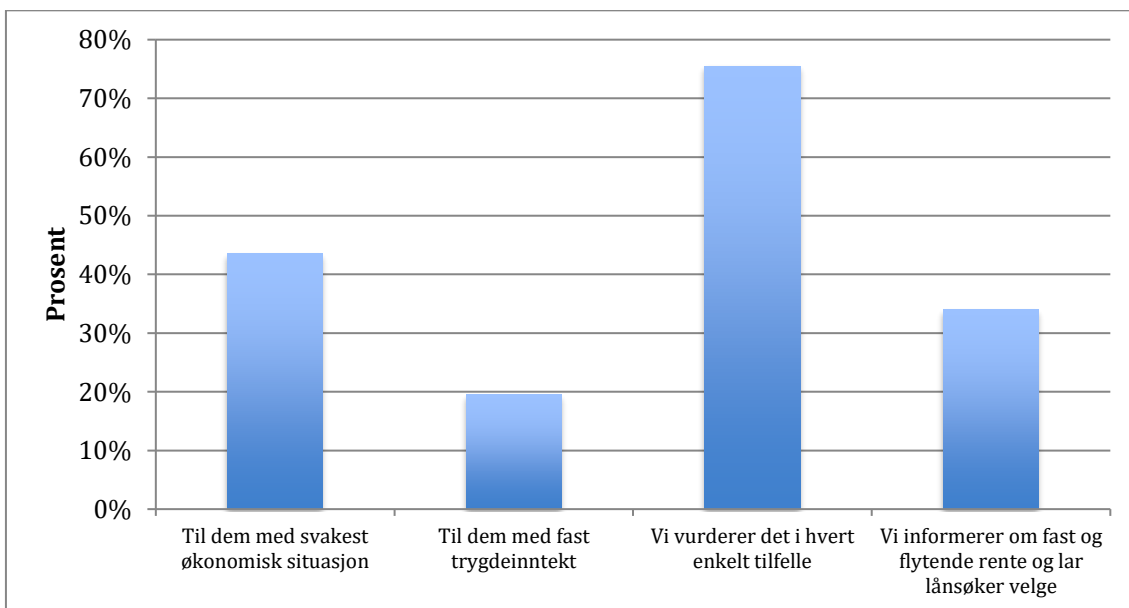

Totalt antall svar: 221

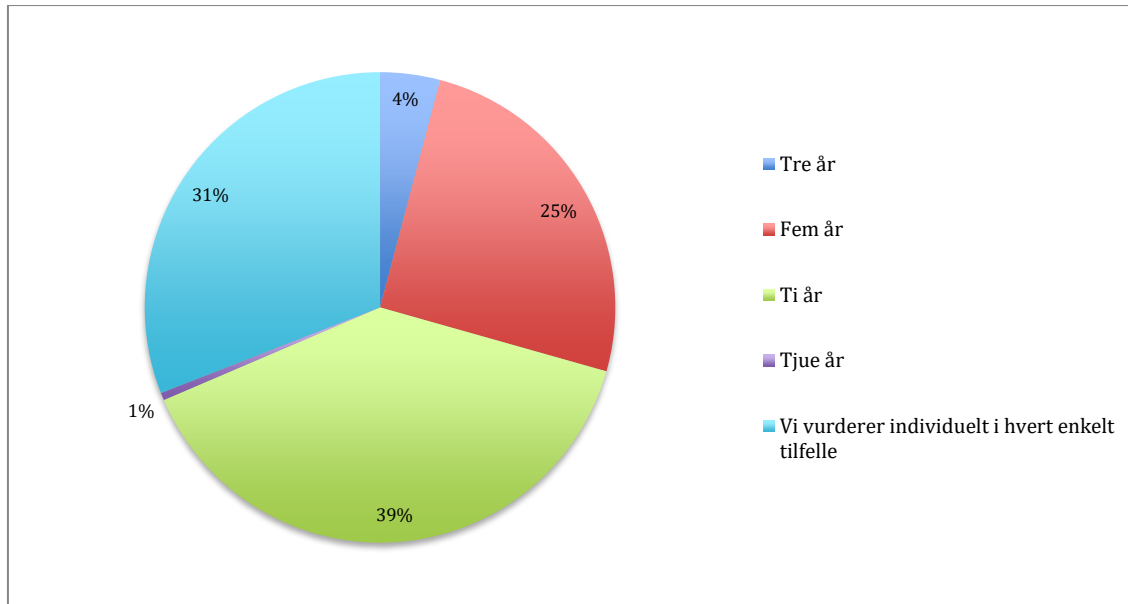
D6a I hvilke tilfeller tilbys fastrentelån? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

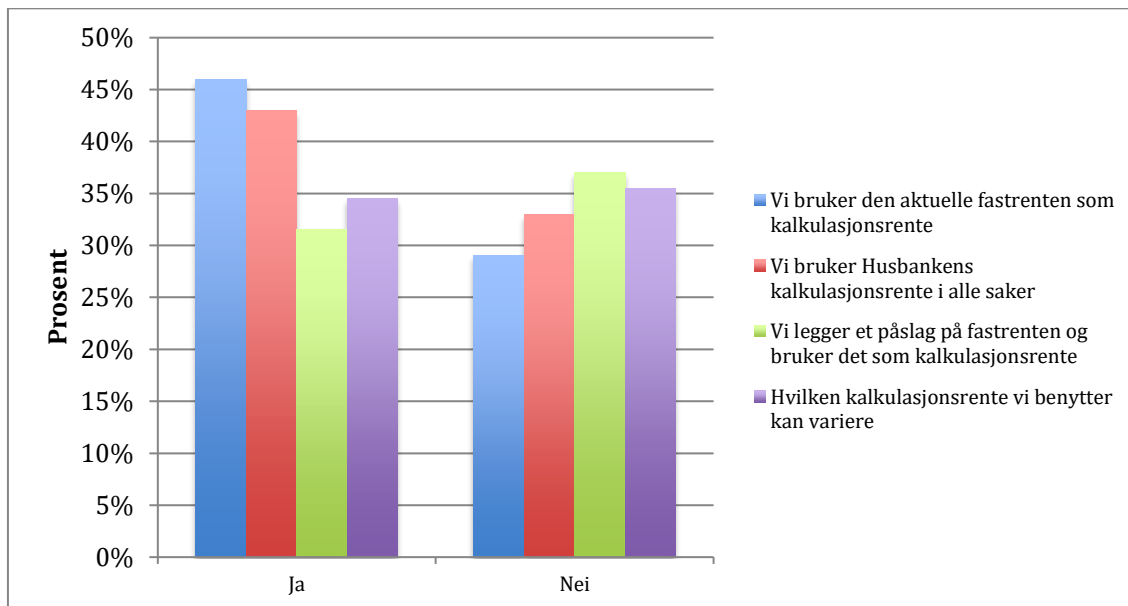
Totalt antall svar: 200

D6b Hvor lang bindingstid er det vanligste for fastrentelån?

Totalt antall svar: 194

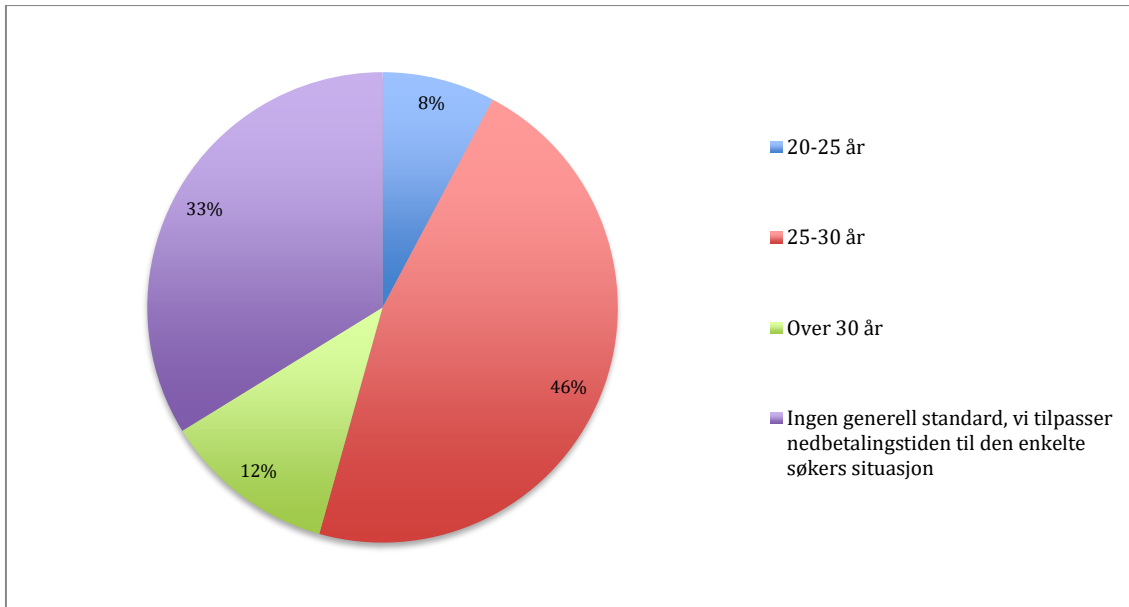
D6c Hvilken kalkulasjonsrente benyttes ved fast rente?

Totalt antall svar: 200

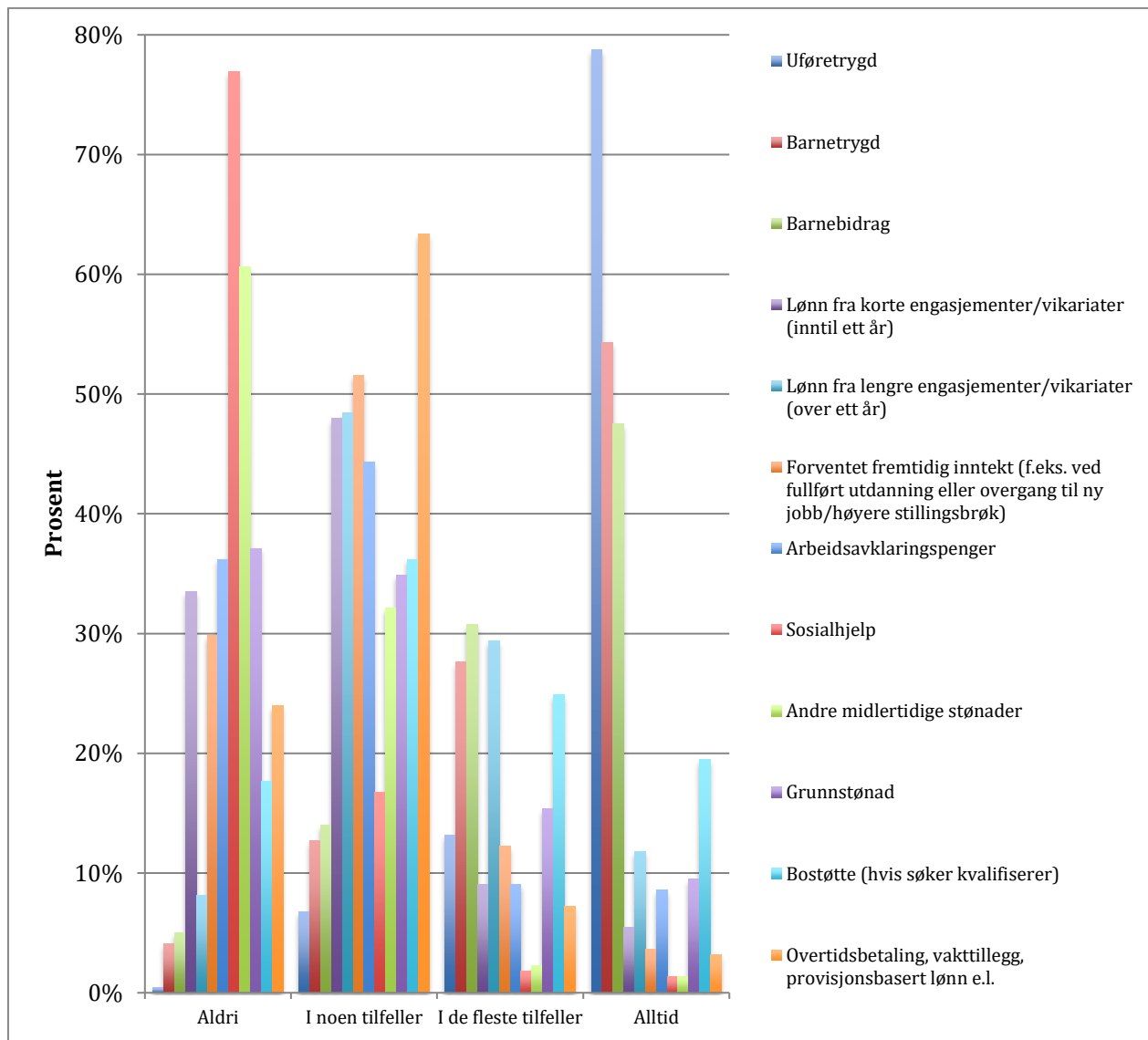
D7 Hvor lang nedbetalingstid benyttes vanligvis til startlån?

Totalt antall svar: 221

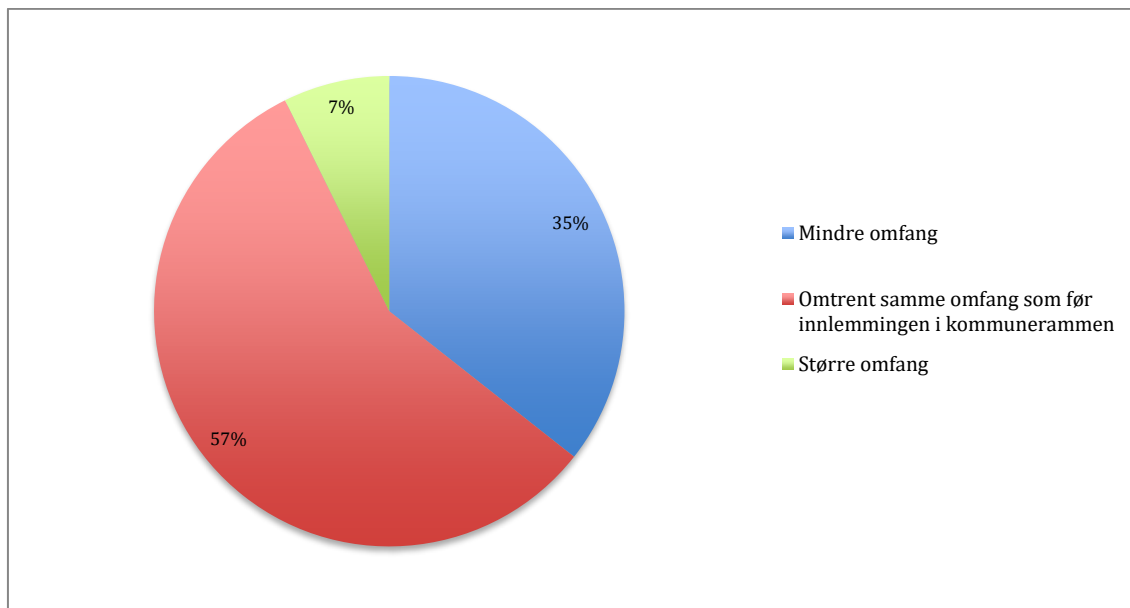
D8 Hvilken type inntekt legges til grunn for vurderingen av startlån, i tillegg til lønn fra fast jobb?

Totalt antall svar: 221

D9 Har tilgjengelig midler for tilskudd til etablering endret seg etter at dette ble innlemmet i kommunerammen fra 2020?

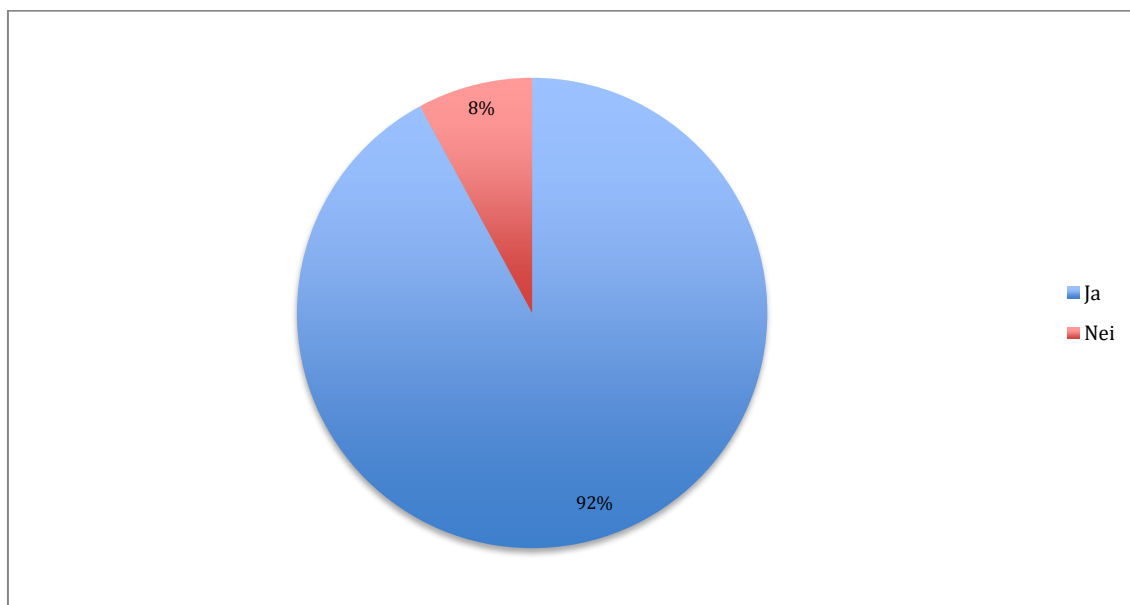

Totalt antall svar: 221

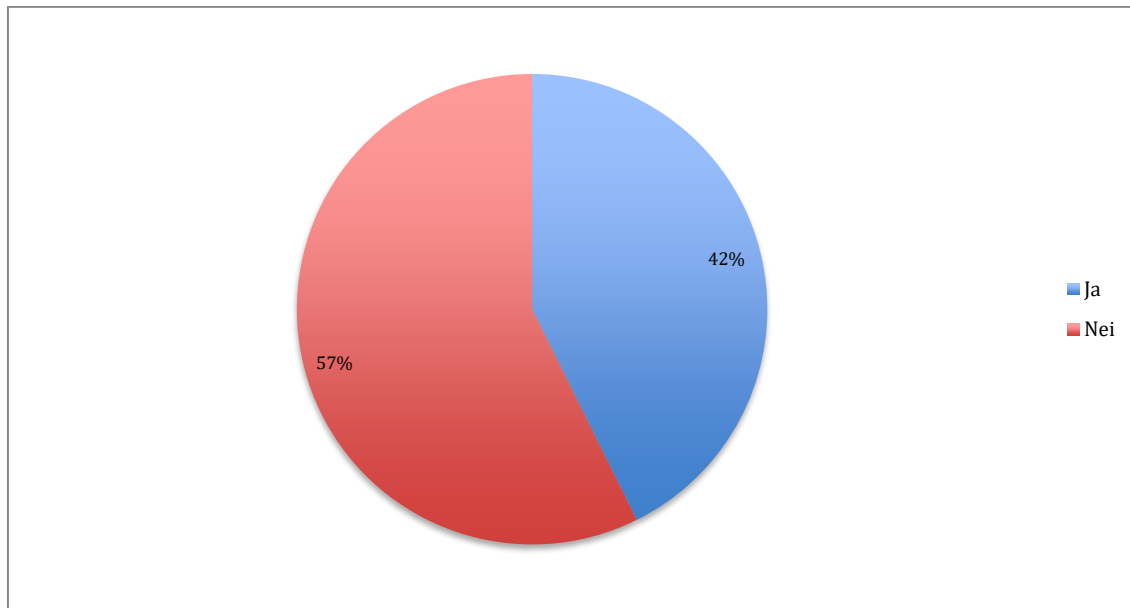
D10 Avskrives tilskuddet til etablering på samme måte som før?

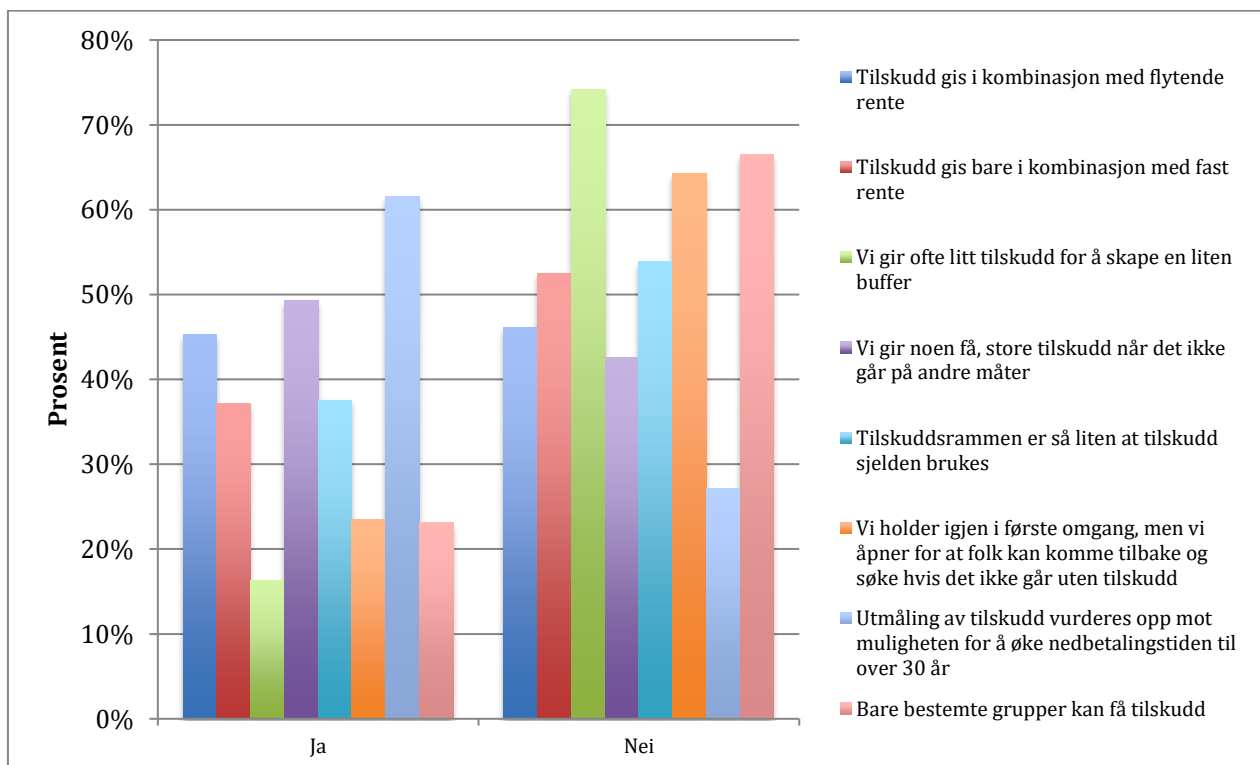
Totalt antall svar: 215

D11 Er tilskuddet til etablering blitt omgjort til et rente- og avdragsfritt lån som må tilbakebetales når boligen selges?

Totalt antall svar: 221

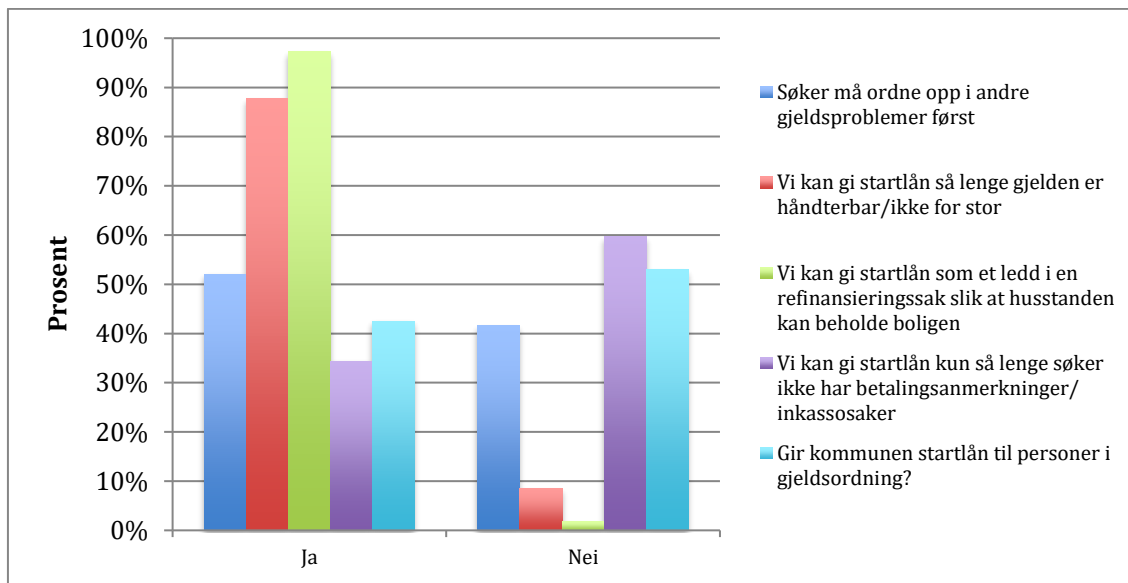
D12 Hvordan gis tilskudd til etablering i forbindelse med startlånet?

Totalt antall svar: 221

D13 Gir kommunen startlån til personer med annen gjeld (for eksempel kredittgjeld)?

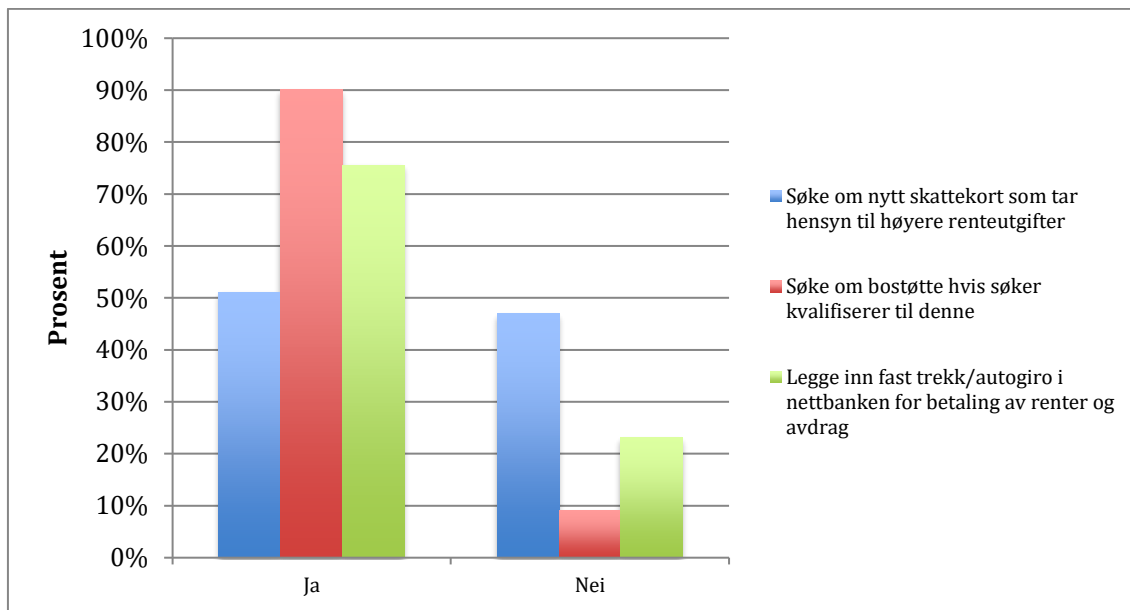
Totalt antall svar: 221

D14 Opplevs noen av følgende forhold som en risiko når det gis startlån?

	Nei	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad
Gammel forbruksgjeld som ikke blir betalt	0 %	7 %	28 %	64 %
Søker tar opp ny forbruksgjeld	0 %	4 %	29 %	66 %
Søker har ikke god nok kontroll over økonomien sin	0 %	5 %	36 %	58 %
Bil som krever reparasjoner	12 %	39 %	41 %	5 %
Boligen skal ha skjulte feil/mangler som krever utbedring	4 %	23 %	50 %	20 %
Andre uforutsette utgifter som tannlegeregning, hvitevarer som må skiftes	17 %	52 %	26 %	3 %
Usikker inntekt	3 %	14 %	40 %	41 %
Arbeidsavklaring med usikker utgang (trygd/arbeid)	7 %	14 %	33 %	43 %
Rus	4 %	16 %	43 %	36 %
Arbeidsledighet	5 %	12 %	39 %	40 %
Sykdom, stor omsorgsbyrde, familieforhold e.l. som kan medføre redusert arbeidsmarkedsdeltakelse	5 %	33 %	46 %	13 %
Barn som snart blir 18 år (barnetrygd, barnebidrag faller bort)	9 %	41 %	38 %	10 %
Samlivsbrudd/ustabile familieforhold	9 %	33 %	43 %	13 %
Økonomisk bistand til øvrig familie	15 %	43 %	31 %	9 %

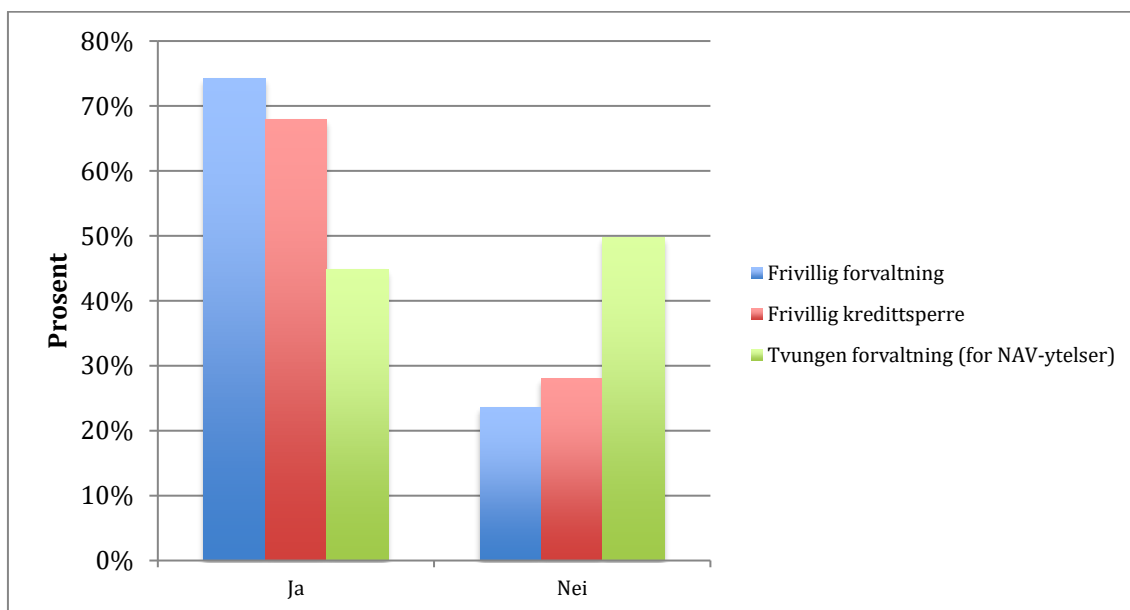
Totalt antall svar: 221

D15 Er kommunen behjelpelig med (motiverer til eller bistår med) følgende «lette» risikodempende tiltak overfor startlånskunder?

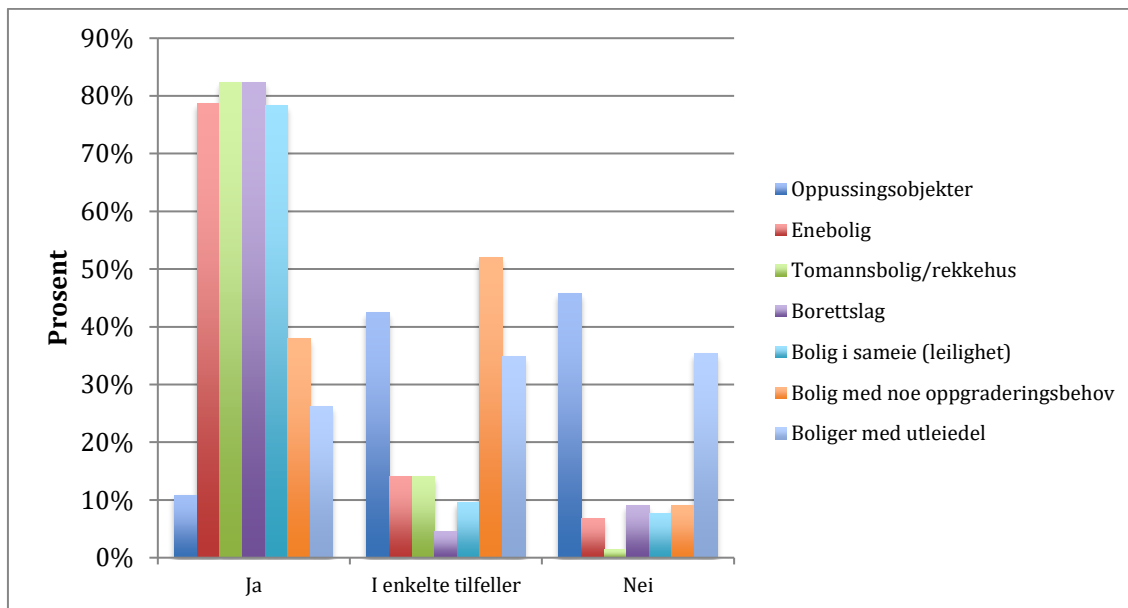
Totalt antall svar: 221

D16 Vurderes noen av de følgende tiltakene for å minske risikoen (både for kommunen og låntaker) og sikre at startlånet blir tilbakebetalt?

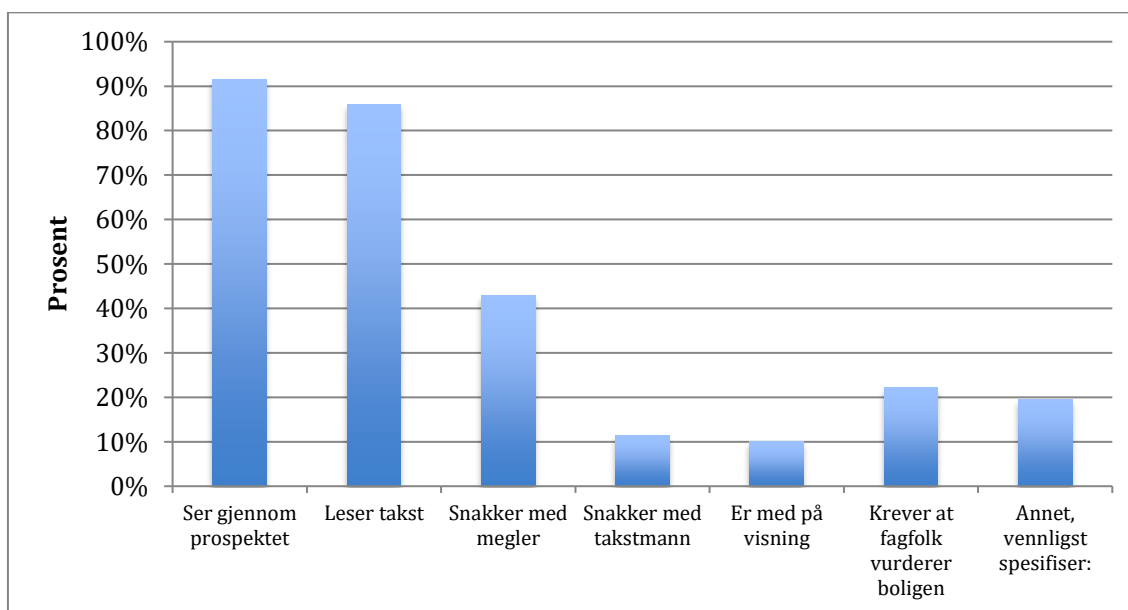
Totalt antall svar: 221

D17 Tillater kommunen at noen av følgende typer boliger kan kjøpes med startlånsfinansiering?

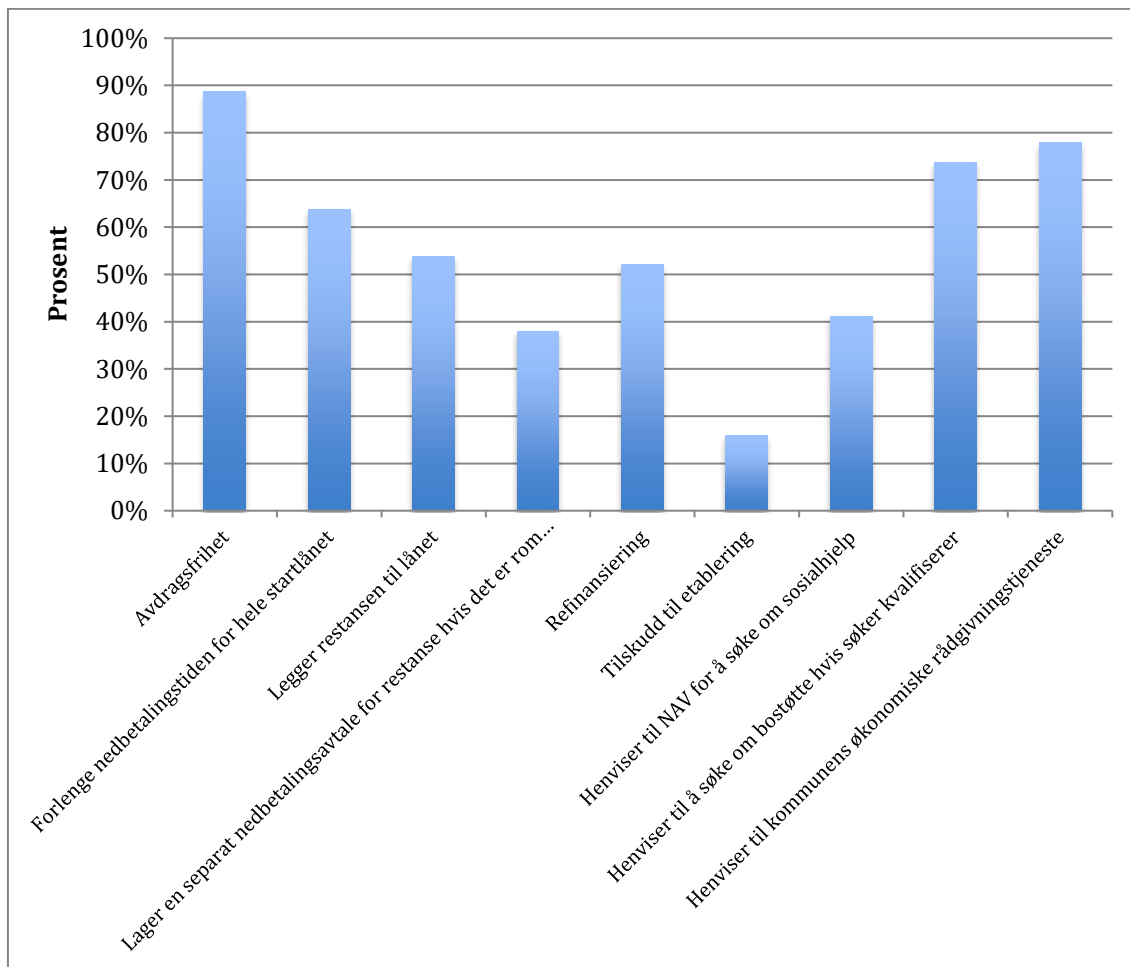
Totalt antall svar: 221

D18 Hvordan vurderer kommunen boligen for å minske risikoen (både for kommunen og låntaker) og sikre at startlånet blir tilbakebetalt? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 221

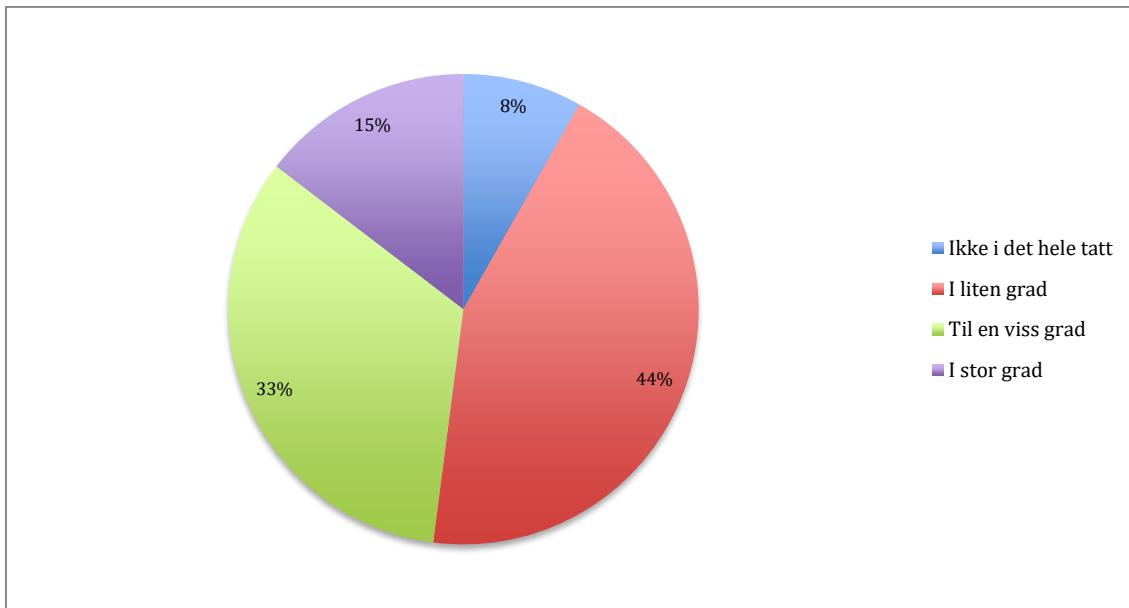
D19 Hvilke tiltak bruker kommunen hvis en boligkjøper (med startlån) kommer på etterskudd i tilbakebetalingen? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 221

D20 Opplever du at bostøtten er et relevant virkemiddel for startlånskunder ved midlertidig inntektsbortfall?

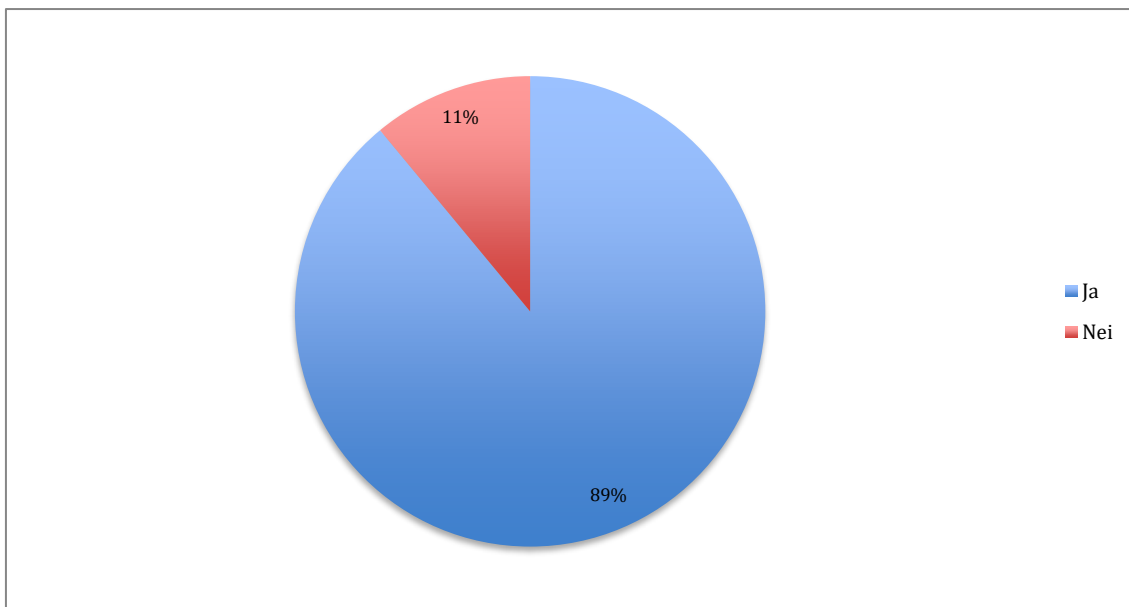

Totalt antall svar: 219

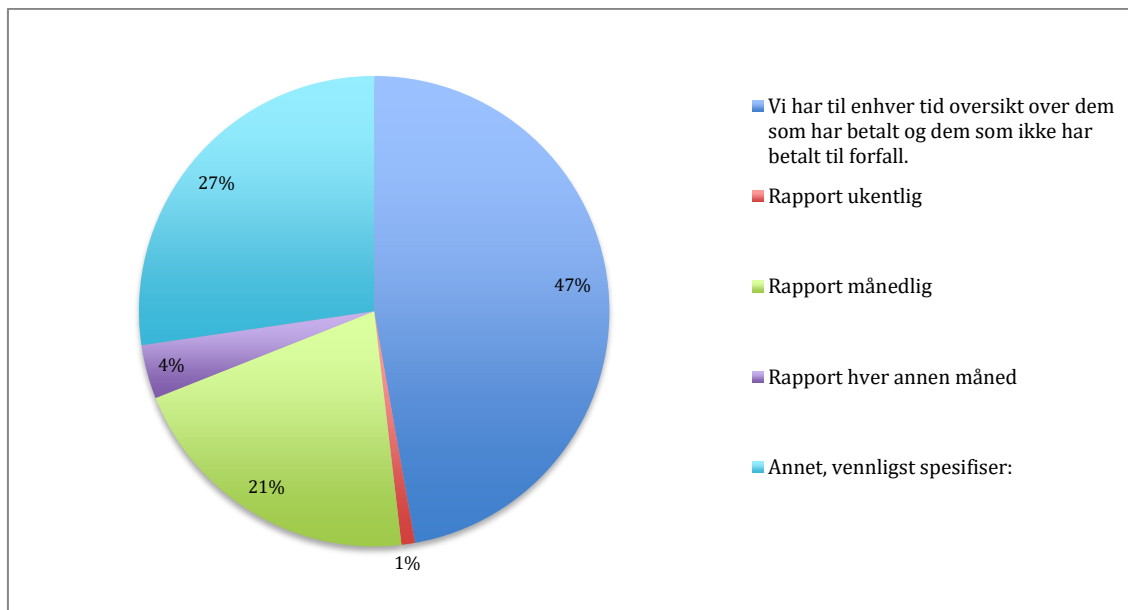
D21 Er forvaltningen av startlånet satt ut, for eksempel til Lindorff eller en (lokal) bank?

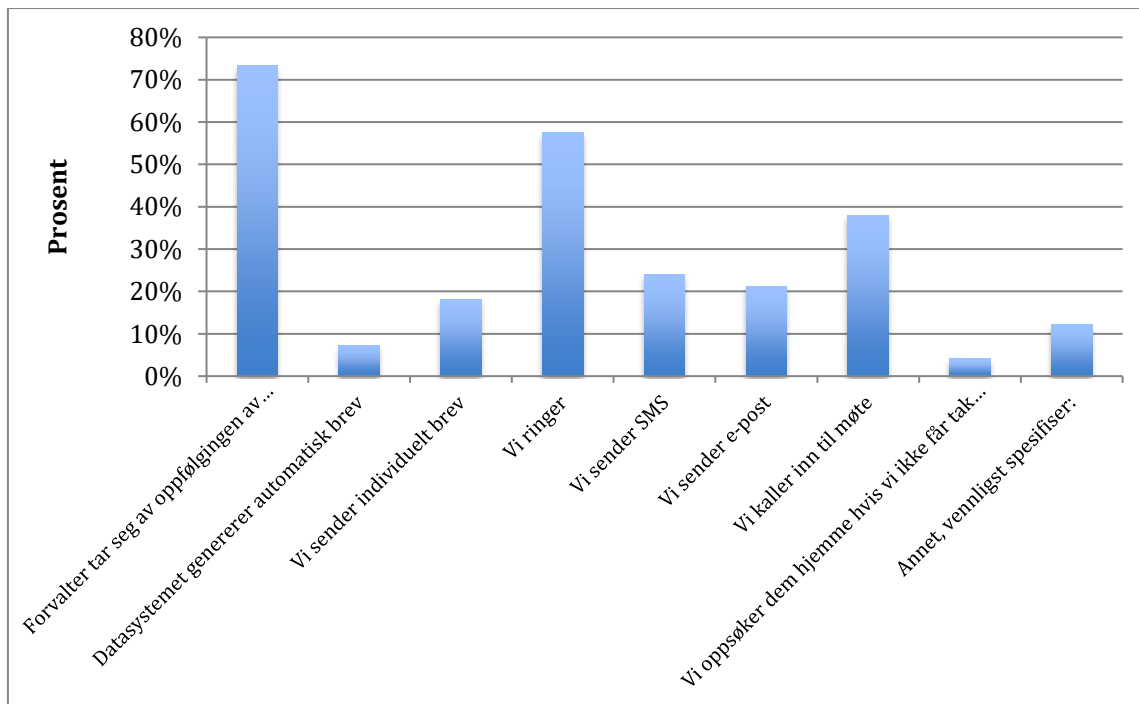
Totalt antall svar: 218

D22 Hvor god oversikt har dere over låntakernes tilbakebetalingshistorikk for startlån?

Totalt antall svar: 216

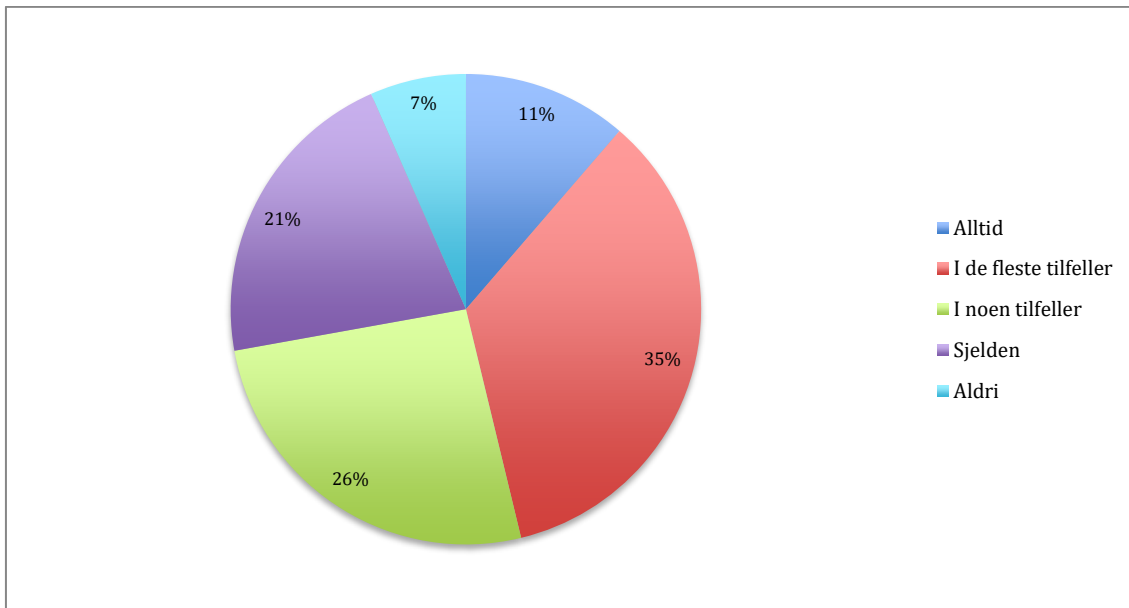
D23 Hvordan følger dere opp låntakere som ikke har betalt renter og avdrag på startlånet i tide? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 221

D24 Sendes ubetalte renter og avdrag til inkasso hvis kravet ikke blir innfridd etter andre gangs purring?

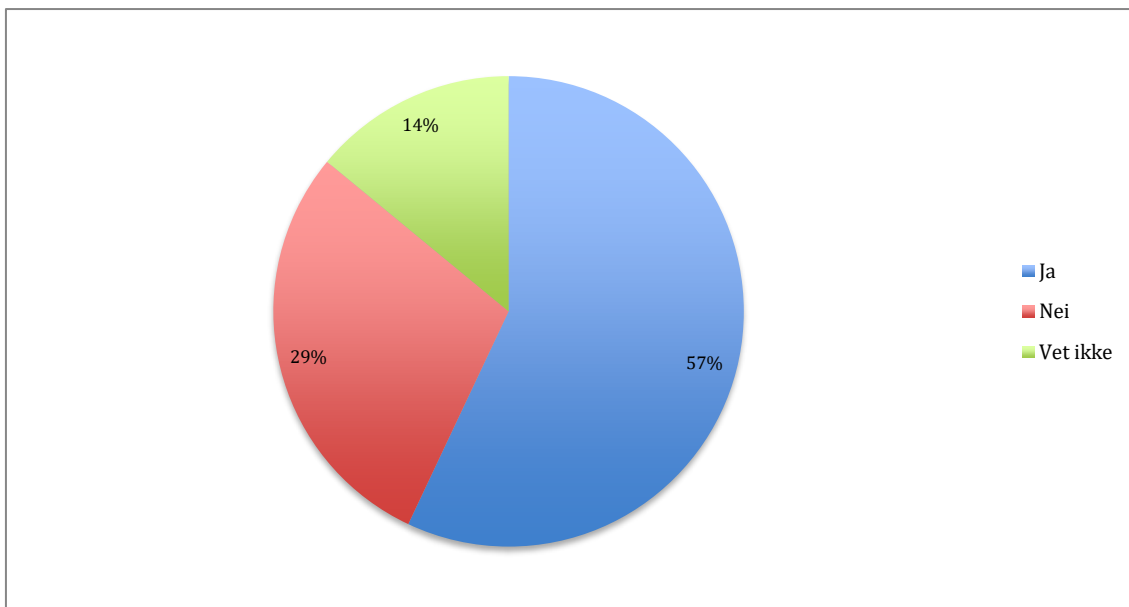

Totalt antall svar: 212

D26 Har det blitt begjært tvangssalg på en bolig finansiert med startlån i din kommune i løpet av de siste fem årene (2016-2020)?

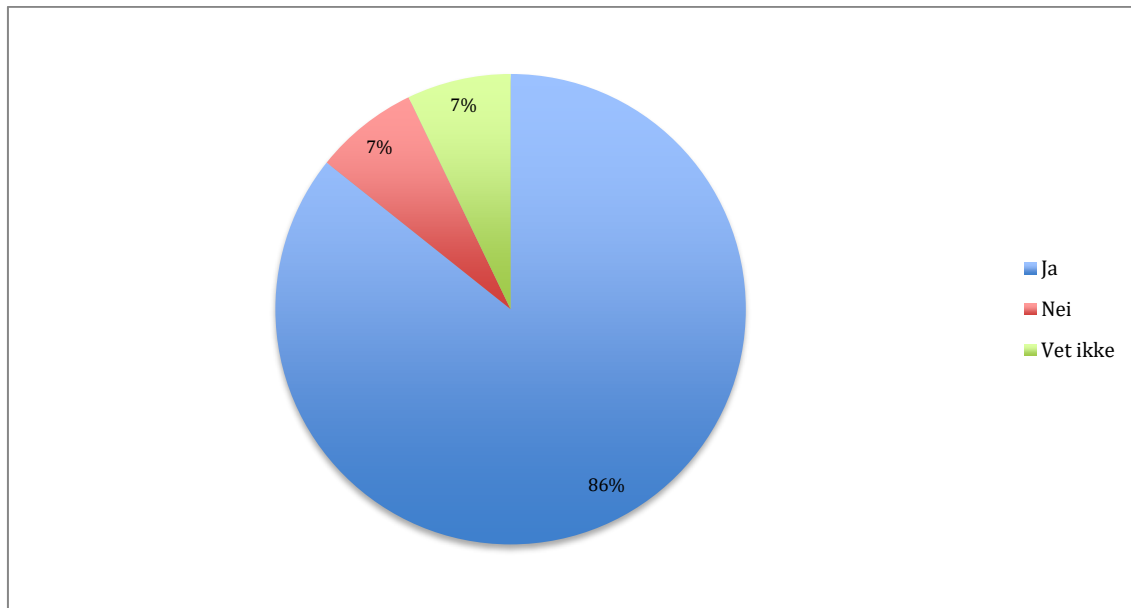

Totalt antall svar: 221

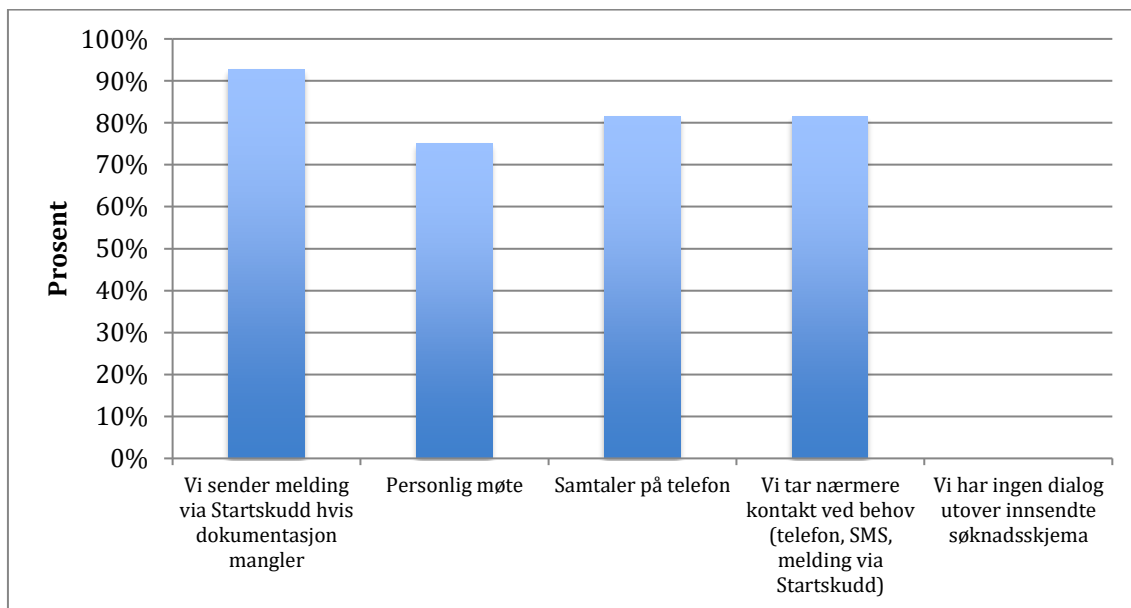

D26a Har det blitt gjennomført tvangssalg av bolig finansiert med startlån i din kommune i løpet av de siste fem årene (2016-2020)?

Totalt antall svar: 126

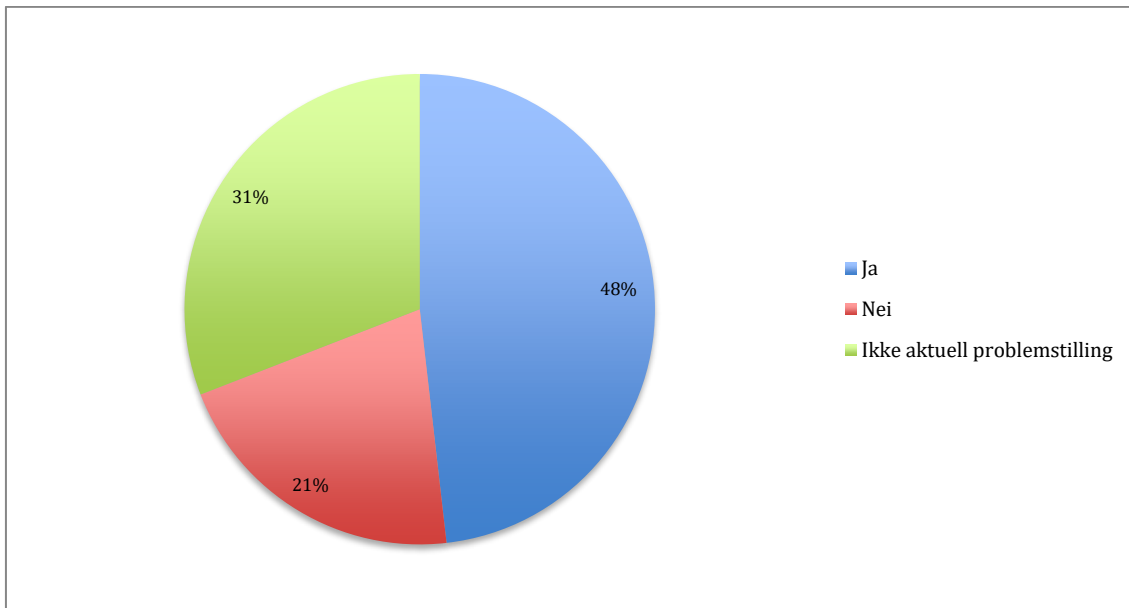
E1 Hvordan foregår dialogen med den som søker om startlån? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 221

E2 Bruker dere tolk for å forsikre dere om at søkere som ikke snakker godt norsk forstår hva et tilsagn eller avslag innebærer?

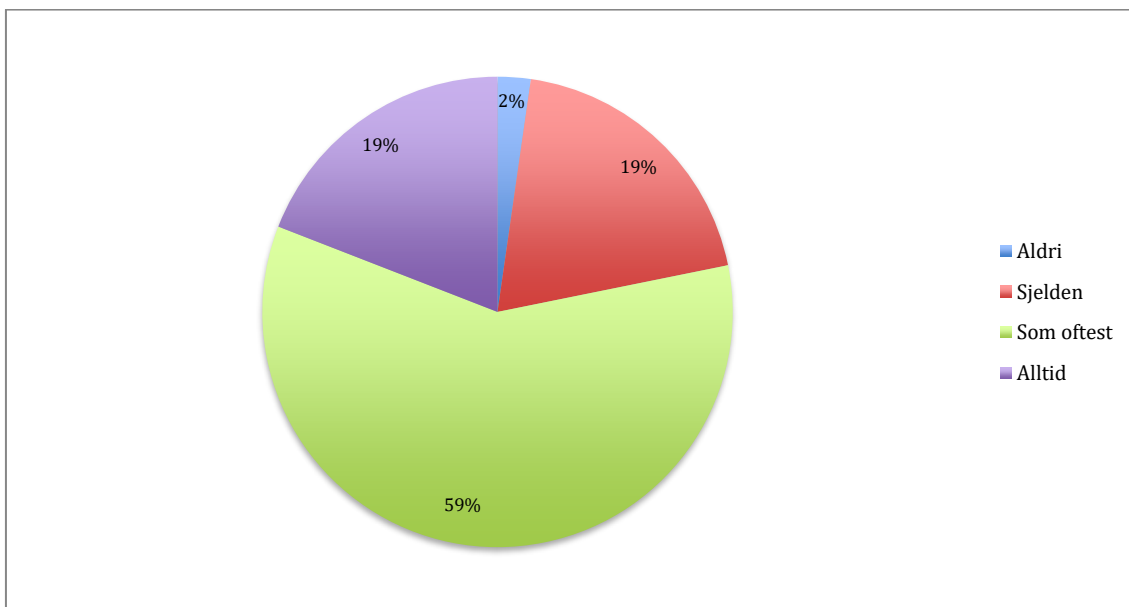

Totalt antall svar: 221

E3 Får søkere som får avslag på sin søknad veiledning om hvordan de på sikt kan kjøpe bolig med startlån?

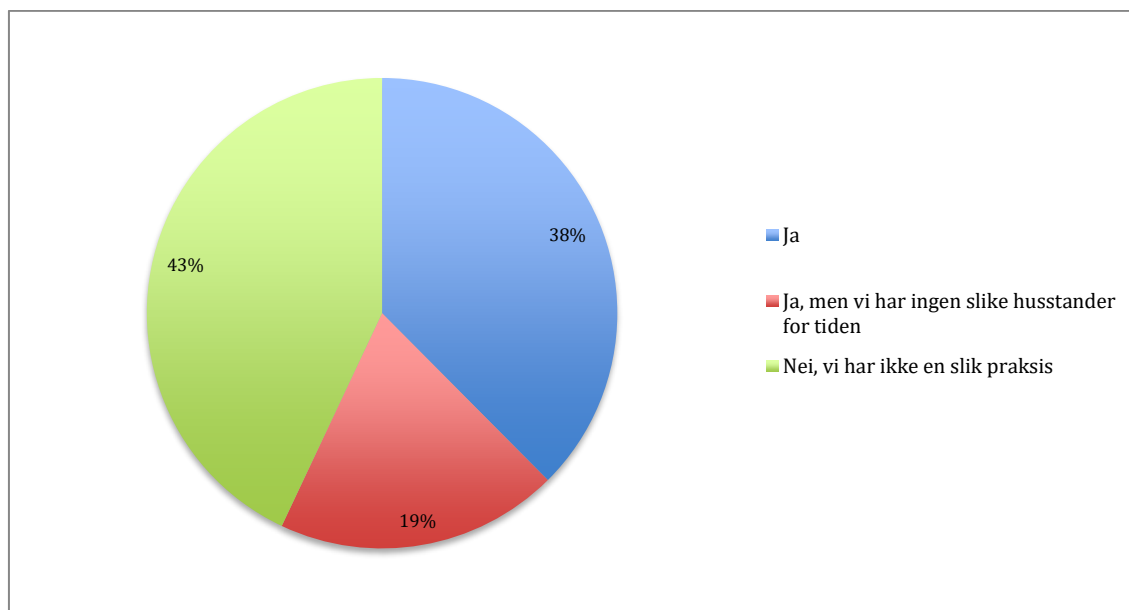

Totalt antall svar: 221

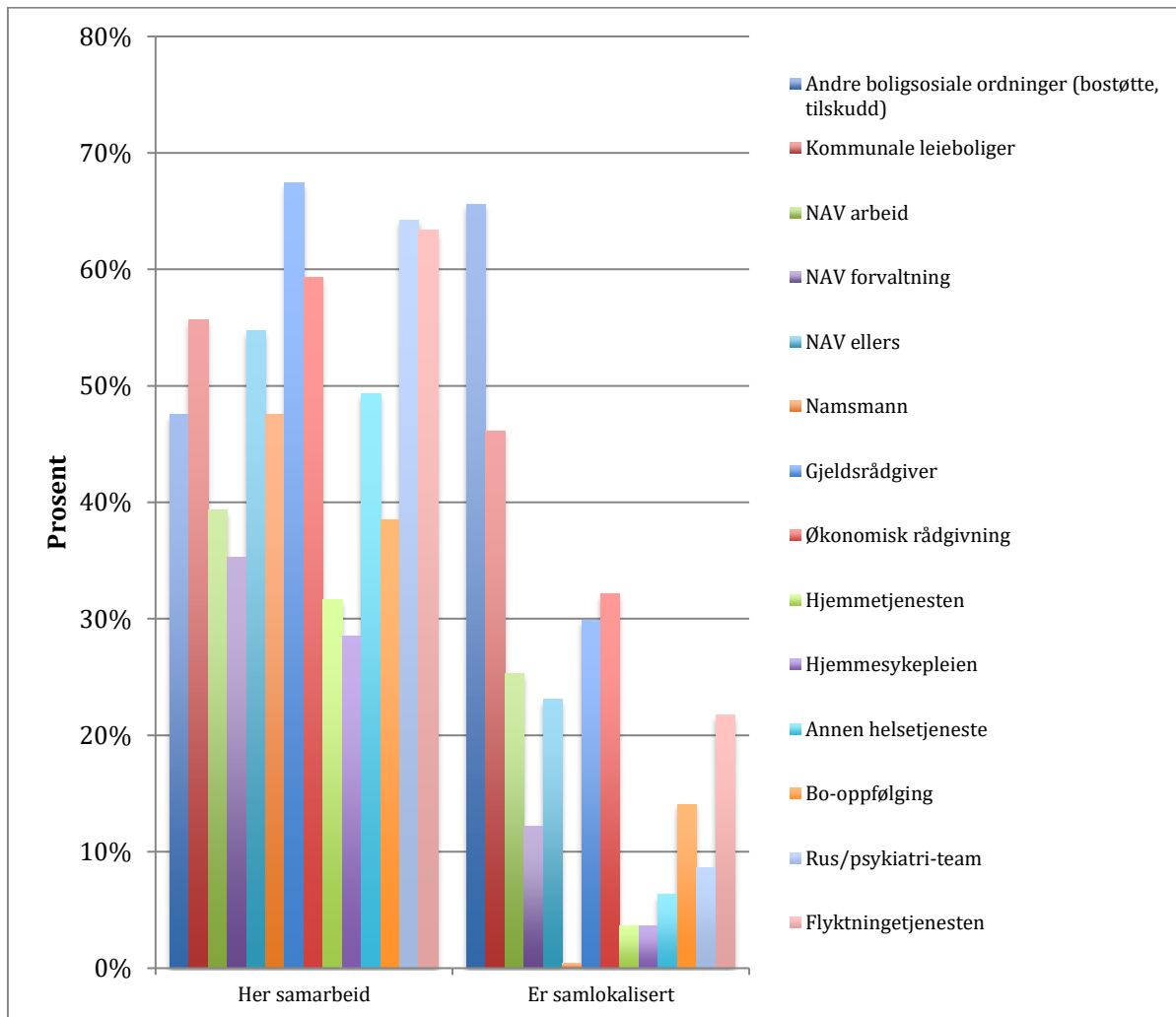
E4 Jobber dere over tid med husstander for at de på sikt kan kjøpe bolig med startlån (innenfor 1-5 år)?

Totalt antall svar: 221

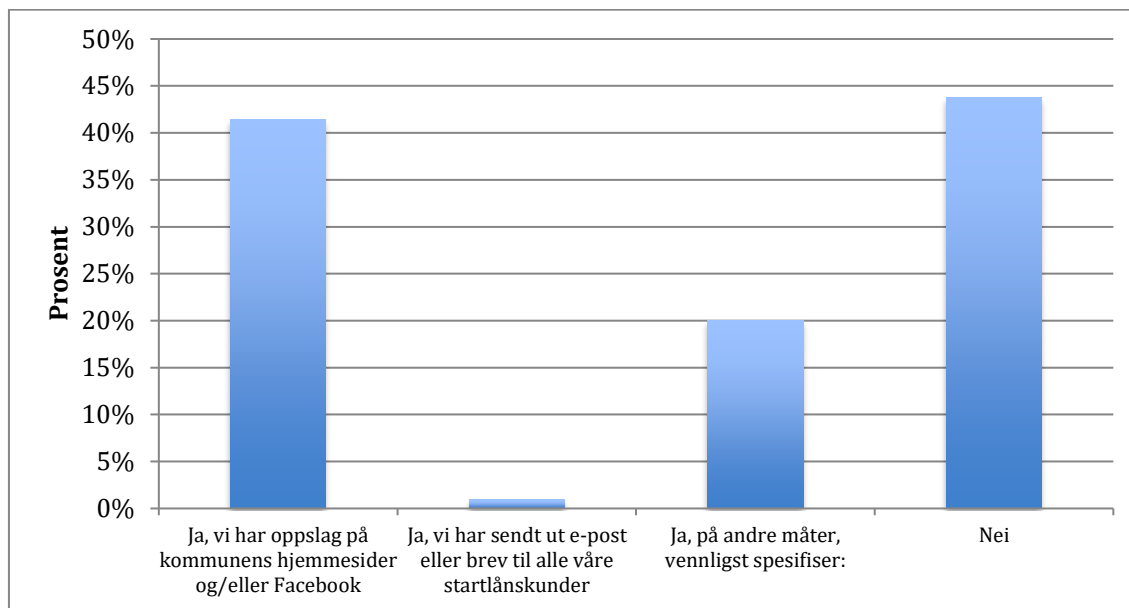
E5 Hvilke etater/områder samarbeider startlånsbehandlingen med, og hvilke er dere også samlokaliserte med? (sett kryss ved alle aktuelle alternativer, også om oppgaven/funksjonen ikke er organisert som en egen etat):

Totalt antall svar: 221

F1 Opplyser kommunen sine startlånskunder om hvor de kan henvende seg og hva de eventuelt kan få hjelp til hvis de har økonomiske vanskeligheter som følge av korona-pandemien?

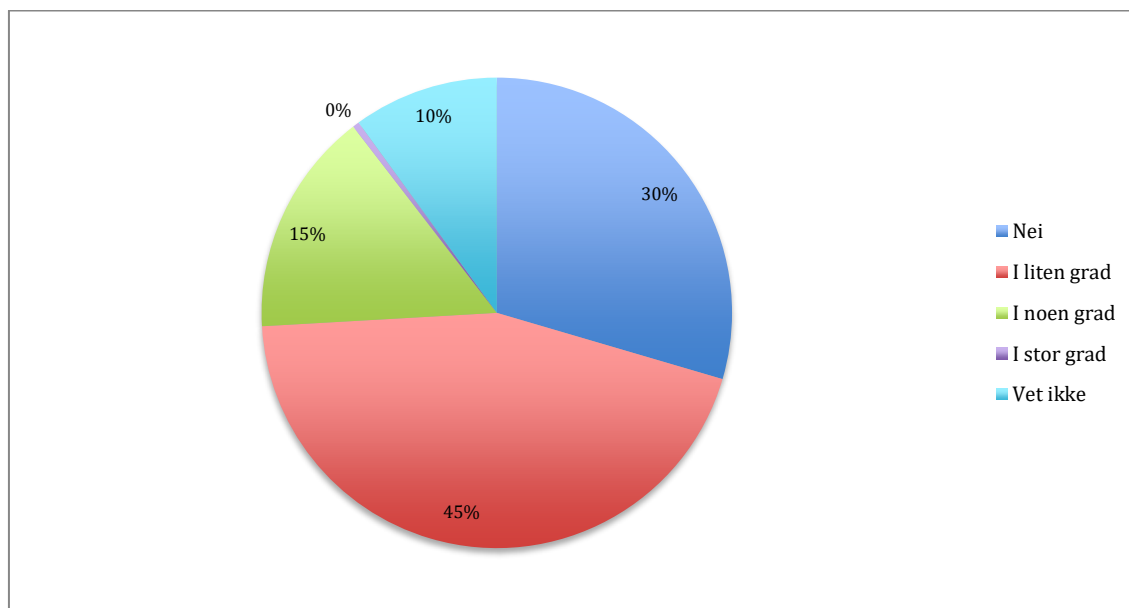

Totalt antall svar: 215

F2 Har kommunen opplevd økt mislighold/betalingsproblemer blant sine startlånskunder etter mars 2020 da korona-pandemien startet?

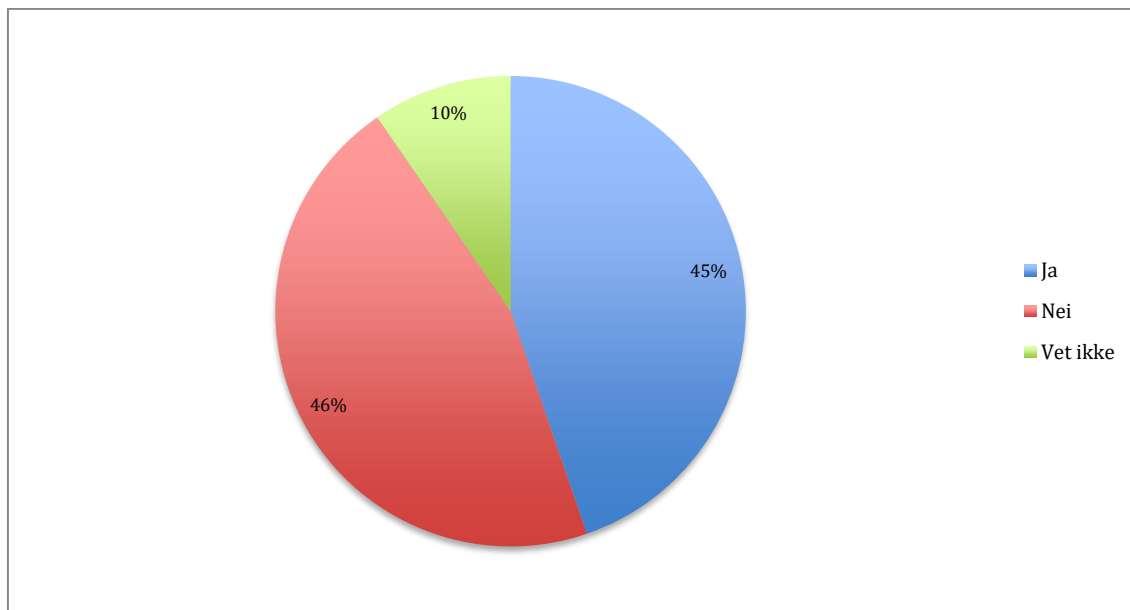

Totalt antall svar: 220

F3 Har kommunen mottatt henvendelser fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

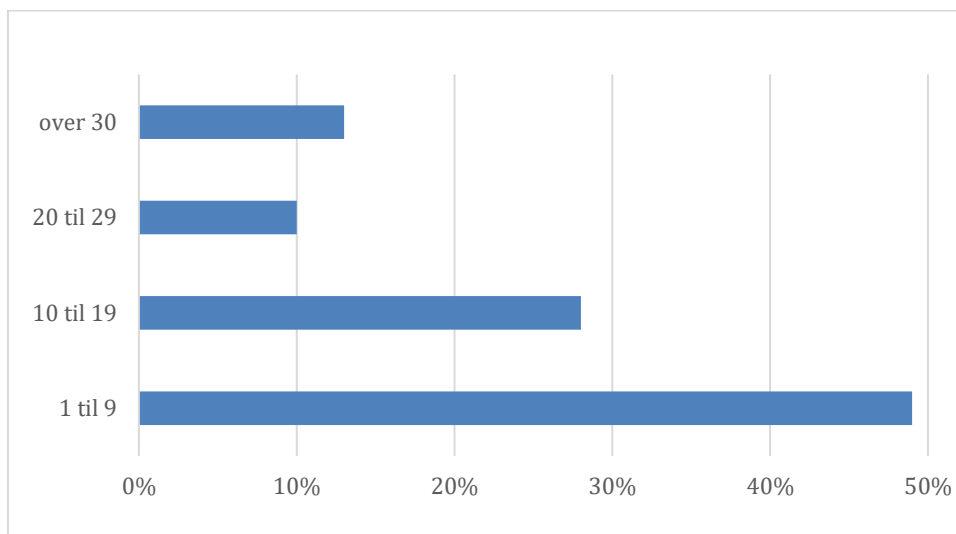

Totalt antall svar: 219

F3a Om lag hvor mange henvendelser har kommunen mottatt fra startlånskunder eller fra andre boligeiere som følge av korona-pandemien?

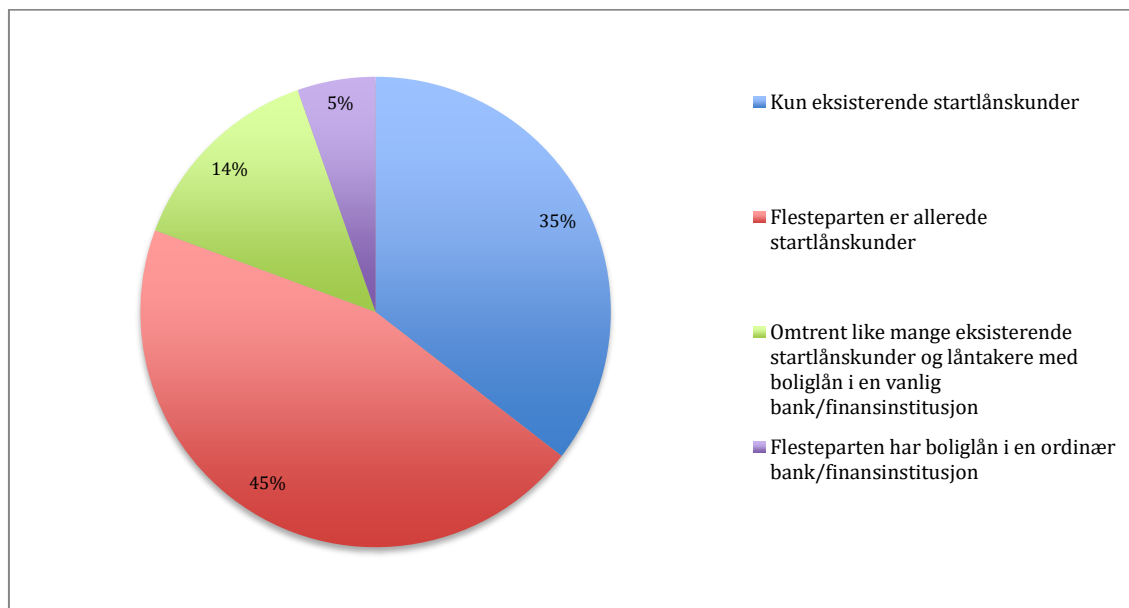

Totalt antall svar: 87

F3b Er det kun personer som allerede har startlån som har fått betalingsproblemer og henvendt seg til kommunene under korona-pandemien, eller har også personer med ordinære boliglån henvendt seg?

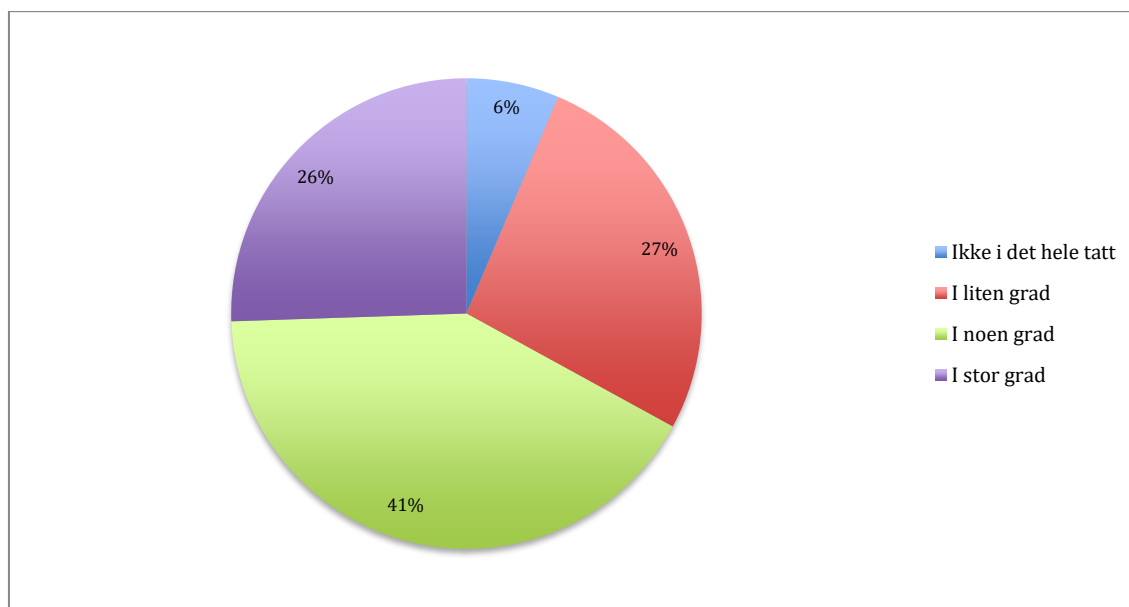

Totalt antall svar: 94

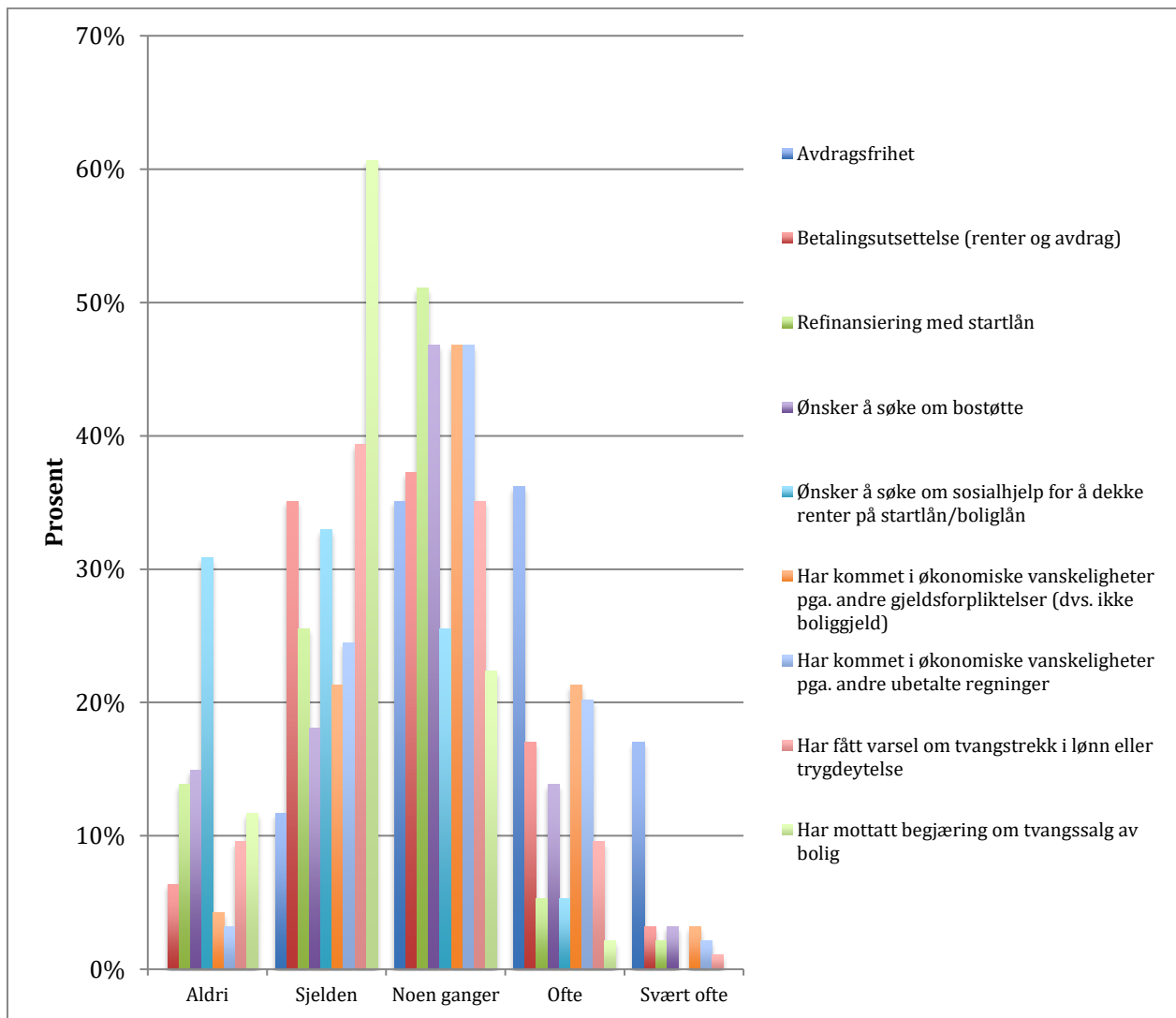
F3c I hvor stor grad er de økonomiske problemene som låntakere ber om kommunens bistand for å løse, knyttet til oppsigelser, permitteringer eller konkurser som følge av korona-pandemien?

Totalt antall svar: 94

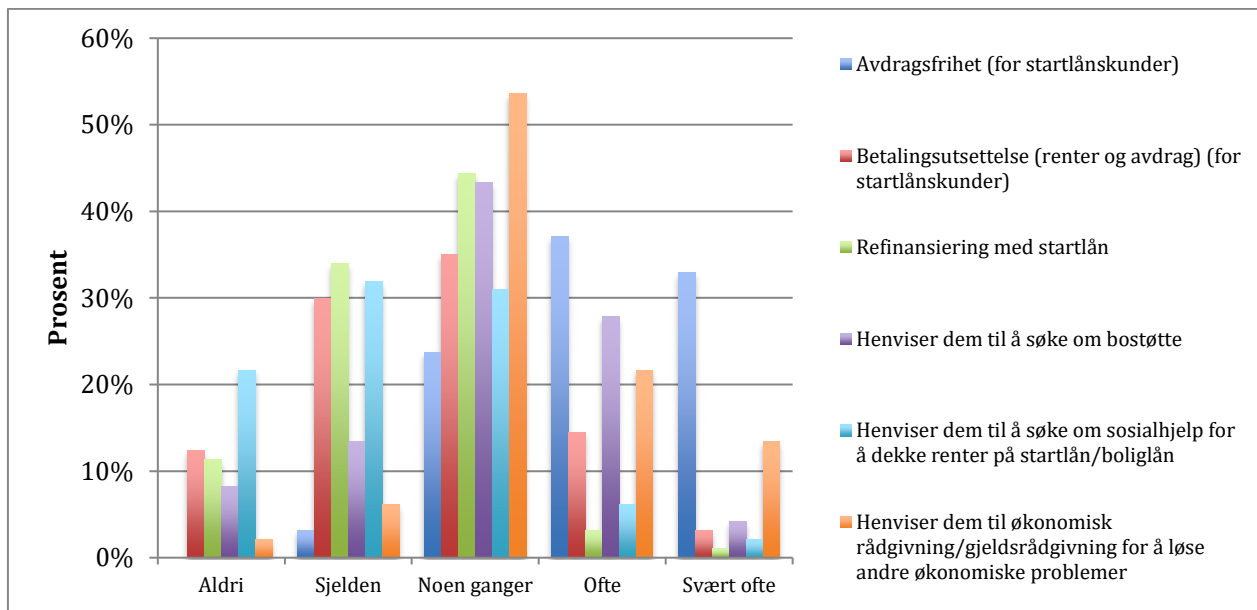
F3d Hvor ofte tar låntakerne i foregående spørsmål kontakt om følgende typer problemstillinger?

Totalt antall svar: 94

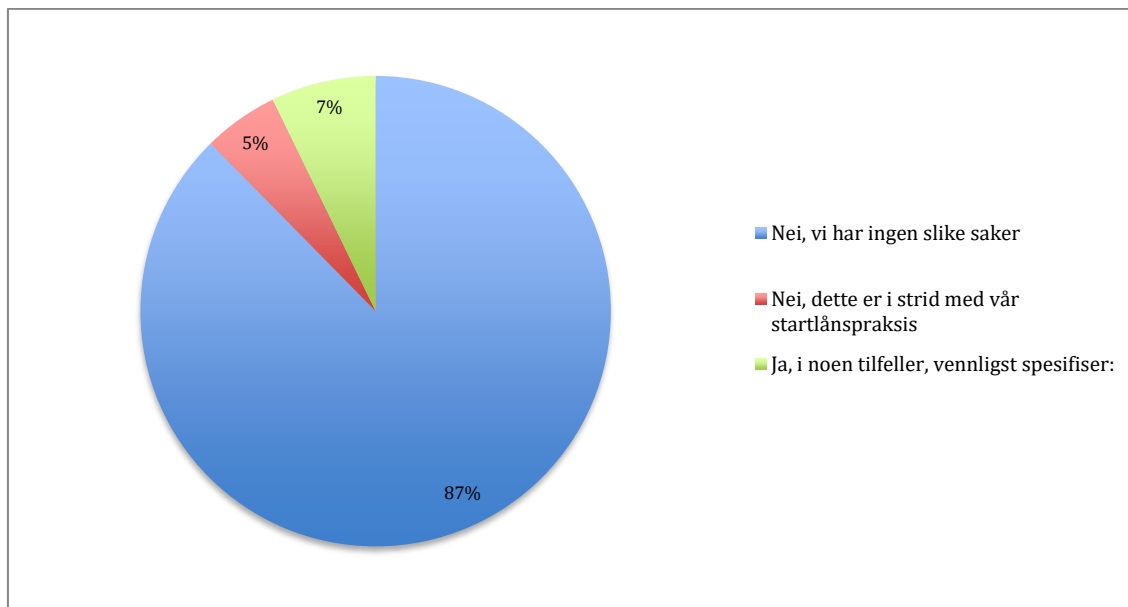

F3e Hvilke tiltak bruker kommunen overfor boligeiere for å løse betalingsproblemer/økonomiske vanskeligheter knyttet til korona-pandemien?

Totalt antall svar: 97

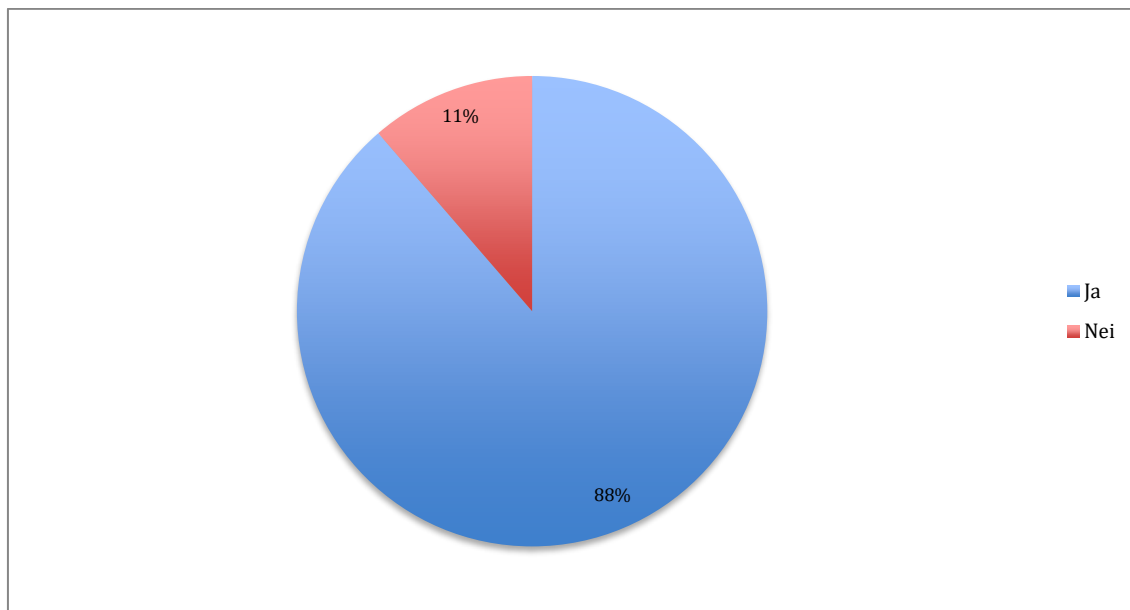
F3f Har kommunen innvilget refinansiering med startlån til personer som har mistet jobben/blitt permittert/slått konkurs som følge av COVID-19?

Totalt antall svar: 98

F3g Har kommunen din hatt tilfredsstillende kapasitet til å håndtere henvendelsene som har kommet fra startlånskunder og evt. andre boligeiere under korona-pandemien?

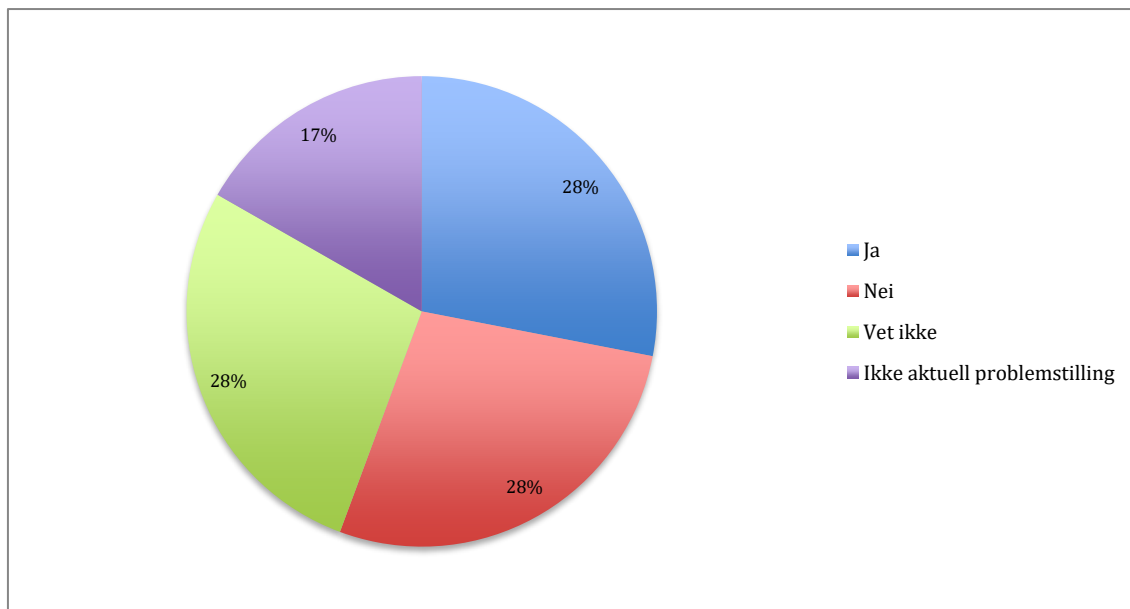

Totalt antall svar: 98

F4 Har kommunen din hatt (før mars 2020) retningslinjer/prosedyrer for hvordan overkurs vanligvis skal håndteres for startlånskunder?

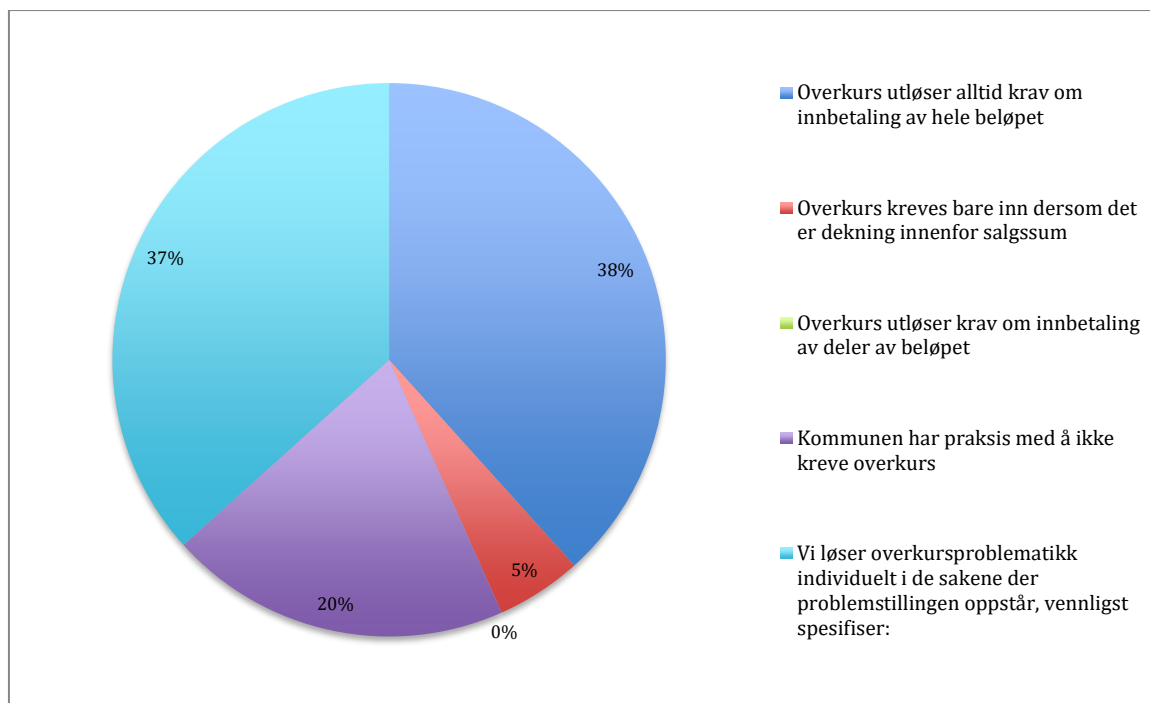

Totalt antall svar: 221

F4a Hva har vært kommunens retningslinjer/prosedyre ved overkurs?

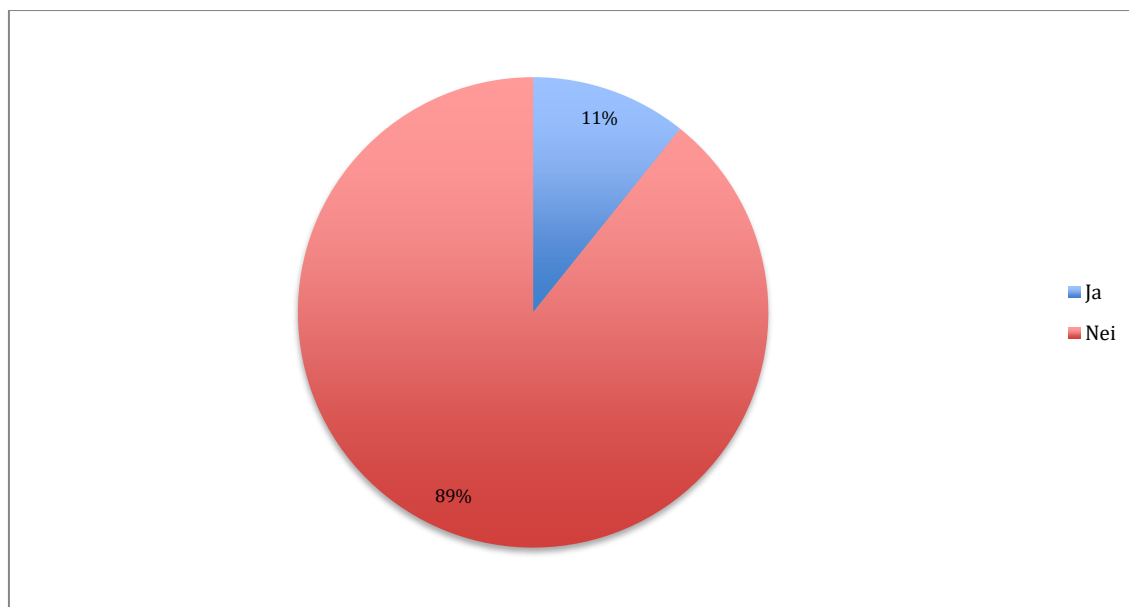

Totalt antall svar: 60

F5 Overkursrisiko har blitt særlig aktuelt under korona-pandemien ettersom den utløste et kraftig rentefall i perioden mars-mai. Har kommunen hatt saker som omhandler overkursproblematikk siden mars?

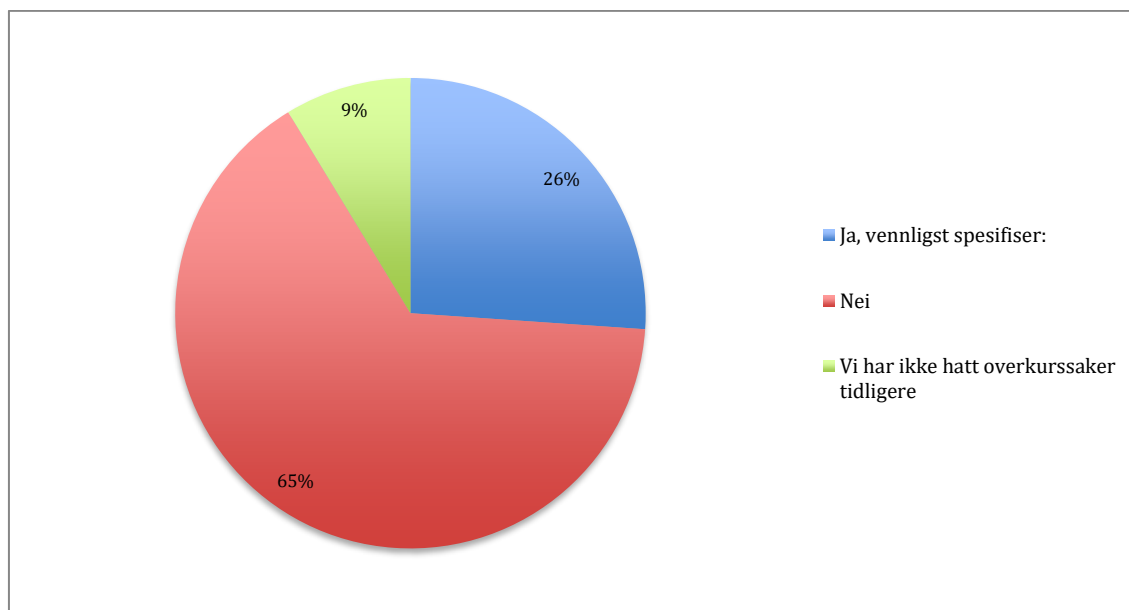

Totalt antall svar: 214

F5a Har saksbehandlingen av overkurssakene etter mars 2020 blitt løst på en annerledes måte enn hva kommunens retningslinjer for overkurssaker tilsier?

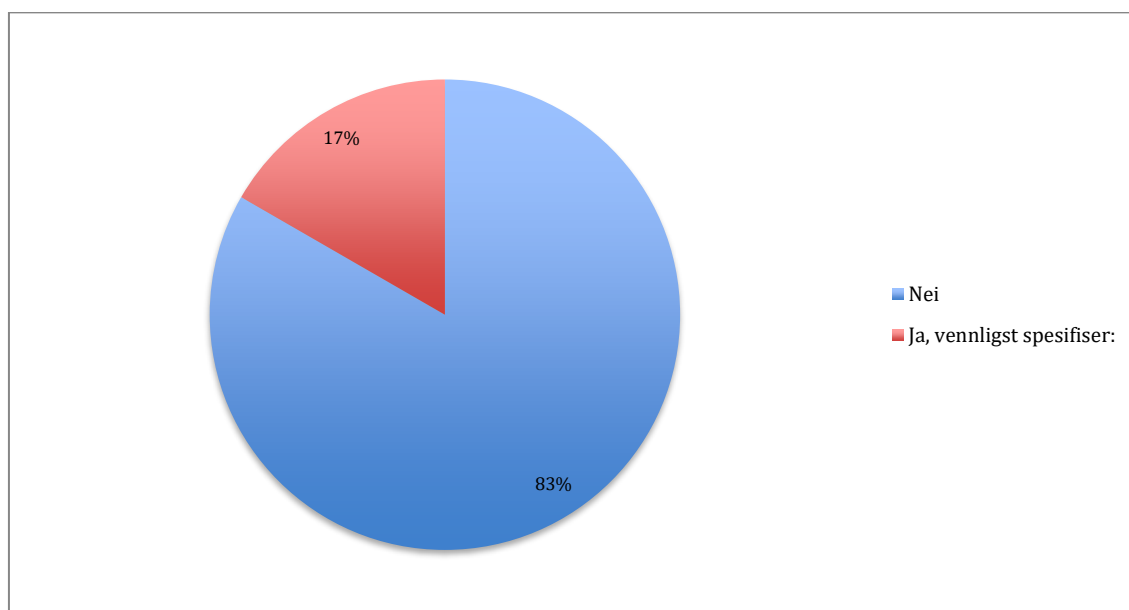

Totalt antall svar: 23

F5b Har aktualiseringen av overkursproblematikk siden mars 2020 ført til en varig endring i kommunens retningslinjer for hvordan overkurs skal håndteres for startlånskunder med fastrentelån?

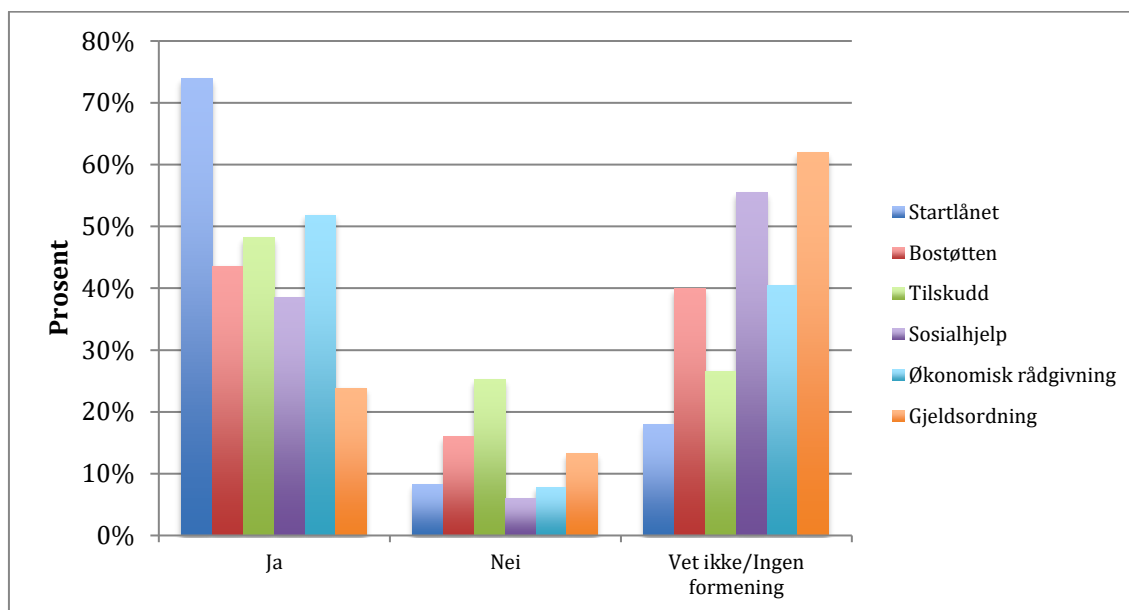

Totalt antall svar: 6

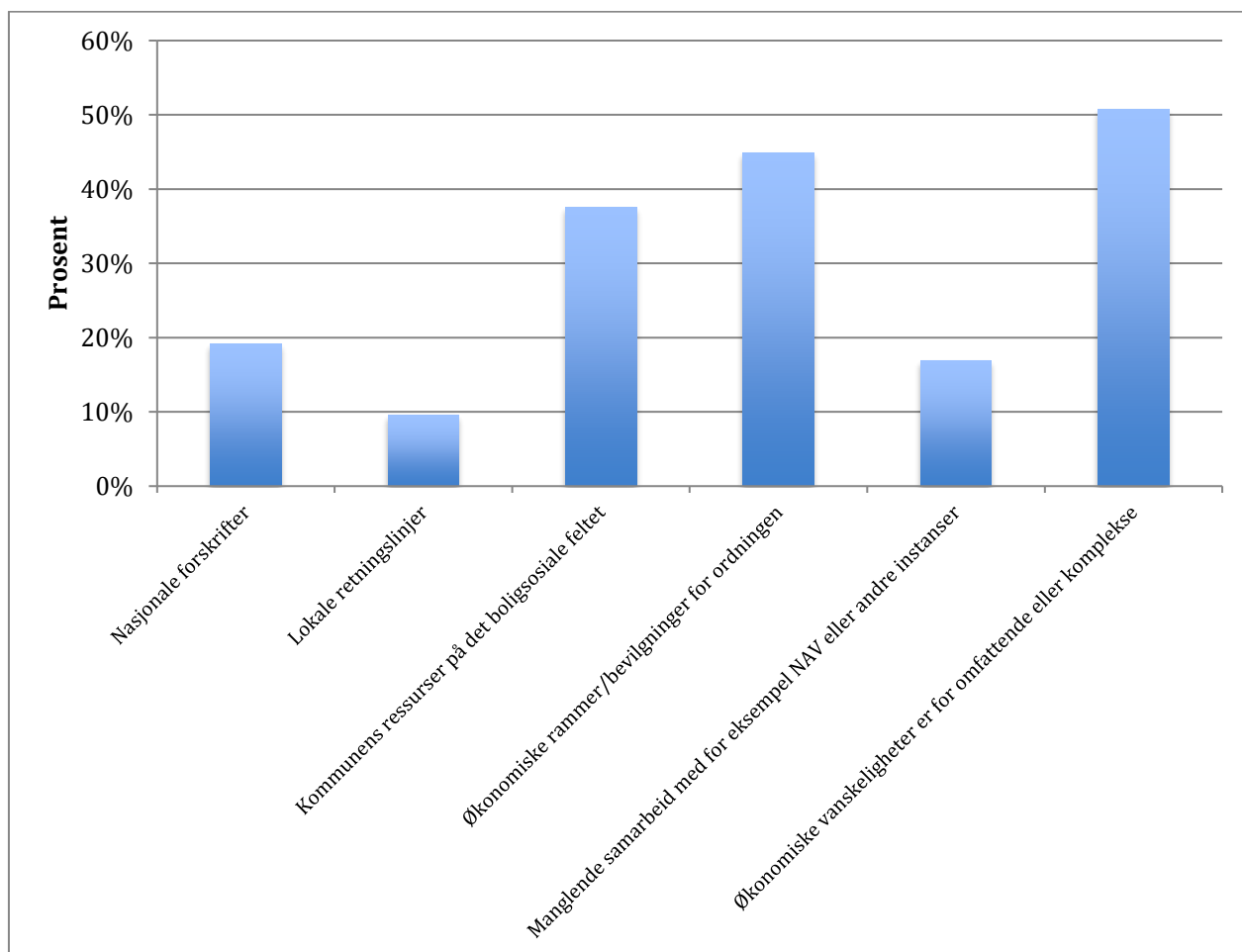
F6 Opplever du at det er tilstrekkelig fleksibilitet innebygd i de ulike boligsosiale ordningene (og andre tilgrensende ordninger) til å håndtere en plutselig og omfattende økonomisk krise slik som korona-pandemien?

Totalt antall svar: 218

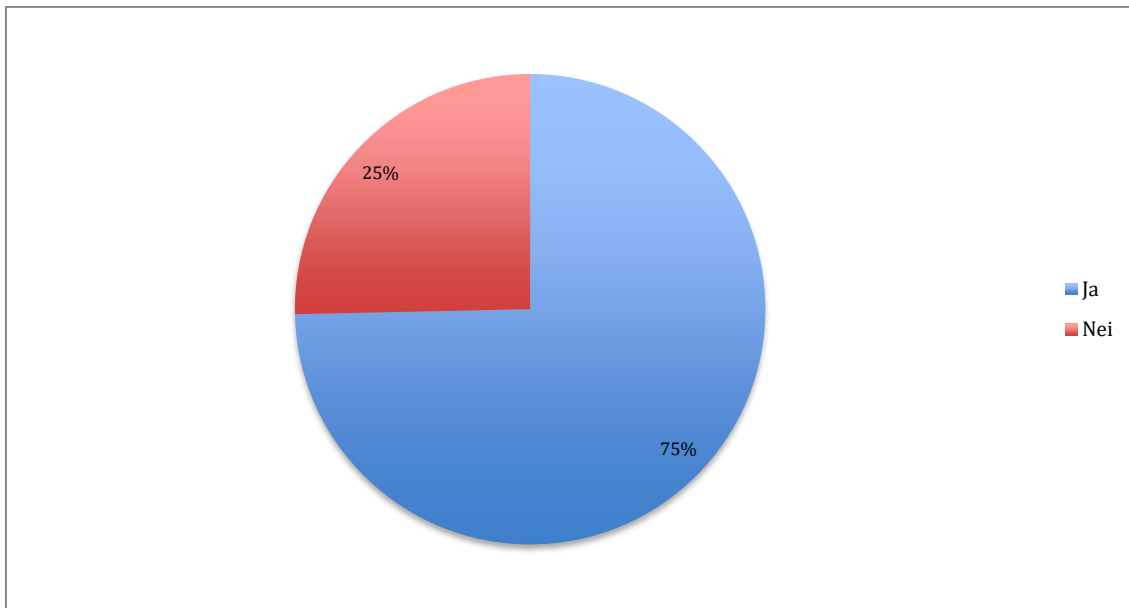
F7 Dersom du oppfatter at det er begrensninger knyttet til startlånet som virkemiddel for å løse utfordringer ved inntektsbortfall, skyldes det noen av de følgende forhold? (kryss av for alle aktuelle alternativer)

Totalt antall svar: 136

G1 Opplever dere at det er bred enighet innad i kommunen om hvordan man best kan bistå dem som trenger bolig i kommunen?

Totalt antall svar: 221